

Gimnazjum im. Jana Pawła II w Daleszycach
ul. Sienkiewicza 11b
26 – 021 Daleszyce

Raport z ewaluacji wewnętrznej prowadzonej w Gimnazjum im. Jana Pawła II w Daleszycach

Autorzy raportu:
Martyna Mochocka
Małgorzata Kułaga
Sylwia Arabasz

Daleszyce 2013/2014

Spis treści:

1. Przedmiot ewaluacji
2. Metoda i metodologia
3. Prezentowanie wyników
4. Wnioski
5. Rekomendacje
6. Załączniki do raportu

PRZEDMIOT EWALUACJI

W roku szkolnym 2013/2014 przedmiotem ewaluacji uczyniono dwa obszary, które według dyrekcji, zespołu do spraw ewaluacji i grona pedagogicznego, należało dogłębnie przeanalizować, celem określenia mocnych i słabych stron pracy szkoły w tych obszarach. Tematykę obszarów ewaluacyjnych zamieszczono poniżej. W każdym z nich dokonano analizy stanu sprzed badania ewaluacyjnego.

A. Szkoła, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy egzaminu gimnazjalnego oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych.

Podstawowym zadaniem szkoły jest właściwa organizacja procesu edukacyjnego pozwalającego na prawidłowe przygotowanie młodego człowieka do dalszego szczebla edukacji. Aby sprostać temu zadaniu i wspomóc ucznia, szkoła podejmowała szereg działań wspierających. Do najważniejszych należy: uwzględnianie wniosków z analizy egzaminu gimnazjalnego oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych (diagnozy umiejętności na początku klasy pierwszej, testy kompetencji – przyrostu poziomu wiedzy, testy poziomujące z języka angielskiego i języka niemieckiego, wyniki konkursów przedmiotowych, itp.). Oczywiście, nie sposób zapomnieć o systematycznym kontrolowaniu przyrostu wiedzy poprzez bieżące ocenianie z wykorzystywaniem przy tym różnych metod.

Corocznie przeprowadzano gruntowną analizę ilościową i kontekstową wyników egzaminów gimnazjalnych. Wykorzystywano w tym celu kalkulator EWD. Działania te pozwalały wskazać, jakie czynności należy podjąć, aby młodzież lepiej przygotowała się do egzaminu, które obszary wiedzy zostały opanowane w stopniu słabym. Analiza powyższa pozwalała też pokazać, jakie czynniki wpłynęły na wyniki egzaminu, na które szkoła ma wpływ. Wnioski zawarte w raporcie z egzaminu gimnazjalnego (właściwego i próbnego) wdrażane były na poszczególnych jednostkach lekcyjnych w życie. W ramach nadzoru pedagogicznego dyrekcja monitoruje ich realizację. Proces ten prowadzony jest w naszej szkole od wielu lat.

Nie można nie wspomnieć także o diagnozie stopnia opanowania wiedzy ze szkoły podstawowej, która do ubiegłego roku odbywała się z wybranych przedmiotów – języka polskiego, matematyki, języka angielskiego; od ubiegłego roku prowadzona jest ze wszystkich przedmiotów. Pozwalała ona nauczycielom lepiej zaplanować proces dydaktyczny w gimnazjum, gdyż wskazywała, które obszary wiedzy należy powtórzyć i utrwalić. Były one uwzględniane w planach pracy z poszczególnych przedmiotów na dany rok szkolny. Działania te ułatwiały również komunikację nauczycieli z rodzicami. Nauczyciele języka angielskiego kontrolowali postępy w nauce poszczególnych uczniów i jeśli zaszła taka potrzeba, przenosili wybrane jednostki do grupy słabszej lub silniejszej – na skutek monitorowania ich umiejętności w trakcie zajęć.

Z języka niemieckiego diagnoza taka prowadzona była po klasie pierwszej w związku z tym, że przedmiotu tego gimnazjaliści nie uczyli się w szkole podstawowej. Dawała ona szansę młodzieży na dopasowanie tempa nauki drugiego języka obcego do własnych możliwości dydaktycznych.

Z kolei analiza wyników konkursów przedmiotowych dawała wiedzę na temat tego, jak pracować z młodzieżą nieprzeciętnie uzdolnioną w danej dziedzinie. To ułatwiało przygotowanie do innych, podobnych konkursów i osiąganie lepszych wyników. Corocznie dokonywano bowiem zestawienia wyników osiągniętych przez młodzież w konkursach, co ułatwiało nauczycielom wyciągnięcie wniosków w ramach zespołów przedmiotowych.

Bieżące ocenianie przyrostu wiedzy wskazuje uczniom, w jakim kierunku powinny podążać ich starania, nauczycielom – na co zwrócić uwagę w procesie dydaktycznym, rodzicom – czy dziecko opanowało materiał, czy może należy mu pomóc, porozmawiać z nauczycielami, znaleźć mu wsparcie. Zagadnienie to ważne było również dla obszaru drugiego, poddanego ewaluacji w roku szkolnym 2013/2014.

Każdego roku szkolnego pedagog szkolny bada losy absolwentów i przedstawia je radzie pedagogicznej. W trakcie posiedzenia rady są one gruntownie omawiane i poddawane analizie. Wychowawcy korzystają z tej wiedzy i zapraszają dawnych uczniów na godziny wychowawcze w celu przybliżenia młodszym kolegom specyfiki danej szkoły czy zawodu.

Poddanie tego obszaru ewaluacji wewnętrznej miało na celu sprawdzenie, czy dotychczasowe działania były właściwe i przynosiły pożądane efekty oraz pokazanie, co można by innego wdrożyć w szkole, aby osiągnąć jeszcze wyższe wyniki w tym zakresie.

B. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.

Aby procesy dydaktyczno – wychowawczo – opiekuńcze szkoły przebiegały prawidłowo, niezbędna jest właściwa ich organizacja – tak, by uczniowie nabywali wszystkie wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej. Do licznych działań, które szkoła podejmowała po to, by uczniowie opanowali niezbędne wiadomości i umiejętności, zaliczyć trzeba: organizowanie zajęć pozalekcyjnych przedmiotowych i przygotowujących trzecioklasistów do egzaminu gimnazjalnego – prowadzonych również w czasie ferii zimowych, przygotowywanie uczniów do konkursów i zawodów sportowych, realizację projektów edukacyjnych, organizowanie wycieczek edukacyjnych, zajęć w terenie, wyjazdów na basen, akademii okolicznościowych, zajęć z doradztwa zawodowego, prowadzenie zajęć bibliotecznych (edukacja czytelnicza), realizację projektów profilaktycznych, udział w akcjach charytatywnych i życiu społeczności lokalnej (imprezy kulturalne i patriotyczne). Wreszcie należy wspomnieć też o tak prostych działaniach, jak wykonywanie gazetek ściennych tematycznych, wykonywanie dodatkowych prac domowych – plakatów i prezentacji multimedialnych, itp.

Nauczyciele, organizując proces dydaktyczny, uwzględniają w trakcie jego realizacji możliwości, jakie daje baza lokalowa i zgromadzone pomoce naukowe. Budynek gimnazjum jest nowym obiektem, dostosowanym do standardów europejskich, w którym znajdują się liczne pracownie przedmiotowe, wyposażone w nowoczesny sprzęt multimedialny (tablice multimedialne, komputery, dostęp do Internetu, itp.). Udogodnienia te pozwalają w sposób ciekawy przekazywać wiedzę uczniom i przygotowywać ich do życia w społeczeństwie skomputeryzowanym. Nauczyciele wychowania fizycznego korzystają na co dzień z kompleksu sportowego (m. in. z hali sportowej, siłowni, boiska wielofunkcyjnego). W związku z tym, że szkoła usytuowana jest w pobliżu Kielc, młodzież często korzysta z dostępu do źródeł kultury (wyjazdy do kina, teatru, Geocentrum, na basen, na rozgrywki sportowe, itp.). Nie można też zapomnieć o tym, że nauczyciele, w celu właściwej realizacji podstawy programowej, współpracują z instytucjami lokalnymi i wspierającymi szkołę w obszarze dydaktyki.

Aby proces dydaktyczny przyniósł jak najlepsze wyniki, w codziennej pracy uwzględniano także możliwości i osiągnięcia uczniów. Nauczyciele, w trakcie nauczania, kierowali uczniów słabych na badania do poradni psychologiczno – pedagogicznej i otrzymaniu opinii uwzględniali wnioski w niej zawarte. Brali też pod uwagę opinie i orzeczenia dostarczane przez rodziców. W tym celu dostosowywali wymagania do możliwości rozwojowych ucznia, organizowali zajęcia wspierające i dodatkowe z poszczególnych przedmiotów, różnicowali poziom trudności prac klasowych i domowych,

itp. W przypadku ucznia zdolnego mobilizowali go do dalszej pracy, zachęcali do udziału w konkursach, zadawali dodatkowe prace, itp.

W ciągu całego roku szkolnego realizacja podstawy programowej poddawana była monitorowaniu przez dyrekcję szkoły w ramach nadzoru pedagogicznego. Nauczyciele również prowadzili ten proces w ramach zespołów przedmiotowych i zadaniowych oraz w trakcie ewaluacji własnej pracy.

W szkole monitoruje się i analizuje osiągnięcia uczniów przynajmniej cztery razy w roku szkolnym. Potwierdzenie tego faktu znajdziemy w protokołach rad pedagogicznych (krótka informacja o klasie, karty klasyfikacyjne, zestawienie wyników nauczania i porównanie z rokiem poprzednim, itp.). Od zeszłego roku szkolnego proces ten odbywa się również w ramach spotkań zespołów nauczycieli uczących w klasach na danym poziomie edukacyjnym (potwierdzenie w dziennikach lekcyjnych).

Procesy ewaluacyjne miały dać odpowiedź na pytanie dotyczące tego, czy na pewno właściwie realizujemy podstawę programową, czy właściwie analizujemy wyniki realizacji podstawy programowej oraz czy działania zmierzające do jej realizacji są jak najbardziej prawidłowe i przynoszą zamierzone efekty.

METODA I METODOLOGIA

Zespół do spraw ewaluacji w składzie: Joanna Jamróz – wicedyrektor szkoły, Martyna Mochocka i Małgorzata Kułaga, rozpoczął pracę nad ewaluacją w sierpniu 2013 roku. Do jego zadań należało zaplanowanie działań ewaluacyjnych, opracowanie projektu ewaluacji oraz wskazanie obszarów proponowanych do ewaluacji w roku szkolnym 2013/2014.

Do 10 września dyrektor wyznaczył termin zaplanowania prac w zakresie prowadzenia ewaluacji wewnętrznej – cel, program i jej harmonogram. Zespół zaprezentował dyrektorowi propozycję planu opartego o proces ewaluacyjny w wyznaczonym terminie. Szczególną uwagę zwrócono na przydział zadań na etapie projektowania, przypisanie tworzenia narzędzi poszczególnym osobom lub grupie osób. Do 15 września dyrektor szkoły zaprezentował radzie pedagogicznej wybrane przez zespół ewaluacyjny obszary i omówił je. Efektem tego spotkania była akceptacja obszarów ewaluacyjnych wskazanych przez zespół.

Etap projektowania działań rozpoczęto od modyfikacji zespołu. W wyniku tej zmiany powstały dwie grupy ewaluacyjne – po jednej do każdego obszaru. W skład zespołu ewaluacyjnego, po zmianach, weszli następujący nauczyciele: Joanna Jamróz – wicedyrektor szkoły, Martyna Mochocka – lider zespołu ewaluacyjnego i przewodnicząca pierwszego zespołu, Jolanta Powalkiewicz, Agnieszka Janic, Justyna Brelak. W skład drugiego zespołu weszły: Małgorzata Kułaga – przewodnicząca zespołu, Beata Czudaj – Mikulska, Sylwia Arabasz i Beata Banaszek.

Lider zespołu ewaluacyjnego – Martyna Mochocka – w ciągu całego okresu ewaluacyjnego nadzorowała pracę zespołów, pilnowała terminowości wykonywania zadań, zajmowała się scalaniem danych w jeden dokument. Razem z Małgorzatą Kułagą sporządziła raport końcowy. Wykresy do raportu wykonała Sylwia Arabasz.

Ewaluatorzy wypracowali do końca grudnia projekty, które przedstawiają się następująco:

Gimnazjum im. Jana Pawła II w Daleszycach

Projekt ewaluacji wewnętrznej w Gimnazjum im. Jana Pawła II w Daleszycach

I. Przedmiot ewaluacji: Szkoła, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy egzaminu gimnazjalnego oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych.

Etapy projektowania ewaluacji	Treści
Zdefiniowanie celów ewaluacji	Zebranie informacji na temat uwzględniania przez szkołę wniosków z analizy egzaminu gimnazjalnego oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych przy organizacji procesów edukacyjnych.
Sformułowanie pytań kluczowych	<ol style="list-style-type: none">1. W jaki sposób szkoła analizuje wnioski z egzaminu gimnazjalnego oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych ?2. W jaki sposób szkoła organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy egzaminu gimnazjalnego oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych?3. Czy szkoła prowadzi badania odpowiednio do potrzeb szkoły, w tym osiągnięć uczniów i losów absolwentów?
Określenie kryteriów ewaluacji	<p style="text-align: center;">Użyteczność i trafność</p> <ul style="list-style-type: none">▪ uwzględniania wniosków z analizy egzaminu gimnazjalnego oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych;▪ przeprowadzanych badań do potrzeb szkoły, w tym osiągnięć uczniów i losów absolwentów ;
Dobór metod	<ol style="list-style-type: none">1) Ankieta skierowana do nauczycieli – 100% - J. Powalkiewicz, M. Mochocka, J. Brelak;2) Ankieta skierowana do uczniów - co najmniej 30% - J. Powalkiewicz, M. Mochocka, J. Brelak;3) Ankieta skierowana do rodziców – 30% - J. Powalkiewicz, M. Mochocka, J. Brelak;4) Wywiad z dyrektorem szkoły – M. Mochocka;5) Wywiad z przewodniczącymi zespołów przedmiotowych – 100% – M. Mochocka;6) Analiza dokumentów (dzienniki lekcyjne – po 2 z każdego poziomu, księgi protokołów Rady Pedagogicznej, segregatory z protokołami zespołów przedmiotowych) – M. Mochocka, J. Brelak, A. Janic, J. Powalkiewicz;

Gimnazjum im. Jana Pawła II w Daleszycach

<p>Identyfikacja zasobów (czasowych, finansowych, ludzkich)</p>	<p>Ewaluacja będzie trwać od września 2013r. do sierpnia 2014r.</p> <p>Do przeprowadzenia ewaluacji potrzebujemy: dyktafonu, papieru ksero, tonera, dostępu do komputera i drukarki.</p> <p>Ewaluację przeprowadzą cztery osoby, tj.: lider - M. Mochocka, J. Powalkiewicz, J. Brelak, A. Janic.</p> <p>Wyniki będą zbierały i analizowały – M. Mochocka i J. Brelak.</p> <p>Raport sporządzą: Martyna Mochocka, Małgorzata Kułaga, Sylwia Arabasz.</p>
<p>Określenie ram czasowych harmonogram</p>	<p>Zbieranie informacji:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Ankieta skierowana do nauczycieli – M. Kułaga, B. Czuwaj-Mikulska, pokój nauczycielski – 15.05.2014r.; 2) Ankieta skierowana do uczniów – J. Brelak, na godzinie wychowawczej – 05.05.2014r.; 3) Ankieta skierowana do rodziców – M. Mochocka, J. Brelak, ankiety rozdane na spotkaniu z rodzicami – 16.05.2014r.; 4) Wywiad z dyrektorem szkoły – B. Banaszek, sala konferencyjna – 14.05.2014r.; 5) Wywiad z przewodniczącymi zespołów przedmiotowych – M. Mochocka – 20.05.2014r. – sala konferencyjna; 6) Analiza dokumentów (dzienniki lekcyjne – po 2 z każdego poziomu, księgi protokołów Rady Pedagogicznej, segregatory z protokołami zespołów przedmiotowych) – M. Mochocka, A. Janic, J. Brelak – 23.04 - 25.04.2014r.;
<p>Raportowanie, określenie sposobu upowszechniania wyników</p>	<p>Raport ewaluacyjny będzie miał formę papierową i elektroniczną.</p> <p>Wyniki ewaluacji zostaną przedstawione Radzie Pedagogicznej na radzie sierpniowej (2014r).</p>

II. Przedmiot ewaluacji: Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.

Etapy projektowania ewaluacji	Treści
<p>Zdefiniowanie celów ewaluacji</p>	<p>Zebranie informacji dotyczących nabywania wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej przez uczniów.</p>
<p>Sformułowanie pytań kluczowych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Czy w szkole zostały stworzone odpowiednie warunki do realizacji podstawy programowej? 2. Jakie działania podejmuje szkoła celem realizacji podstawy programowej? 3. Czy w szkole monitoruje się i analizuje osiągnięcia

Gimnazjum im. Jana Pawła II w Daleszycach

	każdego ucznia ?
Określenie kryteriów ewaluacji	<ul style="list-style-type: none"> – Skuteczność i adekwatność stworzonych warunków oraz podejmowanych działań celem realizacji podstawy programowej; – Skuteczność i trafność monitorowania i analizowania osiągnięć ucznia;
Dobór metod	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ankieta skierowana do nauczycieli – 100% - M. Kułaga, S. Arabasz, B. Czudaj - Mikulska; 2) Ankieta skierowana do uczniów - co najmniej 30% - M. Kułaga, S. Arabasz, B. Czudaj - Mikulska; 3) Ankieta skierowana do rodziców – 30% - M. Kułaga, S. Arabasz, B. Czudaj - Mikulska; 4) Wywiad z dyrektorem szkoły – M. Kułaga; 5) Wywiad z przewodniczącymi zespołów przedmiotowych – 100% – M. Kułaga; 6) Analiza dokumentów (dzienniki lekcyjne – po 2 z każdego poziomu, księgi protokołów Rady Pedagogicznej , segregatory z protokołami zespołów przedmiotowych) – - M. Kułaga, S. Arabasz, B. Czudaj - Mikulska;
Identyfikacja zasobów (czasowych, finansowych, ludzkich)	<p>Ewaluacja będzie trwać od września 2013r. do sierpnia 2014r.</p> <p>Do przeprowadzenia ewaluacji potrzebujemy: dyktafonu, papieru ksero, tonera, dostępu do komputera i drukarki.</p> <p>Ewaluację przeprowadzą cztery osoby, tj.: lider - M. Kułaga, S. Arabasz, B. Czudaj – Mikulska, B. Banaszek;</p> <p>Wyniki będą zbierały i analizowały – M. Kułaga, B. Czudaj – Mikulska, B. Banaszek.</p> <p>Raport sporządzą: Martyna Mochocka, Małgorzata Kułaga, Sylwia Arabasz.</p>
Określenie ram czasowych harmonogram	<p>Zbieranie informacji:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Ankieta skierowana do nauczycieli – M. Kułaga, B. Czuwaj-Mikulska, pokój nauczycielski – 15.05.2014r.; 2) Ankieta skierowana do uczniów – J. Brelak, na godzinie wychowawczej – 05.05.2014r.; 3) Ankieta skierowana do rodziców – M. Mochocka, J. Brelak, ankiety rozdane na spotkaniu z rodzicami – 16.05.2014r.; 4) Wywiad z dyrektorem szkoły – B. Banaszek, sala konferencyjna – 14.05.2014r.; 5) Wywiad z przewodniczącymi zespołów przedmiotowych – M. Mochocka – 20.05.2014r. – sala konferencyjna; 6) Analiza dokumentów (dzienniki lekcyjne – po 2 z każdego poziomu, księgi protokołów Rady Pedagogicznej, segregatory z protokołami zespołów przedmiotowych) – M. Mochocka, A. Janic, J. Brelak – 23.04.- 25. 04.2014r.;

Gimnazjum im. Jana Pawła II w Daleszycach

Raportowanie, określenie sposobu upowszechniania wyników	Raport ewaluacyjny będzie miał formę papierową i elektroniczną. Wyniki ewaluacji zostaną przedstawione Radzie Pedagogicznej na radzie sierpniowej (2014r).
--	---

Ankieta skierowana do ucznia obejmowała pytania dotyczące obszaru pierwszego i drugiego. Ankietowani dokonali jej uzupełnienia w dniu 05.05.2014 roku na godzinach wychowawczych. Proces ankietowania nadzorowała Justyna Brelak, a zostało nim objętych 30% uczniów z różnych klas (109 osób). Analizy wyników dokonała również Justyna Brelak.

Ankieta dla nauczycieli obejmowała oba obszary. Nauczyciele otrzymali je od Beaty Czudaj - Mikulskiej w pokoju nauczycielskim w dniu 15.05.2014 roku. Po uzupełnieniu, w celu zachowania anonimowości, ankietowani wrzucali wypełnione narzędzie do przygotowanego wcześniej pudełka. Ankiety wypełniło 100% obecnych tego dnia w pracy nauczycieli. Analizy wyników w całości dokonała M. Kułaga.

Ankieta dla rodziców również obejmowała oba obszary ewaluacyjne. Rozdana została uczniom przez Justynę Brelak i Martynę Mochocką dnia 16.05.2014 roku; po wypełnieniu jej przez rodziców podczas wywiadówki wróciła tego samego dnia do Beaty – Czudaj Mikulskiej, która dokonała jej analizy. Skierowano ją do 30% rodziców uczniów z różnych klas (uwzględniając to, że niektórzy rodzice mają dzieci w kilku klasach).

Wywiad z dyrektorem szkoły odnosił się do dwóch obszarów ewaluacyjnych i został przeprowadzony w dniu 14.05.2014 roku przez B. Banaszek w sali konferencyjnej. Termin wywiadu został wcześniej ustalony z dyrektorem szkoły. Przełożenia tekstu nagranego na wersję papierową dokonała prowadząca wywiad.

Wywiad grupowy z przewodniczącymi zespołów przedmiotowych obejmował zagadnienia z dwóch obszarów. Przeprowadzony został w dniu 20 maja 2014 roku w sali konferencyjnej. Wywiad prowadziły przewodniczące zespołów ewaluacyjnych. Aby wywiad przebiegał prawidłowo, sala została wcześniej odpowiednio przygotowana – wywietrzono pomieszczenie, krzesła ustawiono w kręgu, przygotowano wodę do picia, itp.

Każdy zespół dokonał analizy wskazanych przez siebie dokumentów w dniach 23 – 25 kwietnia 2014 roku (egzaminu gimnazjalnego) zgodnie z dyspozycjami i każdy we własnym zakresie dokonał zestawienia wyników.

PREZENTOWANIE WYNIKÓW

Prezentowanie wyników zostało podzielone według pytań kluczowych z poszczególnych obszarów.

Obszar I – Szkoła, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy egzaminu gimnazjalnego oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych przy organizacji procesów edukacyjnych

Pytanie 1 – W jaki sposób szkoła analizuje wyniki z egzaminu gimnazjalnego oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych?

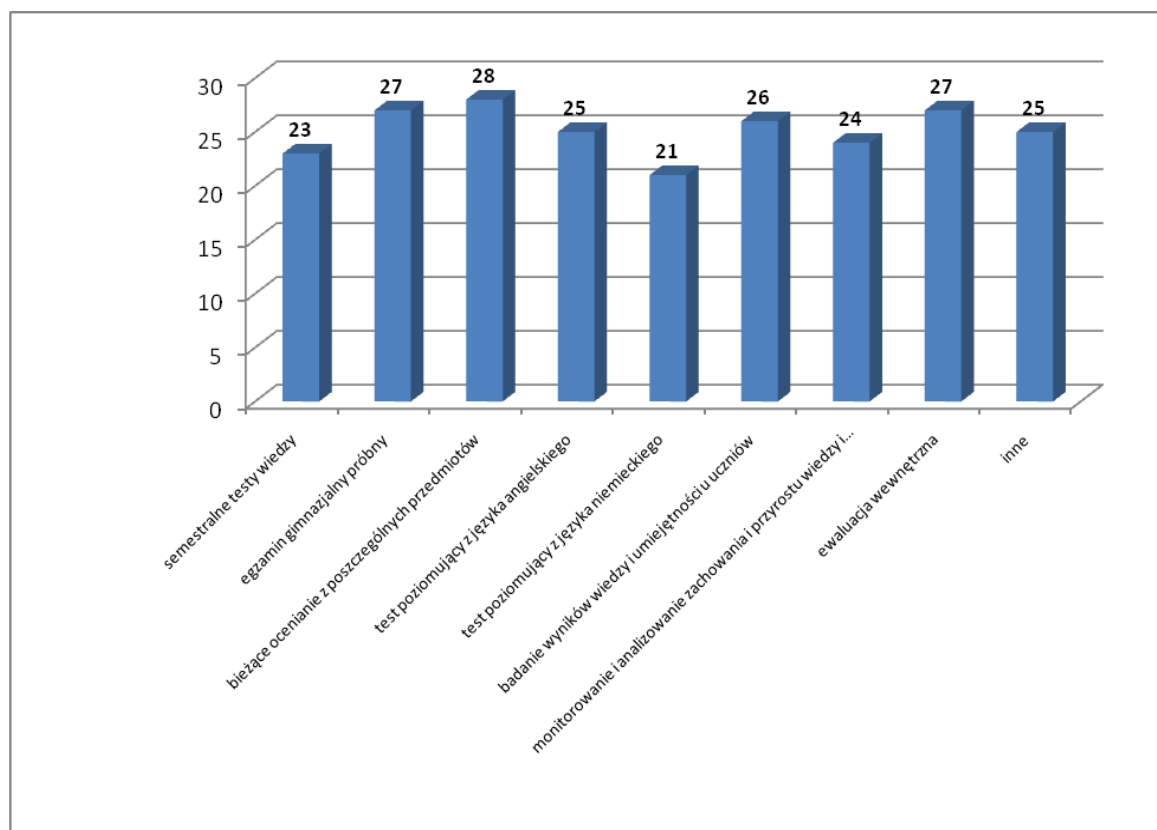
Na tak postawione pytanie szukaliśmy odpowiedzi poprzez wywiad skierowany do dyrektora, wywiad z przewodniczącymi zespołów przedmiotowych, analizę dokumentów (dzienniki lekcyjne – po dwa z każdego poziomu edukacyjnego, księgi protokołów rad pedagogicznych i zespołów przedmiotowych), ankiety skierowane do nauczycieli.

Gimnazjum im. Jana Pawła II w Daleszycach

W ankiecie do nauczyciela zadaliśmy trzy pytania pomocnicze. Na pytanie pierwsze – „**Jakie badania wewnętrzne prowadzone są w Pana /Pani szkole?**” – nauczyciele (w liczbie 29), korzystając z zaproponowanej kafeterii, odpowiedzieli w sposób następujący:

- a) semestralne testy wiedzy; - 23 osoby;
- b) egzamin gimnazjalny próbny; - 27 osób;
- c) bieżące ocenianie z poszczególnych przedmiotów; - 28 osób;
- d) test poziomujący z języka angielskiego; - 25 osób;
- e) test poziomujący z języka niemieckiego; - 21 osób;
- f) badanie wyników wiedzy i umiejętności u uczniów; - 26 osób;
- g) monitorowanie i analizowanie zachowania i przyrostu wiedzy i umiejętności u uczniów; - 24 osoby;
- h) ewaluacja wewnętrzna; - 27 osób;
- i) inne, jakie?
 - ✓ ewaluacje projektowe – 2 osoby;
 - ✓ eTwinning – 2 osoby;
 - ✓ Comenius – 2 osoby;
 - ✓ projektów gimnazjalnych – 2 osoby;
 - ✓ z realizacji koncepcji szkoły – 1 osoba;
 - ✓ z realizacji WSO – 4 osoby;
 - ✓ z realizacji PSO – 2 osoby;
 - ✓ z przebiegu DTS – 3 osoby;
 - ✓ testy diagnozujące z poszczególnych przedmiotów – 2 osoby;
 - ✓ diagnoza wstępna – 2 osoby;
 - ✓ badanie dotyczące funkcjonowania dokumentów w szkole (SPP, SPW, koncepcja pracy szkoły) – 3 osoby;

Wykres numer 1 – „Jakie badania wewnętrzne prowadzone są w Pana/Pani szkole?”

Na pytanie drugie, które również było pytaniem wielokrotnej odpowiedzi („**Jakie metody są stosowane w Pana/Pani szkole do analizy wyników egzaminu gimnazjalnego oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych?**”), nauczyciele udzielili odpowiedzi zapisanych poniżej:

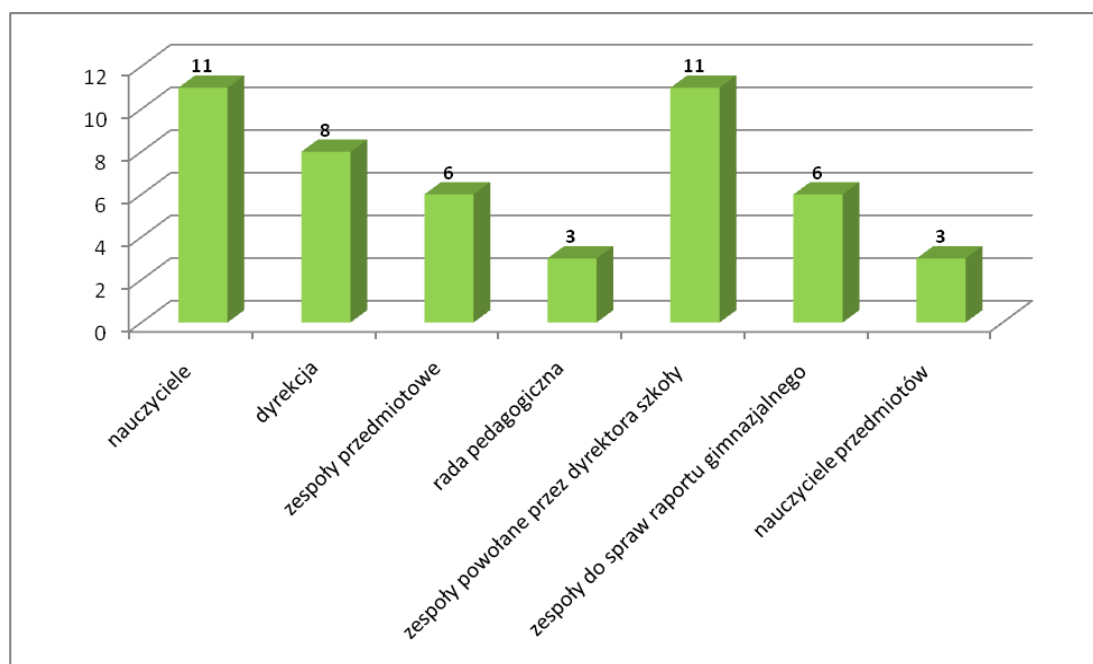
- korzystanie z wyników opracowanych przez OKE - 28 osób – 96%;
- porządkowanie wyników i zestawienie ich w formie tabeli - 27 osób – 93%;
- wykorzystanie wykresów rozkładu wyników - 28 osób – 96%;
- analizowanie łatwości i trudności poszczególnych zadań oraz standardów - 27 osób – 93%;
- analizowanie zebranych danych w formie opisowej - 28 osób – 96%;

W pytaniu trzecim, otwartym („**Kto w Pana/Pani szkole dokonuje analizy egzaminu gimnazjalnego oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych?**”), nauczyciele odpowiedzieli, iż w szkole analizy egzaminu gimnazjalnego oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych dokonują:

- ✓ nauczyciele – 11 osób;
 - ✓ dyrekcja – 8 osób;
 - ✓ zespoły przedmiotowe – 6 osób;
 - ✓ rada pedagogiczna – 3 osoby;
 - ✓ zespoły powołane przez dyrektora szkoły – 11 osób;
 - ✓ zespoły do spraw raportu gimnazjalnego – 6 osób;
 - ✓ nauczyciele przedmiotów – 3 osoby
- ❖ czterech ankietowanych nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

Ilość prowadzonych analiz wskazywałaby na to, iż nauczyciele powinni wiedzieć, kto je przeprowadza, kiedy, gdzie i jak oraz jak prezentowane są ich wyniki. Z powyższego zestawienia wynika jednak inny wniosek. Trudno zaakceptować też to, że czterech nauczycieli nie udzieliło żadnej odpowiedzi, a tylko trzy osoby wskazały radę pedagogiczną jako organ dokonujący analizy.

Wykres numer 2 – „Kto w Pana/Pani szkole dokonuje analizy egzaminu gimnazjalnego oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych?”

W wywiadzie do przewodniczących zespołów zadano jedno pytania odnośnie tego pytania kluczowego: „**Jakie wewnętrzne badania prowadzone są w szkole? Jaki mają zakres? Do czego przydają się wyniki tych badań zespołowi nauczycieli, którym Pan/Pani przewodniczy?**”.

Na to pytanie respondenci odpowiadali podobnie. Przewodniczący zespołów samokształceniowych wskazywali takie badania wewnętrzne prowadzone w szkole, jak:

- ✓ ewaluacja wewnętrzna, badania obejmują całą społeczność szkolną – uczniów, nauczycieli i rodziców;
- ✓ test poziomujący z języka angielskiego i języka niemieckiego;
- ✓ próbny egzamin gimnazjalny;
- ✓ analiza wyników egzaminu gimnazjalnego;
- ✓ bieżące ocenianie poszczególnych przedmiotów – z wykorzystaniem różnorodnych metod sprawdzania wiedzy;
- ✓ badania ankietowe dot. realizacji działań podejmowanych w ramach SPP, SPW, Koncepcji Pracy Szkoły itp.;
- ✓ semestralne testy wiedzy;
- ✓ diagnoza na wstępie do klasy pierwszej gimnazjum;
- ✓ diagnoza wyników egzaminów konkursów przedmiotowych i sportowych;

W dalszej części wypowiedzi przewodniczących możemy odnaleźć odpowiedzi na temat tego, jaki zakres obejmują wyniki badań. Oto zestawienie wypowiedzi przewodniczących:

„Większość nauczycieli należących do zespołu przeprowadza diagnozę wstępną, a jej wyniki omawiane są podczas spotkania zespołu. W szkole przeprowadzana jest analiza wyników egzaminu gimnazjalnego a także próbnego. Przedstawiana jest na zebraniu Rady Pedagogicznej w formie prezentacji elektronicznej w ujęciu tabelarycznym. Uwzględnia ona m.in. średnie wyniki, wartości wskaźników łatwości poszczególnych standardów, porównania wyników szkoły z wynikami gminy, powiatu, województwa, kraju, a także wyniki poszczególnych klas w szkole. Dokonuje się również porównania wyników w skali staninowej. Pozwala to na umiejscowienie szkoły na tle innych działających w podobnym środowisku. Następnie zespoły przedmiotowe dokonują szczegółowej analizy egzaminu pod względem trudności poszczególnych zadań, określają poziom wiedzy i umiejętności uczniów oraz opracowują wnioski, które zostają zaprotokółowane na posiedzeniu RP. Formułowane wnioski prowadzą do udoskonalenia procesu dydaktycznego, a odpowiedzialnymi za ich realizację są nauczyciele poszczególnych przedmiotów”.

W wywiadzie przewodniczący zespołów samokształceniowych w niewielkim stopniu odnieśli się natomiast do trzeciej części pytania - **Do czego przydają się wyniki tych badań zespołowi nauczycieli, którym Pan/Pani przewodniczy?**

Wywiad z dyrektorem zawierał natomiast dwa pytania odnoszące się do tego pytania kluczowego:

1) Jakie wewnętrzne badania prowadzone są w szkole? Jaki mają zakres? Do czego przydają się Panu/Pani wyniki tych badań?

2) Które z analiz wyników egzaminów gimnazjalnych mają największe znaczenie przy formułowaniu wniosków w Pana/Pani szkole?

W wypowiedzi pana dyrektora odnoszącej się do pytania 1, zamieszczonej poniżej, zdania potwierdzające wypowiedzi przewodniczących zespołów przedmiotowych zostały podkreślone. Pozostałe fragmenty rozwijają informacje uzyskane wcześniej.

„W szkole prowadzona jest ewaluacja wewnętrzna. W tym badaniu uczestniczą nauczyciele, uczniowie, rodzice i partnerzy szkoły. Przygotowaniem, przeprowadzeniem, opracowaniem informacji zajmuje się zespół nauczycieli. Wnioski i rekomendacje wypracowywane są

wspólnie, podczas jednego z posiedzeń Rady Pedagogicznej. Celem prowadzonej ewaluacji jest pozyskanie informacji o przydatności i skuteczności podejmowanych działań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych. Badanie umożliwia dostrzeżenie mocnych i słabych stron pracy szkoły wszystkim, którzy uczestniczą w niej. Wyniki ewaluacji umożliwiają podjęcie działań, których realizacja pozwoli podnieść jakość pracy szkoły.

Niektórzy nauczyciele przeprowadzają diagnozę na wejściu (we wszystkich klasach pierwszych), która jest podstawą planowania i organizowania procesu kształcenia w szkole. Z wynikami diagnozy zapoznawani są uczniowie oraz ich rodzice. Spostrzeżenia i wnioski, które są wynikiem diagnozy pozwalają zaplanować zajęcia edukacyjne dostosowane do potrzeb młodzieży, zarówno w zakresie nadrabiania zaległości, jak i wspomagania rozwoju uzdolnień uczniów. Uczniom proponuje się udział w zajęciach pozalekcyjnych wyrównujących braki edukacyjne oraz zajęciach, w czasie których mogą rozwijać swoje zdolności, zainteresowania.

Nauczyciele prowadzą obserwację bezpośrednią, analizują dokumenty (świadectwa ukończenia szkoły podstawowej, wyniki sprawdzianu na zakończenie szkoły podstawowej), przeprowadzają pomiar dydaktyczny oraz rozmowy z uczniami.

Na początku roku szkolnego uczniowie piszą testy poziomujące – sprawdzające wiedzę i umiejętności z danego języka obcego (wszyscy uczniowie klas pierwszych). Wyniki testu określają poziom zaawansowania znajomości języka i są wyznacznikiem przypisania ucznia do odpowiedniej grupy ze względu na poziom zaawansowania. Wdrożone działania są analizowane na bieżąco.

Nauczyciele sprawdzają osiągnięcia edukacyjne uczniów poprzez przeprowadzanie sprawdzianów, testów itp. narzędzi. Osiągnięcia uczniów porównywane są z wymaganiami programowymi. Otrzymane informacje pozwalają modyfikować pracę na bieżąco, stwarzają gimnazjaliście motywację do uczenia, dają informację zwrotną, co uczeń wie/umie, czego nie rozumie, itp., umożliwiają modyfikację sposobu uczenia się. Nauczyciele uwzględniają możliwości rozwojowe uczniów, dostosowując wymagania edukacyjne do stwierdzonych dysfunkcji rozwojowych.

W klasie trzeciej organizowany jest egzamin próbny, który nie tylko diagnozuje wiedzę i umiejętności, ale wskazuje także niedociągnięcia, nad którymi należy jeszcze pracować. Nauczyciele opracowują raporty egzaminu gimnazjalnego, które obejmują poza omówieniem i analizą ilościową, jakościową, kontekstową również wnioski do dalszej pracy. Raporty są omawiane na spotkaniach całego zespołu nauczycieli, z wynikami egzaminu są zapoznawani uczniowie i rodzice.

Niektórzy nauczyciele przeprowadzają semestralne badanie wyników nauczania. Analizując osiągnięcia szkolne uczniów pedagodzy umożliwiają młodzieży udział w kołach przedmiotowych oraz zajęciach dydaktyczno – wyrównawczych. Indywidualizują prace domowe oraz pracę na lekcji, umożliwiają poprawę prac klasowych i sprawdzianów, przygotowują dla uczniów stosowne do ich poziomu wiedzy i umiejętności zadania, stwarzają szansę przygotowania się do konkursów.

Corocznie sporządzane jest zestawienie udziału uczniów w różnorodnych konkursach (wiedzy, sportowych) oraz odniesionych w nich wyników. Analiza danych pozwala na stwierdzenie, iż duży odsetek gimnazjalistów bierze udział w rywalizacji, a osiągnięte sukcesy utwierdzają w przekonaniu, iż podejmowane przez placówkę działania zmierzają w dobrym kierunku.

W szkole prowadzone jest badanie przyrostu wiedzy i umiejętności uczniów. Badanie prowadzą nauczyciele wyznaczeni w planie nadzoru pedagogicznego. Badaniem objętych jest kilka klas przez cały cykl edukacyjny.

W szkole odbywa się badanie stopnia realizacji Koncepcji Pracy Szkoły. Systematyczna kontrola przebiegu wdrażania Koncepcji w życie (dotyczy całej szkoły) pozwala sprawdzić, czy zaplanowane zadania realizowane są cyklicznie, czy możliwe jest ukształtowanie

osobowości uczniów zgodnie z Koncepcją i wprowadzić ewentualne zmiany. Ankietowanie uczniów w zakresie realizacji poszczególnych działań i uzyskanych efektów (dotyczy wybranej grupy uczniów - około 30% całej szkolnej populacji) pozwala na czas wyeliminować niedociągnięcia i wprowadzić zmiany w zakresie stopnia realizacji Koncepcji Pracy Szkoły.

Badanie stopnia realizacji priorytetów SPP i SPW odbywa się poprzez: kontrola realizacji poszczególnych zadań (dotyczy całej społeczności uczniowskiej) pozwala sprawdzać sposób realizacji priorytetów i usuwać ewentualne niedociągnięcia; analiza dokumentów szkoły (dotyczy wszystkich obszarów pracy szkoły) pozwala kontrolować, czy realizowane działania są odpowiednio dokumentowane; ankietowanie wybranych obszarów priorytetów (dotyczy wszystkich obszarów pracy) pozwala sprawdzić wyniki realizacji planów, uzyskać informacje na temat tego, które obszary pracy szkoły są realizowane na odpowiednim poziomie, a w których obszarach należy wprowadzić zmiany.

Szkoła prowadzi badania dotyczące losów absolwentów. Corocznie przygotowywane są dane dotyczące szkół, do których uczęszczają absolwenci. Informacje o losach absolwentów wykorzystywane są podczas lekcji wychowawczych - w rozmowach z uczniami podawane, jako przykład sukcesu i wzór do naśladowania. Z wynikami badań są także zapoznawani rodzice.

Wdrażanie wniosków z prowadzonych w szkole badań służy do:

- planowania i modyfikacji pracy każdego nauczyciela (rozkłady materiału, sprawdziany);
- planowania zajęć pozalekcyjnych;
- konstruowania dokumentacji szkolnej (plan pracy szkoły, plan nadzoru pedagogicznego);
- podnoszenia jakości pracy szkoły.

Wnioski z przeprowadzanych badań wyznaczają kierunki pracy szkoły, których realizacja przyczynia się do wzrostu efektów kształcenia:

- uczniowie osiągają dobre wyniki z egzaminu;
- gimnazjaliści osiągają różnorodne sukcesy w konkursach wiedzy, artystycznych oraz turniejach i zawodach sportowych
- jest mały odsetek uczniów drugorocznych;
- duża grupa uczniów kontynuuje naukę w liceach i technikach”.

Na pytanie drugie (**Które z analiz wyników egzaminów gimnazjalnych mają największe znaczenie przy formułowaniu wniosków w Pana/Pani szkole?**) pan dyrektor udzielił następującej odpowiedzi:

„W szkole prowadzi się analizy na poziomie wyników pojedynczych uczniów i poziomie zespołów klasowych. Powołane grupy nauczycieli, na podstawie wyników wszystkich uczniów dokonują szczegółowych analiz, biorą pod uwagę wyniki potwierdzające poziom opanowania poszczególnych umiejętności sprawdzanych na egzaminie. Dokonują analizy wiadomości i umiejętności w odniesieniu do poszczególnych przedmiotów oraz części egzaminu. Porównują średnie wyniki uzyskiwane przez ogół uczniów do średniej w mieście, gminie, powiecie, województwie i kraju. Porównuje się wyniki egzaminu z ocenianiem wewnątrzszkolnym. Wyciągane są wnioski, które przyjmowane są przez radę pedagogiczną i realizowane w przysłym roku. Dokonywana jest analiza ilościowa, jakościowa i kontekstowa.

Największe znaczenie przy formułowaniu wniosków mają analizy wyników potwierdzających poziom opanowania poszczególnych umiejętności sprawdzanych na egzaminie oraz łatwości i trudności poszczególnych zadań. Dzięki nim można wychwycić niedociągnięcia w opanowaniu poszczególnych umiejętności przez uczniów, ocenić stopień ich opanowania, zaplanować pracę, z uwzględnieniem działań naprawczych nauczycieli oraz dyrekcji w obszarach, w których wyniki nie były zadowalające, uświadomić uczniowi i jego rodzicom, jak ważny jest wynik egzaminu w planowaniu dalszej edukacji, a ostatecznie – kształcić umiejętność planowania kariery zawodowej”.

Analiza dokumentów potwierdza informacje uzyskane poprzez ankietę do nauczycieli i wywiady z dyrektorem i przewodniczącymi zespołów przedmiotowych. Analiza dzienników lekcyjnych klasy Ia, Ie, IIb, IIc, IIIc, IIIe, wybranych losowo potwierdziła, że nasza szkoła analizuje wyniki egzaminu gimnazjalnego oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych o czym świadczą między innymi następujące zapisy;

- „*Test diagnozujący z chemii*” – przeprowadzony w klasie Ia i Ie w dniu 10.09.2013 roku;
- „*Test diagnozujący po szkole podstawowej*” – z historii przeprowadzony w klasie Ia i Ie 11.09.2013 roku;
- „*Polska Piastów – sprawdzian wiadomości*” – przeprowadzony z historii w klasie IIb dnia 10.10.2013r. i w klasie IIc – 07.11.2013r.;
- „*Węglowodory nasycone – spr. ustny*”- przeprowadzony z chemii w klasie IIIc dnia 21.11.2013r.;
- „*Pisemny sprawdzian wiadomości z soli*”- przeprowadzony z chemii w klasie IIIe dnia 15.10.2013r.;

Są to przykładowe tematy jednostek lekcyjnych. W każdym z analizowanych dzienników znajdziemy bowiem znacznie więcej zapisów potwierdzających prowadzenie i analizowanie badań zewnętrznych i wewnętrznych. Należy tu wspomnieć chociażby o analizie wyników testów diagnozujących w klasach pierwszych podczas spotkań z rodzicami, omówienie wyników egzaminów gimnazjalnych w klasach trzecich i wielu innych.

Odnosnie dyspozycji do analizy księgi protokołów RP i segregatorów z protokołami zespołów przedmiotowych – „Czy w protokołach z posiedzeń RP i zespołów przedmiotowych znajdują się zapisy w jaki sposób szkoła analizuje wyniki z egzaminu gimnazjalnego oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych?” – odnaleziono potwierdzenie np.: w protokole z posiedzenia RP z dnia 09.10.2013r. w punkcie 7 „*Analiza raportów z egzaminu gimnazjalnego z roku 2013*” i z dnia 09.01.2014 roku w punkcie 3 „*Analiza raportów z próbnego egzaminu gimnazjalnego, przeprowadzonego 10.12.2013r.*”. Fakt ten potwierdza wcześniej uzyskane informacje od dyrektora szkoły i przewodniczących zespołów samokształceniowych. Informacje na ten temat znaleziono również w segregatorach z protokołami zespołów samokształceniowych. I tak np.:

- w protokole nr 3 z dnia 03.12.2013r. z zebrania Zespołu Humanistycznego: „*Omówienie stopnia realizacji wniosków egzaminu gimnazjalnego*”;
- w protokole z czwartego spotkania Zespołu Języków Obcych w dniu, 13.01.2014r.. „*Głównym celem spotkania było omówienie wniosków z analizy wyników egzaminu gimnazjalnego z roku szkolnego 2012/2013, które zostały uwzględnione w nadzorze pedagogicznym oraz monitoringu przez przeprowadzonego przewodniczącą zespołu dotyczącego wdrażania tych wniosków do pracy w I semestrze 2013/2014*”.

Pytanie 2 – W jaki sposób szkoła, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy egzaminu gimnazjalnego oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych?

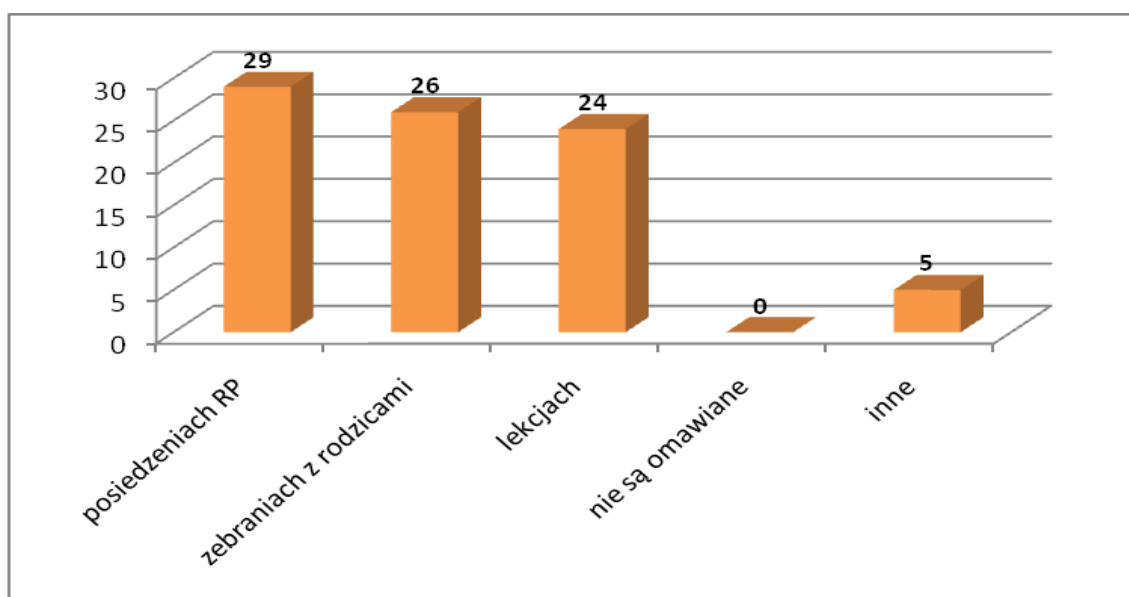
Odpowiedzi na pytanie numer 2 szukaliśmy poprzez: ankiety skierowane do nauczycieli i uczniów, wywiad z dyrektorem i przewodniczącymi zespołów przedmiotowych, analizę dokumentów (dzienniki lekcyjne – po dwa z każdego poziomu edukacyjnego, księgi protokołów rad pedagogicznych i zespołów przedmiotowych).

W ankiecie skierowanej do nauczycieli zadano pięć pytań pomocniczych odnośnie tego pytania kluczowego. W pierwszym pytano o to, gdzie i z kim analizowane są wyniki egzaminu gimnazjalnego oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych („**Czy wyniki z analiz egzaminu gimnazjalnego oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych są omawiane i interpretowane na:**”). Nauczyciele udzielili następujących odpowiedzi:

- a) posiedzeniach RP; - 29 osób;
- b) zebraniach z rodzicami; - 26 osób;
- c) lekcjach; - 24 osoby;
- d) nie są omawiane; - 0 osób;
- e) inne możliwości:
 - ✓ w ramach zespołów przedmiotowych – 3 osoby;
 - ✓ w ramach zespołów samokształceniowych – 2 osoby;

Zaskakuje rozbieżność w odpowiedziach na pytanie czwarte i piąte skierowane do nauczycieli. W jednym tylko 3 ankietowanych wskazało radę pedagogiczną jako organ dokonujący analizy wyników badań prowadzonych w szkole, w drugim 100% badanych.

Wykres numer 3 – Gdzie i z kim analizowane są wyniki egzaminu gimnazjalnego oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych?

Na pytanie drugie: „Czy analiza wyników egzaminu gimnazjalnego oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych zawiera wnioski do dalszej pracy?” odpowiedzi rozłożyły się w sposób następujący:

- a) tak - 28 osób – 97%;
- b) nie – 0 osób – 0%;
- c) nie wiem – 1 osoba – 3%;

Odpowiedzi na pytanie trzecie – „W jaki sposób wdrażane są wnioski? - przedstawiały się następująco (w tym miejscu należy zaznaczyć, że można było udzielić wielokrotnej odpowiedzi):

- a) dostosowanie tematyki WDN, SPP do potrzeb wynikających wniosków i rekomendacji; - 19 osób;
- b) dostosowanie rozkładów materiału; - 26 osób;
- c) dokonywane są zmiany metod lub form pracy; - 24 osoby;
- d) analizowane są podręczniki pod kątem treści nauczania; - 20 osób;
- e) brane są pod uwagę w planie nadzoru; - 20 osób;
- f) brane są pod uwagę w planach pracy zespołów przedmiotowych; - 26 osób;
- g) brane są pod uwagę w planowaniu godzin dodatkowych (umożliwienie uczniom korzystania z zajęć dodatkowych); - 28 osób;

h) zwracana jest szczególna uwaga podczas zajęć na słabe strony uczniów wynikające z analizy egzaminu gimnazjalnego oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych; - 26 osób;

i) inne, jakie? – 0 odpowiedzi;

„W jaki sposób monitoruje Pan/Pani realizację (wdrażanie) wniosków z analiz egzaminu gimnazjalnego oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych?” – na to pytanie nauczyciele odpowiadali następująco:

- ✓ obserwacje uczniów i ich wyników we wdrażanych działaniach – 2 osoby;
- ✓ ankieta – 1 osoba;
- ✓ kwestionariusz – samoocena uczniów – 1 osoba;
- ✓ zwiększam liczbę ćwiczeń z tego obszaru – 1 osoba;
- ✓ na zajęciach dodatkowych kładę nacisk na ćwiczenia umiejętności, z którymi jest problem – 1 osoba;
- ✓ porównuję z wynikami z lat poprzednich – 1 osoba;
- ✓ wstępne sprawdziany – 1 osoba;
- ✓ monitoruję udział uczniów wymagających pomocy w zajęciach dydaktyczno – wyrównawczych – 2 osoby;
- ✓ sprawdzam osiągnięcia uczniów – 1 osoba;
- ✓ prowadzę obserwację zmian wprowadzanych po analizie badań – 2 osoby;
- ✓ indywidualizuję pracę z uczniem – 1 osoba;
- ✓ prace kontrolne pisemne – 2 osoby;
- ✓ analiza tekstów literackich z uwzględnieniem badanych umiejętności – 2 osoby;
- ✓ testy gimnazjalne – 3 osoby;
- ✓ prace domowe – 2 osoby;
- ✓ wypracowania – 1 osoba;
- ✓ analiza tekstów – 1 osoba;
- ✓ rozmowa z nauczycielami, ich opinie – 2 osoby;
- ✓ badania ankietowe – 2 osoby;
- ✓ indywidualizacja pracy na lekcji – 1 osoba;
- ✓ zmiany w programach nauczania – 1 osoba;
- ✓ dodatkowe godziny utrwalające wiedzę – 1 osoba;
- ✓ analiza wyników przez zespoły samokształceniowe – 1 osoba;
- ❖ **na to pytanie nie udzieliło odpowiedzi 15 osób.**

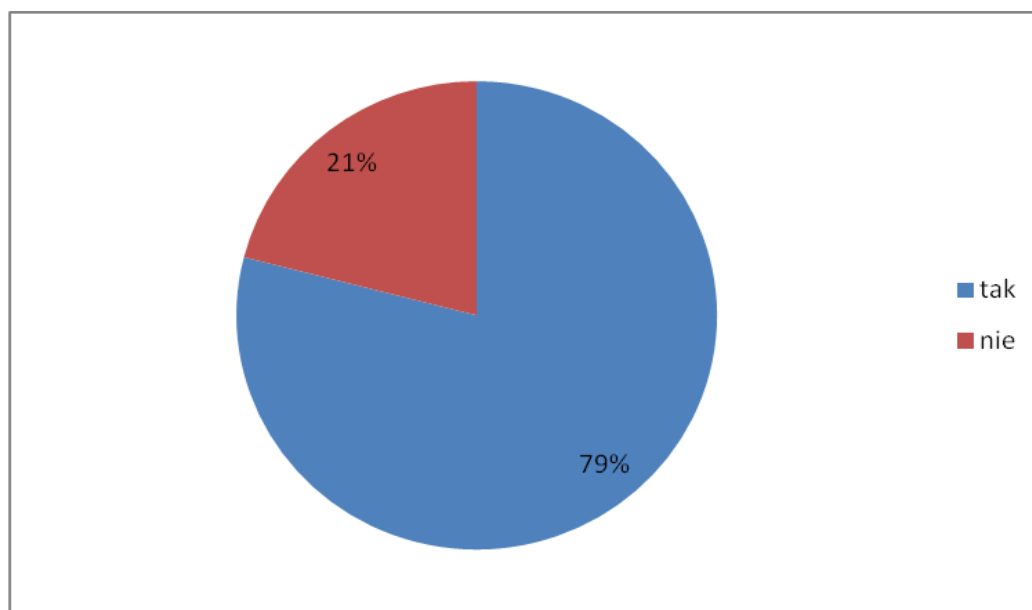
Na pytanie piąte pomocnicze – „Czy w razie potrzeby, wynikającej z realizacji wniosków z analiz egzaminu gimnazjalnego oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych, modyfikuje Pan/Pani swoją pracę?” - odpowiedzi przedstawiały się następująco:

a) tak - 23 osoby – 79%;

b) nie - 6 osób – 21%;

Zaskakują odpowiedzi udzielone na to pytanie. Wynika z nich bowiem, że jedna piąta nauczycieli nie wdraża wniosków z analizy wyników badań prowadzonych w szkole. Jeżeli bowiem nie są oni skłonni modyfikować swojej pracy w razie konieczności wynikającej z pracy szkoły, to znaczy, że nie realizują oni swoich podstawowych obowiązków. Trudno znaleźć jakiegokolwiek uzasadnienie dla takiego wyniku w tym punkcie, tym bardziej, iż dyrektor szkoły w wywiadzie jednoznacznie stwierdził, że nauczyciele modyfikują swoją pracę, jeśli zachodzi taka potrzeba.

Wykres numer 4 – „Czy w razie potrzeby, wynikającej z realizacji wniosków z analiz egzaminu gimnazjalnego oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych, modyfikuje Pan/Pani swoją pracę?”

Jeżeli zaznaczył Pan/Pani „tak”, to proszę podać kilka przykładów wprowadzonych zmian:

- ✓ w przypadku słabych wyników z zadań dotyczących czytania ze zrozumieniem; więcej tekstów; więcej słuchania – gdy problem ze słuchaniem – 2 osoby;
- ✓ metody, formy pracy z uczniami – 1 osoba;
- ✓ częściej udzielam pochwał uczniom – 1 osoba;
- ✓ więcej zadań rozwiązywanych, typowych na egzaminie – 4 osoby;
- ✓ więcej tekstów próbnych – 3 osoby;
- ✓ dostosowuję wymagania do możliwości intelektualnych ucznia – 2 osoby;
- ✓ motywuję do pracy – 2 osoby;
- ✓ zmieniam sposób sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów – 2 osoby;
- ✓ zadaję więcej prac pisemnych do domu – 3 osoby;
- ✓ częściej odpytuję przy tablicy – 1 osoba;
- ✓ organizuję dodatkowe zajęcia, warsztaty, prelekcje dla uczniów, nauczycieli, rodziców – 2 osoby;

W ankiecie do uczniów wypełnionej przez 109 uczniów zadano jedno pytanie dotyczące pytania kluczowego numer dwa. Miało ono formę tabelaryczną, a uczniowie musieli zaznaczyć jedną odpowiedź w każdym wierszu. Brzmiało ono: „Czy w Twojej szkole nauczyciele...?”

Kategoria odpowiedzi	Tak - często	Tak - rzadko	Nie
Dostosowują zadania w testach, sprawdzianach, kartkówkach do Twoich możliwości.	52	40	17
Stosują różne metody pracy na lekcji.	70	35	4
Dostosowują wymagania do twoich możliwości.	58	33	18
Zlecają dodatkowe prace domowe zgodnie z Twoimi zdolnościami i zainteresowaniami.	48	35	26
Wskazują Twoje mocne i słabe strony.	48	37	24
Organizują zajęcia pozalekcyjne, np.: dla uczniów zdolnych, słabych, przygotowujące do egzaminu gimnazjalnego.	85	16	8

Gimnazjum im. Jana Pawła II w Daleszycach

Organizują pomoc koleżeńską.	45	31	33
Stwarzają możliwość poprawy ocen.	84	22	3
Przygotowują Cię do konkursów i olimpiad.	76	17	16
Często przypominają o czekającym egzaminie gimnazjalnym.	92	8	9
Zwracają uwagę na umiejętności, które będą sprawdzane podczas egzaminu gimnazjalnego	91	13	5
Inne, jakie?.....	0	0	0

W wywiadzie do przewodniczących zespołów przedmiotowych zawarto pięć pytań odnośnie tematu drugiego pytania kluczowego. Na pytanie – „**Jakie wnioski z analizy egzaminów gimnazjalnych z poprzedniego roku wyciągnięto? Proszę podać przykłady ich wykorzystania w pracy z uczniami w bieżącym roku szkolnym?**” przewodniczący udzielili poniższych odpowiedzi:

Przewodniczący zespołu humanistycznego: „*Wnioski, które wynikały z analizy egzaminów gimnazjalnych, to:*

- a) *Ćwiczenie różnych form wypowiedzi pisemnej, szczególnie rozprawki – nauczyciele języka polskiego częściej zadawali uczniom wypracowania domowe i klasowe o zróżnicowanej tematyce i kompozycji;*
- b) *Doskonalenie umiejętności ortograficznych i interpunkcyjnych – zagadnieniom tym poświęcono więcej jednostek lekcyjnych, zwracano na nie uwagę na każdej jednostce lekcyjnej oraz podczas sprawdzania prac pisemnych;*
- c) *Wzbogacanie słownictwa – również na każdej jednostce lekcyjnej zwracano uwagę na zasób słownictwa;*
- d) *Rozwiązywanie większej ilości tekstów egzaminacyjnych z różnych przedmiotów – młodzież pracowała na testach egzaminacyjnych standaryzowanych podczas lekcji i zajęć dodatkowych;*
- e) *Praca z tekstem źródłowym i mapą – na różnych lekcjach doskonalono te umiejętności”;*

Przewodniczący zespołu matematyczno - przyrodniczego: „*W ramach przedmiotów przyrodniczych wysnuto następujące wnioski po analizie egzaminu gimnazjalnego:*

a) *należy nadal rozwijać u uczniów umiejętności stosowania wiedzy w praktyce i umiejętności rozwiązywania problemów na wszystkich zajęciach z przedmiotów przyrodniczych;*

- b) *na bieżąco utrzymywać umiejętność stosowania terminów, pojęć i procedur z zakresu przedmiotów przyrodniczych niezbędnych w praktyce życiowej i dalszym kształceniu poprzez intensywne ćwiczenia testowe i zadania problemowe formułowane podobnie jak te na egzaminie gimnazjalnym;*
- c) *konsekwentnie utrzymywać i uzupełniać materiał na wszystkich przedmiotach przyrodniczych;*
- d) *należy skupić się na pracy z uczniami zdolnymi i średnimi.*

Jeśli chodzi o wyniki z matematyki wysnuto wnioski następującej treści:

- a) *należy motywować wszystkich uczniów do nauki;*
- b) *w raporcie z egzaminu powinno się uwzględnić dane z testu diagnostycznego wykonanego na początku roku szkolnego;*
- c) *podczas zajęć należy poświęcić więcej czasu na rozwiązywanie zadań dotyczących samodzielnego rozumowania matematycznego, które stanowią jedno z najważniejszych wymagań ogólnych nowej podstawy programowej z matematyki;*
- d) *powinno się rozszerzyć ofertę zajęć dodatkowych dla osób słabszych, by mogli oni wyrównać swój poziom z poziomem klasy.*

Przykłady ich wykorzystywania w pracy z uczniami:

-dokonywane są zmiany metod lub form pracy,
-analizowane są podręczniki pod kątem treści nauczania,
-uczniowie mają możliwość skorzystania z bogatej oferty zajęć dodatkowych,
-zwracana jest szczególna uwaga podczas zajęć na słabe strony uczniów wynikające z analizy egzaminu gimnazjalnego oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych.”

Przewodniczący zespołu językowego: „W bieżącym roku szkolnym pracowałyśmy na arkuszach egzaminacyjnych. Każda z nauczycielek uczących w trzecich klasach poświęcała na dodatkowych zajęciach czas na rozwiązywanie testów gimnazjalnych. Dostosowałyśmy nasze rozkłady materiału do potrzeb egzaminu. Zarówno na lekcjach, jak i na zajęciach dodatkowych, zwracaliśmy uwagę na słabe strony uczniów wynikające z analizy egzaminu gimnazjalnego.

Zgodnie z zaleceniami uczniowie wykonują więcej zadań z wykorzystaniem różnych środków językowych, nauczycielki j. angielskiego i niemieckiego korzystają z materiałów z różnych podręczników gimnazjalnych – repetytoriów, dobierając zadania sprawdzające zastosowanie tych środków w formie egzaminacyjnej. Uczniowie systematycznie wykonują ćwiczenia poszerzające znajomość języków. Lepiej sobie radzą, kiedy mają wykonać zadania metodą wyboru (z podanych form należy wybrać właściwą).

Uczniowie pracują nad wieloma tekstami pisanymi, doskonałą techniki i strategii egzaminacyjne również z zastosowaniem cennych źródeł wiedzy – platform edukacyjnych: British Council i BBC oraz oryginalnych materiałów niemieckojęzycznych, gdzie znajdują się ciekawe pomysły do pracy w formie nagrań video, Mp3 i testów. Uczniowie poszerzają aktywną znajomość słownictwa i gramatyki poprzez prace pisemne na lekcji i w domu, uczniowie opowiadają, a potem piszą prace w formie listów, piszą notatki, zaproszenia, utrwalają znajomość struktury form pisanych poprzez czytanie ciekawych prac z różnych źródeł, na zajęciach uczniowie odgrywają scenki sytuacyjne, pomocne w utrwalaniu zwrotów komunikacyjnych.

Doskonałą również swoje umiejętności w zakresie słuchania ze zrozumieniem oraz czytają teksty, w których mają znaleźć konkretne informacje. Problem pojawia się, kiedy tekst jest dłuższy. Wymaga to większej koncentracji i wysiłku ze strony uczniów. Uczniowie rozwiązywali typowe testy egzaminacyjne, doskonaląc strategii egzaminacyjne, oraz ćwiczenia treningowe.

Przeprowadzono egzamin próbny językowy, aby pomóc uczniom w przygotowaniu się do egzaminu gimnazjalnego”.

Przewodniczący zespołu rekreacyjno - sportowego: „Zespół rekreacyjno - sportowy uczestniczył w radzie pedagogicznej, w trakcie której przedstawiano wnioski z analizy egzaminów gimnazjalnych, nie wdrażał jednak ich w życie. Wynikało to z tego, że egzamin gimnazjalny nie obejmuje wychowania fizycznego”.

Przewodniczący Zespołu Wychowawczego: „Wniosek: uczniowie nie potrafią w wystarczającym stopniu rozwiązywać testów, również niewystarczająco opanowali niektóre umiejętności kluczowe. W związku z tym nauczyciele mieli zachęcać młodzież do częstszej pracy z zestawami egzaminacyjnymi, zalecano wykorzystywanie chociażby części tych testów na zajęciach lekcyjnych. Organizowano w szkole dodatkowe zajęcia dla trzecioklasistów. W ramach zajęć lekcyjnych i dodatkowych, uczniowie ćwiczyli rozwiązywanie testów i uzupełniali braki w wiedzy i umiejętnościach szkolnych”.

Na pytanie drugie - „**Jakie działania, wynikające z analizy wyników egzaminów zewnętrznych są przez Pana/Panią monitorowane? (nie dotyczy zespołu wychowawczego i rekreacyjno-sportowego)**” - odpowiedzi udzielało tylko trzech przewodniczących zespołów przedmiotowych. Przewodniczący zespołu humanistycznego odpowiedział, że monitoruje wszystkie działania wynikające z analizy wyników egzaminów zewnętrznych

(„Wszystkie wymienione w punkcie drugim, wcześniej”). Odpowiedź przewodniczącego zespołu matematyczno-przyrodniczego wyglądała następująco: „Wnioski z analizy sprawdzianu wdrażane są w szkole. m.in. poprzez modyfikację metod i form pracy z uczniami. Nauczyciele doskonalą umiejętności uczniów, zwiększając liczbę zadań dotyczących zagadnień, z którymi są największe problemy oraz zwiększając liczbę ćwiczeń praktycznych, które najslabiej wypadły na egzaminie. Wprowadzają także zadania o różnym stopniu trudności i motywują uczniów do szukania wielu metod rozwiązań tego samego zadania. Po zapoznaniu się z wynikami egzaminu próbnego na swoich przedmiotach analizują błędy uczniów. Zadania, z którymi uczniowie mieli problemy zostają wyjaśnione i rozwiązane. Wdrażane w szkole wnioski z analizy przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia. Dzięki analizie egzaminów nauczyciele widzą mocne i słabe strony w swojej pracy z uczniem. Mogą rozwijać zdolności, umiejętności oraz doskonalić to z czym uczniowie mają kłopoty”, a zespołu języków obcych: „Zwracam szczególną uwagę na wprowadzanie podczas lekcji pochwał. Na spotkaniach zespołu Języków Obcych przeprowadzone zostały dwa szkolenia dotyczące pochwał uczniów. Ponadto:

- realizacja planu szkoleniowego związanego z egzaminami i analizą ich wyników;
- szkolenia zewnętrzne nauczycieli językowców – doskonalenie w zakresie obszarów do poprawy;
- wykorzystanie technologii w zakresie zintensyfikowania pracy zgodnie z wnioskami po analizie wyników egzaminów;
- projekty eTwinning poszerzające wiedzę i umiejętności językowe uczniów;
- sposoby wdrażania wniosków poegzaminacyjnych na zajęciach językowych”.

Na pytanie trzecie – „**Proszę wymienić najważniejsze wnioski (o ile takie zostały wyciągnięte) z innych badań wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby ich wykorzystania w pracy zespołu.**” – przewodniczący zespołu matematyczno - przyrodniczego nie udzielił odpowiedzi. Pozostali uczestnicy wywiadu udzielili następujących odpowiedzi (zespół do spraw raportu dokonał w tym miejscu kategoryzacji udzielonych odpowiedzi):

- zwiększyć nacisk na problem pochwał i ich wpływu na wyniki nauczania (4 osoby);
- analiza wyników konkursów przedmiotowych;
- badanie wypadkowości na lekcjach oraz zachowanie bezpieczeństwa uczniów na zajęciach wychowania fizycznego;
- kontrola liczby uczniów nie ćwiczących;
- przeprowadzenie w ramach wybranych przedmiotów dodatkowych zajęć o patronie szkoły;
- zachęcić rodziców do częstszej współpracy ze szkołą.

„**Jak poszczególni członkowie zespołu wykorzystuje wyniki monitorowania realizowanych działań wynikających z wniosków po przeprowadzonych analizach badań wewnętrznych i zewnętrznych?**” – to kolejne pytanie zadane przewodniczącym. Oto odpowiedzi przewodniczących.

Przewodniczący zespołu humanistycznego: „Każdy nauczyciel wdraża wyniki monitorowania według własnych potrzeb i możliwości klasy”.

Przewodniczący zespołu matematyczno - przyrodniczego: „Analizując osiągnięcia szkolne uczniów nauczyciele uwzględniają ich możliwości rozwojowe. Pod uwagę bierze się:

- metody nauczania, które aktywizują uczniów i przyczyniają się do większej i lepszej intensywności procesu uczenia się, przyczyniają się do podnoszenia jakości i efektywności uczenia się;

– rozwiązywanie dodatkowych zadań, udział w kołach przedmiotowych, indywidualizowanie prac domowych, poprawa prac klasowych i sprawdzianów”.

Przewodniczący zespołu językowego: „W naszym zespole ważną rolę odgrywają testy poziomujące przeprowadzane w klasach pierwszych na początku roku szkolnego z języka

angielskiego oraz na koniec roku szkolnego z języka niemieckiego. Uczniowie dzieleni są na słabszą i zaawansowaną grupę. To pozwala nadać odpowiednie tempo pracy w każdej klasie i skupić się na ważnym dla danej grupy zagadnieniu. Egzamin gimnazjalny próbny pokazuje nam, jakie braki mają uczniowie, na co jeszcze należy zwrócić szczególną uwagę, nad czym popracować”.

Przewodniczący zespołu rekreacyjno - sportowego: „W celu odpowiedniego spełnienia zadania dotyczącego bezpieczeństwa uczniów na zajęciach wychowania fizycznego nauczyciele zwracają na ten temat szczególną uwagę i podejmują jeszcze większy wysiłek w celu unikania błędów, przede wszystkim w organizacji lekcji tj.:

- odpowiednie rozmieszczenie ćwiczących podczas ćwiczeń(daleko od ścian, kaloryferów itp.);
- przemyślany sposób przenoszenia przyborów i przyrządów;
- odpowiednia ochrona przy ćwiczeniach trudnych i niebezpiecznych;
- odpowiednie przygotowanie do zajęć sprzętu, przyrządów, obiektów;
- systematyczny przegląd przyborów, przyrządów pod kątem ich niezawodności w każdej sytuacji;
- ustalony sposób przychodzenia na zajęcia i wychodzenia z zajęć;
- zachowanie dyscypliny;
- systematyczne szkolenie uczniów w zakresie samoochrony (wzmacnianie mięśni ramion, ćwiczenie upadania w celu nauczania uczniów ochrony przed urazami w różnych sytuacjach)”.

Przewodniczący Zespołu Wychowawczego: „Przygotowują narzędzia badawcze (np. związane z SPP, Koncepcją Pracy Szkoły), scenariusze godzin wychowawczych czy spotkań z rodzicami, prowadzą szkolenia wewnętrzne zespołu”.

Na pytanie piąte – „**Proszę wymienić najważniejsze zmiany w Pana/Pani (zespołu) pracy, wynikające z wniosków z egzaminu gimnazjalnego i innych badań wewnętrznych i zewnętrznych**” - respondenci odpowiadali:

Przewodniczący zespołu humanistycznego: „Nauczyciele zespołu samokształceniowego zmienili częstotliwość rozwiązywania testów gimnazjalnych, pracy z materiałami źródłowymi. Ponadto wszyscy wdrażali wnioski z analizy egzaminu gimnazjalnego i innych badań wyników. Ich realizacja modyfikowała pracę według ich możliwości”.

Przewodniczący zespołu matematyczno - przyrodniczego: „Najważniejsze zmiany, to:

- podział na grupy w/g wiedzy i umiejętności;
- indywidualizacja procesu nauczania;
- organizowanie zajęć dodatkowych oraz konsultacji;
- wytypowanie uczniów wymagających objęcia zajęciami wyrównawczymi oraz uczniów szczególnie uzdolnionych, którzy powinni rozwijać swoje talenty w ramach kół zainteresowań, -różnicowanie poziomu trudności rozwiązywanych zadań, sprawdzianów, testów, prac domowych, dodatkowych zadań”.

Przewodniczący zespołu językowego: „Nauczycielki zwróciły w bieżącym roku szkolnym szczególną uwagę na ćwiczenia związane z rozumieniem tekstu słuchanego. To sprawność sprawiająca uczniom zazwyczaj najwięcej problemów. Dlatego też priorytetem na lekcjach stały się tak zwane „słuchanki”. Nauczycielki dbały o to, aby na każdej lekcji języka obcego uczniowie mieli możliwość usłyszeć czy to krótkie teksty słuchane, czy lekcje poświęcone rozumieniu ze słuchu.

Staraliśmy się również ćwiczyć na lekcjach sprawność czytania ze zrozumieniem z pomocą tekstów użytkowych. Takie ćwiczenia zajmują dużo czasu, dlatego były zadawane jako praca domowa lub rozwiązywane na dodatkowych zajęciach z języka obcego.

Reagowanie językowe jest kwestią wyuczenia się pewnych zwrotów i form, dlatego na każdych dodatkowych zajęciach uczniowie otrzymywali kilka wyrażen, które nauczycielki egzekwowały na zajęciach następnych.

Na etapie trzeciej klasy gimnazjum słownictwo jest przez uczniów opanowane w zadowalający sposób, dlatego należy kontynuować wypracowane dotychczas przez siebie

metody nauczania, wprowadzając od czasu do czasu ćwiczenia tematyczne w celu uatrakcyjnienia zajęć”.

Przewodniczący zespołu rekreacyjno - sportowego: „Wnioski z egzaminu gimnazjalnego nie dotyczą zespołu rekreacyjno – sportowego. Jeśli chodzi o wyniki kontroli bieżącej postępów w rozwijaniu umiejętności sportowych uczniów, to kładziemy większy nacisk na pochwały uczniów słabych. Jeśli chodzi o kontrolę wypadkowości, to przeprowadza się częściej pogadanki na temat odpowiedzialnego zachowania się uczniów na zajęciach oraz zachowania bezpieczeństwa. Kontrola ilości uczniów niećwiczących pozwoliła nam stwierdzić, że w naszej szkole nie ma z tym większych problemów oraz poznać najczęstsze przyczyny niebrania udziału w zajęciach”.

Przewodniczący zespołu wychowawczego: „Patrz pkt.4”, czyli: „Wniosek: zwiększyć częstotliwość stosowania pochwał wobec uczniów. Działanie: szkolenie członków zespołu na temat roli pochwał.

Wniosek: uczniowie prezentują niski poziom wiedzy o patronie; przeprowadzenie w ramach wybranych przedmiotów dodatkowych zajęć o patronie szkoły. Działanie: Podjęcie współpracy z Zespołem Wychowawczym - przygotowanie scenariusza godziny wychowawczej, który został udostępniony wychowawcom w pokoju nauczycielskim, i który zainteresowani wychowawcy mogli wykorzystać (wg uznania).

Wniosek: zachęcić rodziców do częstszej współpracy ze szkołą. Działania: członkowie zespołu wychowawczego przygotowali trzy scenariusze wywiadówek z rodzicami dotyczących uświadamiania ich roli w procesie dydaktyczno – wychowawczo – opiekuńczym. Scenariusze udostępniono dla wychowawców klas w pokoju nauczycielskim”.

Na pytanie kluczowe numer dwa dyrektor udzielił odpowiedzi na następujące pytania:

1) Jak szkoła wykorzystuje wyniki monitorowania realizowanych działań wynikających z wniosków po przeprowadzonych analizach badań wewnętrznych i zewnętrznych?

„Po przeprowadzonych w szkole badaniach wewnętrznych i zewnętrznych, analizuje się otrzymane wyniki, następnie formułowane są wnioski, które są wyznacznikiem do planowania działań mających na celu niwelowanie niedociągnięć w badanym obszarze.

Przedstawiciele zespołu ewaluacyjnego rozpracowują rekomendacje wynikające z przeprowadzonej ewaluacji, wskazując sposób realizacji działań pozwalających je wykonać, osoby odpowiedzialne oraz sposób prezentacji efektów. Rekomendacje raportowe uwzględniane i wdrażane są w planach pracy na kolejny rok szkolny. Nauczyciele realizują zaplanowane czynności wynikające z interpretacji rekomendacji. Proces realizacji powyższych czynności jest jednym z elementów planu nadzoru pedagogicznego dyrektora prowadzonego w ramach kontroli czy monitorowania. Wyniki kontroli, czy monitorowania są prezentowane nauczycielom w czasie posiedzenia. Z danego roku szkolnego przedstawiają się następująco:

- ✓ przewodniczący zespołów samokształceniowych wywiązali się z obowiązku zorganizowania dla nauczycieli szkolenia na temat wykorzystania pochwał w celu motywowania uczniów do pracy;
- ✓ wychowawcy przeprowadzili podczas lekcji wychowawczych pogadankę na temat roli, jaką odgrywają pochwały w motywowaniu ucznia do pracy;
- ✓ wszyscy wychowawcy i duża grupa nauczycieli zadbała o zamieszczenie w zeszytach spostrzeżeń o klasie pozytywnych uwag – pochwał dotyczących funkcjonowania ucznia w szkole;
- ✓ obserwacja prowadzonych lekcji wykazała, że nauczyciele stosują wobec uczniów różnego rodzaju pochwały celem motywowania ich do pracy, wzmacniania ich poczucia wartości;
- ✓ Samorząd Uczniowski w ciągu całego roku szkolnego eksponował działania uczniowskie godne pochwały;

Gimnazjum im. Jana Pawła II w Daleszycach

- ✓ *nauczyciele wykazali aktywność w podejmowaniu działań na rzecz podkreślenia roli rodziców w realizacji przedsięwzięć podejmowanych przez szkołę oraz wskazania działań, których realizacja odbywa się we współpracy z nimi;*
- ✓ *członkowie zespołu wychowawczego opracowali scenariusze spotkań wychowawcy z rodzicami uczniów;*
- ✓ *wychowawcy potwierdzili zapisem w dzienniku współtworzenie z rodzicami uczniów planu pracy wychowawcy klasowego lub stworzenie takiej możliwości;*
- ✓ *analogiczna sytuacja dotyczy organizacji wycieczek szkolnych;*
- ✓ *wychowawcy i nauczyciele podjęli inicjatywy, których efektem był udział rodziców w uroczystościach szkolnych;*
- ✓ *rodzice rzadko korzystali z możliwości spotkania się z nauczycielami podczas comiesięcznych konsultacji.*

W przypadku zrealizowania zaplanowanych zadań i osiągnięcia zamierzonego celu, od kontynuacji niektórych zamierzeń odstępuje się, inne są wdrażane do codziennej pracy. Jeśli zaś wdrażane zadania nie przynoszą oczekiwanych rezultatów nie są dalej realizowane.

Monitorowanie działań wynikających z wdrażania wniosków dotyczących analizy wyników egzaminu gimnazjalnego w danym roku szkolnym przyniosło następujące rezultaty:

- ✓ *nauczyciele prowadzą różnorakie zajęcia pozalekcyjne (dydaktyczno – wyrównawcze, z uczniem zdolnym, przygotowujące do egzaminu gimnazjalnego). Spotkania odbywają się systematycznie;*
- ✓ *nauczyciele modyfikują plany pracy dydaktycznej;*
- ✓ *uczniowie rozwiązują zadania o charakterze egzaminacyjnym; pracują z arkuszami egzaminacyjnymi;*
- ✓ *nauczyciele wdrażają wnioski z egzaminu, pracują nad rozwijaniem tych umiejętności, które w czasie egzaminu wypadły słabiej;*
- ✓ *przewodniczący zespołów przedmiotowych monitorują wdrażanie przez nauczycieli wniosków z egzaminu gimnazjalnego;*
- ✓ *wychowawcy informują rodziców o wynikach egzaminu;*
- ✓ *wychowawcy uświadamiają rodzicom konieczność współpracy w celu wspomagania szkoły w mobilizowaniu uczniów do korzystania z oferowanych form pomocy (uczestnictwo uczniów w zajęciach przygotowujących do egzaminu);*
- ✓ *nauczyciele motywowali uczniów do nauki;*
- ✓ *nauczyciele właściwie organizowali proces dydaktyczny (metody, formy pracy, indywidualizacja, środki dydaktyczne, dostosowywanie wymagań do możliwości intelektualnych uczniów, itd.);*
- ✓ *nauczyciele, w miarę systematycznie, badali osiągnięcia edukacyjne uczniów (sprawdziany, prace klasowe, kartkówki, itp.);*
- ✓ *nauczyciele przekazywali uczniom informację zwrotną o ich postępach w nauce;*
- ✓ *zorganizowano egzamin próbny, opracowano raporty, wdrożono wnioski wynikające z wyników egzaminu;*
- ✓ *wyposażano szkołę w nowoczesne i funkcjonalne środki dydaktyczne wykorzystywane w procesie nauczania;*
- ✓ *pozyskiwano dodatkowe środki na organizację wartościowych zajęć pozalekcyjnych dla uczniów.*

Po przeprowadzonym teście poziomującym, uczniowie są przypisywani do określonej poziomu zaawansowania grupy językowej. Każda grupa posługuje się różnymi podręcznikami. Nauczyciele monitorują nabywanie wiedzy i umiejętności przez uczniów. Zdarza się, iż uczniowie z określonej grupy zaawansowania przechodzą do mniej lub bardziej zaawansowanej z uwagi na poziom radzenia sobie z nabywaniem wiedzy i umiejętności.

Niektórzy nauczyciele przeprowadzają na początku roku szkolnego diagnozę wstępną. Po dokonanej analizie wyników testów nauczyciele podejmują działania mające na celu eliminowanie braków edukacyjnych lub rozwijanie posiadanych umiejętności. Efekty swojej pracy monitorują by w dalszych jej etapach podejmować stosowne do sytuacji działania.

W szkole odbywa się badanie stopnia realizacji Koncepcji Pracy Szkoły, priorytetów SPP i SPW. Analiza otrzymanych informacji pozwala wysnuć wnioski, które wyznaczają nowe działania. Prowadzony monitoring realizowanych zadań pozwala stwierdzić stopień realizacji planów oraz daje obraz ich skuteczności.

Wyniki monitorowania działań podejmowanych w związku z badaniem losów absolwentów są wykorzystywane do promowania szkoły, organizowania w gimnazjum doradztwa zawodowego.

Monitoring przygotowywania uczniów do konkursów wiedzy, artystycznych i sportowych pozwala określić zaangażowanie szkoły w rozwijanie uczniowskich zainteresowań i zdolności.

Nauczyciele systematycznie badają osiągnięcia uczniów. Po analizie wyników podejmują działania mające na celu eliminowanie braków edukacyjnych lub rozwijanie posiadanych umiejętności. Efekty swojej pracy monitorują by w dalszych jej etapach podejmować stosowne do sytuacji działania (np. dalsze wyrównywanie i uzupełnianie braków edukacyjnych).

2) Jakie działania, wynikające z analizy wyników egzaminów zewnętrznych są przez Pana/Panią monitorowane? – to drugie pytanie skierowane do dyrektora szkoły. Udzielił on następującej odpowiedzi (przy tym pytaniu nie podkreślano fragmentów, gdyż cała odpowiedź w pełni odnosi się do pytania):

„Analiza wyników egzaminu gimnazjalnego pozwala planować szereg działań, których realizacja jest monitorowana zarówno przez dyrekcję szkoły jak i samych nauczycieli. Obserwacji podlega:

- ✓ realizacja zajęć pozalekcyjnych (zajęć dydaktyczno – wyrównawczych, z uczniem zdolnym, przygotowujących do egzaminu gimnazjalnego) – która odbywa się poprzez analizę przygotowanej oferty, systematyczności odbywania się zajęć;
- ✓ modyfikowanie przez nauczycieli planów pracy dydaktycznej – która odbywa się poprzez analizę dokumentów;
- ✓ rozwiązywanie przez uczniów zadań o charakterze egzaminacyjnym (kształcenie umiejętności pracy z arkuszami egzaminacyjnymi) – która odbywa się poprzez obserwację lekcji i zajęć pozalekcyjnych;
- ✓ wdrażanie przez nauczycieli wniosków z egzaminu (praca nad tymi umiejętnościami, które wypadły słabiej) – która odbywa się poprzez obserwację lekcji i zajęć pozalekcyjnych;
- ✓ kontrolowanie monitorowania wniosków z egzaminu gimnazjalnego przez przewodniczących zespołów przedmiotowych – która odbywa się poprzez analizę dokumentacji zespołów przedmiotowych;
- ✓ informowanie rodziców o wynikach egzaminu – która odbywa się poprzez analizę dzienników lekcyjnych, obserwację spotkań z rodzicami uczniów;
- ✓ nawiązanie ścisłej współpracy z rodzicami uczniów w celu wspomagania szkoły w mobilizowaniu uczniów do korzystania z oferowanych form pomocy – która odbywa się poprzez analizę dzienników lekcyjnych, obserwację spotkań z rodzicami uczniów;
- ✓ motywowanie uczniów do nauki – która odbywa się poprzez obserwację lekcji i zajęć pozalekcyjnych;
- ✓ właściwe organizowanie procesu dydaktycznego (metody, formy pracy, indywidualizacja, środki dydaktyczne, dostosowywanie wymagań do możliwości intelektualnych uczniów, itd.) - obserwacja lekcji i zajęć pozalekcyjnych;

- ✓ *systematyczność badania osiągnięć edukacyjnych uczniów (sprawdziany, prace klasowe, kartkówki, itp.) – która odbywa się poprzez analizę dzienników lekcyjnych;*
- ✓ *przekazywanie uczniom informacji zwrotnej o jego postępach w nauce – która odbywa się poprzez obserwację lekcji, analizę sprawdzonych prac pisemnych uczniów;*
- ✓ *organizowanie egzaminu próbnego, opracowanie raportów, wdrożenie wniosków;*
- ✓ *wyposażanie szkoły w nowoczesne i funkcjonalne środki dydaktyczne wykorzystywane w procesie nauczania - która odbywa się poprzez zbieranie informacji zwrotnych od nauczycieli;*
- ✓ *pozyskiwanie dodatkowych środków na organizację wartościowych zajęć pozalekcyjnych dla uczniów”.*

Jak wynika z powyższej wypowiedzi, dyrektor szkoły udzielił spójnej odpowiedzi z odpowiedzią nauczycieli. Poszerzył ją o dodatkowe wiadomości.

Analiza dokumentów potwierdza informacje uzyskane od uczniów, nauczycieli (w tym przewodniczących zespołów przedmiotowych) i dyrekcji szkoły na temat uwzględniania wniosków z analizy egzaminu gimnazjalnego oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych organizując procesy edukacyjne w szkole. Analiza dzienników lekcyjnych klasy Ia, Ie, IIB, IID, IIIC, IIIE, wybranych losowo potwierdziła, że nasza szkoła, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy egzaminu gimnazjalnego oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych, o czym świadczą między innymi następujące zapisy w dzienniku lekcyjnym klasy IIIe ;

- 02.04.2014r. – matematyka - „*Rozwiązywanie testów gimnazjalnych*”;

- 03.04.2014r. – język polski - „*Porządek w formach wypowiedzi - powtórzenie*”;

-07.04.2014r. – wos - „*Powtórzenie przed egzaminem – klasa III*;

lub klasy Ia na stronie 137 w problematyce zebrania wychowawcy klasy z rodzicami dnia 13.09.2013r. punkt 9 „*Wyniki testu diagnozującego z j. polskiego (wnioski n-la – zajęcia dodatkowe i wyrównawcze)*” i na stronie 138 w problematyce zebrania wychowawcy klasy z rodzicami dnia 18.12.2013r. punkt 2e „*ewaluacja wewnętrzna – zapoznanie z raportem, poinformowanie, że znajduje się on na stronie internetowej szkoły*”.

Odnosnie dyspozycji do analizy księgi protokołów RP i segregatorów z protokołami zespołów przedmiotowych – „**Czy w protokołach z posiedzeń RP i zespołów przedmiotowych znajdują się zapisy w jaki sposób szkoła organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy egzaminu gimnazjalnego oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych?**” – odnaleziono potwierdzenie np.: w protokole z posiedzenia RP z dnia 09.10.2013r. w punkcie 7 - Analiza raportów z egzaminu gimnazjalnego z roku 2013: pojawiły się następujące wnioski:

- historia, wos:
 - praca z tekstem źródłowym,
 - z testami gimnazjalnymi;
- język polski:
 - intensywniej pracować z uczniami o średnim i wysokim potencjale,
 - rozwiązywać zadania tekstowe, w tym z typu: prawda/fałsz,
 - ćwiczyć ortografię i interpunkcję,
 - wypracowania pisemne,
 - redagowanie różnych form wypowiedzi pisemnej;
- przedmioty przyrodnicze:
 - utrwalać umiejętność stosowania terminów, pojęć,
 - rozwiązywać testy,
 - powtarzać;
- matematyka:
 - organizowanie zajęć dodatkowych;

- język niemiecki:
 - rozumienie ze słuchu,
 - rozumienie tekstów pisanych,
 - ćwiczenia w mówieniu, tu: zwroty komunikacyjne;
- język angielski:
 - ćwiczenia pogłębiające znajomość środków języków,
 - ćwiczenia gramatyczne, słownikowe,
 - słuchanki, prace pisemne na określony temat.

i z dnia 09.01.2014 roku w punkcie 3 - Analiza raportów z próbnego egzaminu gimnazjalnego, przeprowadzonego 10.12.2013r. - następujące:

- historia, wos – wnioski do pracy w II semestrze:
 - praca z tekstem źródłowym,
 - trening z testami,
 - zajęcia powtórzeniowe, dodatkowe;
- język polski – uczeń najslabiej sobie radzi:
 - rozpoznawaniem tematu słowotwórczego i formatów;
 - interpretacją środków stylistycznych;
 - rozpoznawaniem rodzajów zdań i części zdania;
 - redagowaniem dłuższej wypowiedzi pisemnej - jej kompozycją, poprawnością językową, ortograficznie - interpunkcyjną.

Należy całościowo powtarzać materiał gramatyczny i ortograficzny.

- część matematyczno – przyrodnicza - należy pracować nad:
 - przedstawianiem części wielkości w ujęciu procentowym;
 - obliczaniem pola powierzchni i objętości graniastosłupów, kuli, w kontekście praktycznym;
 - zamianą jednostek;
 - zapisywaniem liczb w rotacji wykładniczej;
 - obliczaniem wartości pierwiastków II i III stopnia;
 - układami równań;
 - obliczeniem arytmetycznym;
 - rozpoznawaniem figur środkowosymetrycznych;
 - klasyfikacją trójkątów;

Zapisy te potwierdzają wcześniej uzyskane informacje od dyrektora szkoły i przewodniczących zespołów samokształceniowych. Informacje na ten temat znaleziono również w segregatorach z protokołami zespołów samokształceniowych. I tak np.:

- w protokole nr 3 z dnia 03.12.2013r. z zebrania zespołu humanistycznego: „Zgodnie z zaleceniami z dnia 09.10.2013r. przewodnicząca zespołu przypomniała członkom zespołu wnioski z analizy wyników egzaminu gimnazjalnego i konieczności wdrażania ich na jednostkach lekcyjnych w roku szkolnym 2013/2014.

Wnioski do pracy w roku szkolnym 2013/2014 wynikające z raportu:

historia i wos:

- ✓ praca z tekstem źródłowym;
- ✓ praca z tekstami gimnazjalnymi.

język polski:

- ✓ należy intensywniej pracować z uczniami o średnim i wysokim potencjale;
- ✓ w trakcie przygotowań uczniów do tegorocznego egzaminu....”

- w protokole z czwartego spotkania zespołu językowego odbytego w dniu 13.01.2014r. odnaleziono zapis: „...Monitoring wykazał, co następuje:

- ✓ Pani Bożena Kraj: zgodnie z zaleceniami p. B. Kraj uczeń wykonuje więcej zadań z wykorzystaniem różnych środków językowych, korzysta z materiałów z różnych

podręczników gimnazjalnych – repetytoriów, dobiera zadania sprawdzające zastosowanie tych środków w formie egzaminacyjnej.(...)”.

Pytanie 3 – Czy szkoła prowadzi badania odpowiednio do potrzeb szkoły, w tym osiągnięć uczniów i losów absolwentów?

Odpowiedzi na pytanie 3 szukaliśmy poprzez ankietę skierowaną do ucznia, nauczyciela i do rodzica, wywiad skierowany do dyrektora i przewodniczących zespołów przedmiotowych oraz analizę dokumentów (dzienniki lekcyjne – po dwa z każdego poziomu edukacyjnego).

W ankiecie do ucznia zadaliśmy cztery pytania pomocnicze. Na pytanie pierwsze – **„Jakie badania wewnętrzne prowadzone są w Twojej szkole? Można zaznaczyć dowolną liczbę odpowiedzi.”** – uczniowie (109) zaznaczyli następujące odpowiedzi:

- a) diagnoza wstępna (sprawdzenie wiedzy po szkole podstawowej) - 89 osób;
- b) semestralne testy wiedzy – 70 osób;
- c) egzamin gimnazjalny próbny – 64 osób;
- d) bieżące ocenianie z poszczególnych przedmiotów – 85 osób;
- e) test poziomujący z języka angielskiego – 91 osób;
- f) test poziomujący z języka niemieckiego – 38 osób;
- g) badanie wyników wiedzy i umiejętności u uczniów – 57 osób;
- h) monitorowanie i analizowanie zachowania i przyrostu wiedzy i umiejętności u uczniów – 49 osób;
- i) inne, jakie? – 0 osób.

Ponad 96% uczniów, odpowiadając na pytanie drugie („**Czy, według Ciebie, szkoła powinna prowadzić jeszcze inne badania wewnętrzne?**”), uznało, że szkoła nie powinna prowadzić innych badań wewnętrznych niż dotychczasowe. Odpowiedzi na to pytanie rozłożyły się bowiem w sposób następujący:

- a) tak – 4 osoby;
- b) nie – 105 osób;

Jeśli uczeń uznał, że występuje potrzeba innych badań, proszony był o to, by wskazał rodzaje tych badań. Uczniowie wymienili dwa przykłady:

- ✓ diagnozę zestawiającą wyniki ucznia z miejscowością zamieszkania;
- ✓ diagnozę dotyczącą dostępu uczniów do Internetu.

Na pytanie trzecie – **„Czy szkoła informuje Cię, jaki odsetek absolwentów poprzedniego roku szkolnego uczęszcza do danego typu szkoły ponadgimnazjalnej?”** – gimnazjaliści odpowiadali następująco:

- a) tak – 49 osób – 45%;
- b) nie – 37 osób – 34%;
- c) nie pamiętam – 27 osób – 25%.

Na pytanie - **„Czy szkoła eksponuje osiągnięcia uczniów?”** - ankietowani odpowiadali:

- a) tak – 85 osób – 78%;
- b) nie – 24 osoby – 22%;

Jeśli „tak”, to w jaki sposób?

- ✓ publiczne gratulacje podczas apeli i wręczanie nagród;
- ✓ umieszczanie informacji o osiągnięciach na stronie internetowej lub w gazecie;
- ✓ umieszczanie dyplomów i pucharów w gablocie.

W celu sprawdzenia czy opinie uczniów zgadzają się ze zdaniem nauczycieli, w ankiecie do nauczycieli zadano podobne pytania. Było ich sześć. Na pierwsze z nich – „**Czy**

według Pana/Pani szkoła powinna prowadzić jeszcze inne badania wewnętrzne?” – nauczyciele odpowiedzieli:

- a) tak; - 2 osoby – 7%;
- b) nie; - 26 osób – 90%;

❖ jeden nauczyciel nie udzielił odpowiedzi na to pytanie.

Poproszono również o to, by w razie wybrania odpowiedzi twierdzącej, wskazali rodzaje badań, które należy przeprowadzić. Oto odpowiedzi:

- ✓ ankiety dotyczące zastosowania techniki komputerowej – 1 odpowiedź;
- ✓ badania zdrowotne (analiza wizyt uczniowskich u stomatologa) – 1 odpowiedź;
- ✓ badania wypadkowości uczniów – 1 odpowiedź;

Pytanie drugie – „Czy według Pana/Pani wyniki z analiz egzaminu gimnazjalnego oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych służą poprawie jakości pracy szkoły?”

– przyniosło następujące odpowiedzi:

- a) tak - 19 osób – 66%;
- b) nie - 10 osób – 34%;

W tym pytaniu również proszono o rozwinięcie odpowiedzi twierdzącej. Nauczyciele odpowiedzieli, że dzięki analizie egzaminu gimnazjalnego oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych:

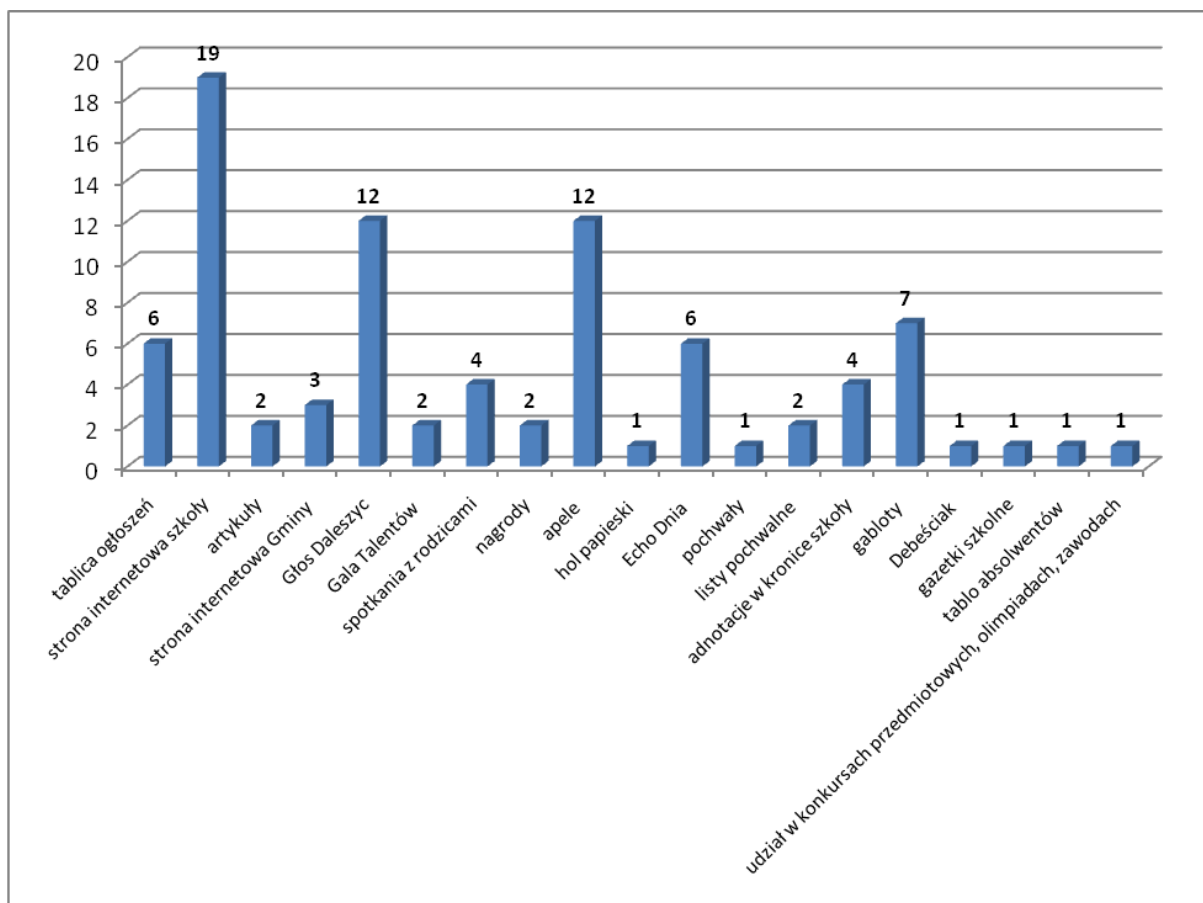
- ✓ odkrywamy obszary, które sprawiają trudności i wyciągamy wnioski; - 9 osób;
- ✓ możemy porównywać wyniki nauczania poszczególnych roczników, grup, projektów; - 2 osoby;
- ✓ wyciągamy wnioski, również kontekstowe (badając sytuację rodzinną, miejsce zamieszkania, dostępność do TIK); – 2 osoby;
- ✓ wyniki dają wskazówki, co należy poprawić (które obszary), nad czym i z kim więcej pracować; - 6 osób;
- ✓ opracowane wnioski i rekomendacje pozwalają poprawić niedociągnięcia; - 5 osób;
- ✓ ćwiczymy umiejętności słabiej opanowane przez uczniów; - 2 osoby;
- ✓ nauczyciele doskonalą swe umiejętności, zmieniają swój sposób pracy z uczniem; - 2 osoby;
- ✓ współpraca z rodzicami; - 1 osoba;
- ✓ podwyższone wyniki egzaminów; - 3 osoby;
- ✓ indywidualizowanie pracy; - 1 osoba;

Na pytanie trzecie – „**Czy szkoła eksponuje osiągnięcia uczniów?**” – nauczyciele w stu procentach odpowiedzieli twierdząco. Poproszeni o wskazanie sposobów eksponowania osiągnięć uczniów, podali poniższe:

- ✓ tablica ogłoszeń – 6 osób;
- ✓ strona internetowa szkoły – 19 osób;
- ✓ artykuły – 2 osoby;
- ✓ strona internetowa Gminy – 3 osoby;
- ✓ Głos Daleszyc – 12 osób;
- ✓ Gala Talentów – 2 osoby;
- ✓ spotkania z rodzicami – 4 osoby;
- ✓ nagrody – 2 osoby;
- ✓ apele – 12 osób;
- ✓ hol papieski – 1 osoba;
- ✓ Echo Dnia – 6 osób;
- ✓ pochwały – 1 osoba;
- ✓ listy pochwalne – 2 osoby;
- ✓ adnotacje w kronice szkoły – 4 osoby;
- ✓ gabloty – 7 osób;

- ✓ Debeściak – 1 osoba;
- ✓ gazetki szkolne – 1 osoba;
- ✓ tablo absolwentów – 1 osoba;
- ✓ udział w konkursach przedmiotowych, olimpiadach, zawodach – 1 osoba;

Wykres numer 5 – Sposoby eksponowania osiągnięć uczniów

Na pytanie czwarte – „Czy w szkole bada się losy absolwentów?” - nauczyciele stwierdzili:

a) tak; - 27 osób – 93%;

b) nie; - 2 osoby - 7%;

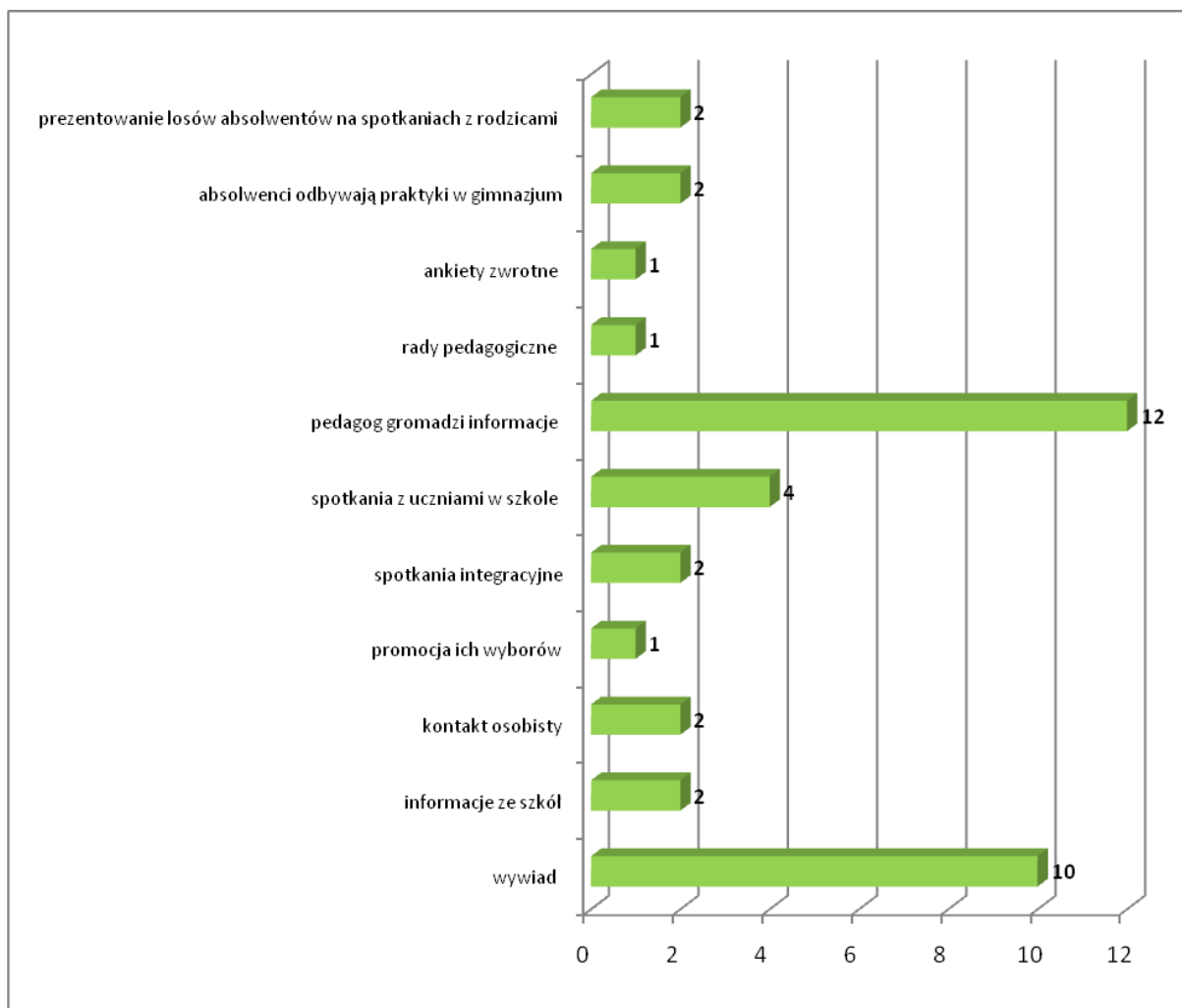
Odpowiedź twierdząca wymagała wskazania sposobów badania losów absolwentów.

Nauczyciele wymienili:

- ✓ wywiad – 10 osób;
- ✓ informacje ze szkół – 2 osoby;
- ✓ kontakt osobisty – 2 osoby;
- ✓ promocja ich wyborów – 1 osoba;
- ✓ spotkania integracyjne – 2 osoby;
- ✓ spotkania z uczniami w szkole – 4 osoby;
- ✓ pedagog gromadzi informacje – 12 osób;
- ✓ rady pedagogiczne – 1 osoba;
- ✓ ankiety zwrotne – 1 osoba;
- ✓ absolwenci odbywają praktyki w gimnazjum – 2 osoby;
- ✓ prezentowanie losów absolwentów na spotkaniach z rodzicami – 2 osoby;

W dwóch przypadkach przy zaznaczeniu odpowiedzi „tak”, nie zasugerowano żadnych odpowiedzi;

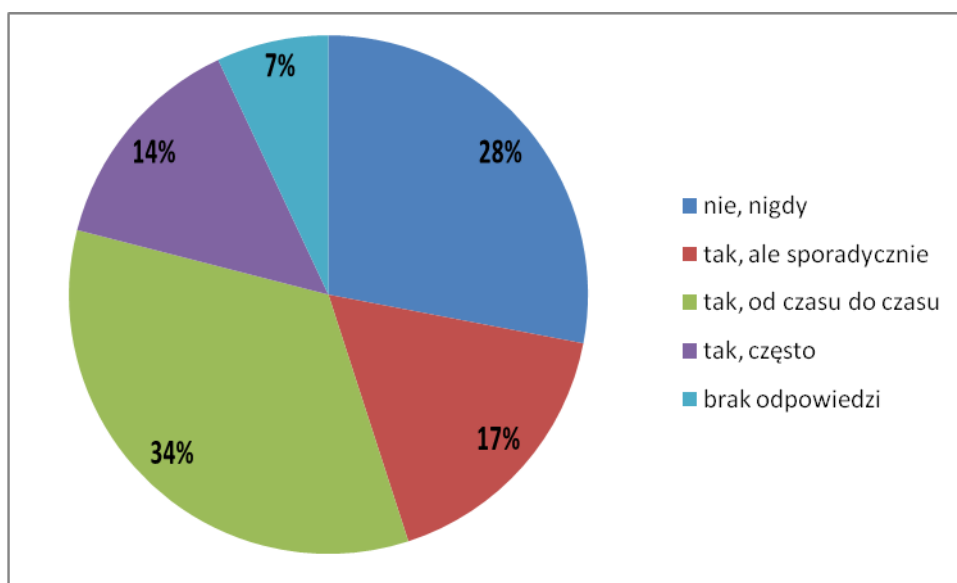
Wykres numer 6 – Sposoby badania losów absolwentów

Pytanie piąte dotyczyło tego, w jaki sposób nauczyciele wykorzystują informacje o losach absolwentów do doskonalenia procesu nauczania lub wychowania („Czy wykorzystuje Pan/Pani informacje o losach absolwentów do doskonalenia procesu nauczania lub wychowania?”). Nauczyciele udzielili następujących odpowiedzi:

- nie, nigdy - 8 osób – 28%;
 - tak, ale sporadycznie - 5 osób – 17%;
 - tak, od czasu do czasu - 10 osób – 34%;
 - tak, często - 4 osoby – 14%;
- ❖ dwie osoby nie wskazały żadnych odpowiedzi.

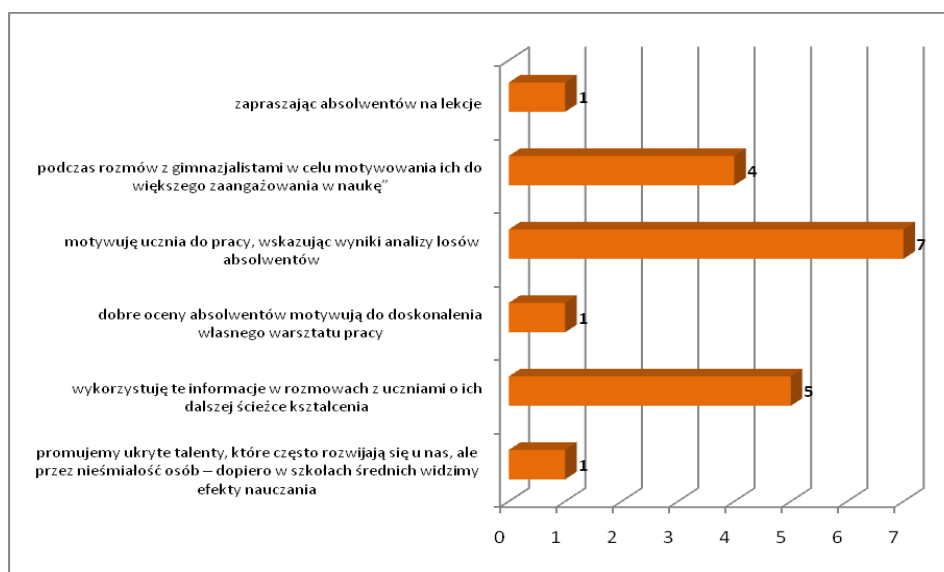
Wykres numer 7 – „Czy wykorzystuje Pan/Pani informacje o losach absolwentów do doskonalenia procesu nauczania lub wychowania?”

Nauczyciele odpowiadający twierdząco na to pytanie proszeni byli również o to, by wskazali sposoby wykorzystania wiedzy o losach absolwentów. Oto, co odpowiedzieli:

- ✓ promujemy ukryte talenty, które często rozwijają się u nas, ale przez nieśmiałość osób – dopiero w szkołach średnich widzimy efekty nauczania – 1 osoba;
- ✓ wykorzystują te informacje w rozmowach z uczniami o ich dalszej ścieżce kształcenia – 5 osób;
- ✓ dobre oceny absolwentów motywują do doskonalenia własnego warsztatu pracy – 1 osoba;
- ✓ motywują ucznia do pracy, wskazując wyniki analizy losów absolwentów – 7 osób;
- ✓ podczas rozmów z gimnazjalistami w celu motywowania ich do większego zaangażowania w naukę” – 4 osoby;
- ✓ zapraszając absolwentów na lekcje – 1 osoba;

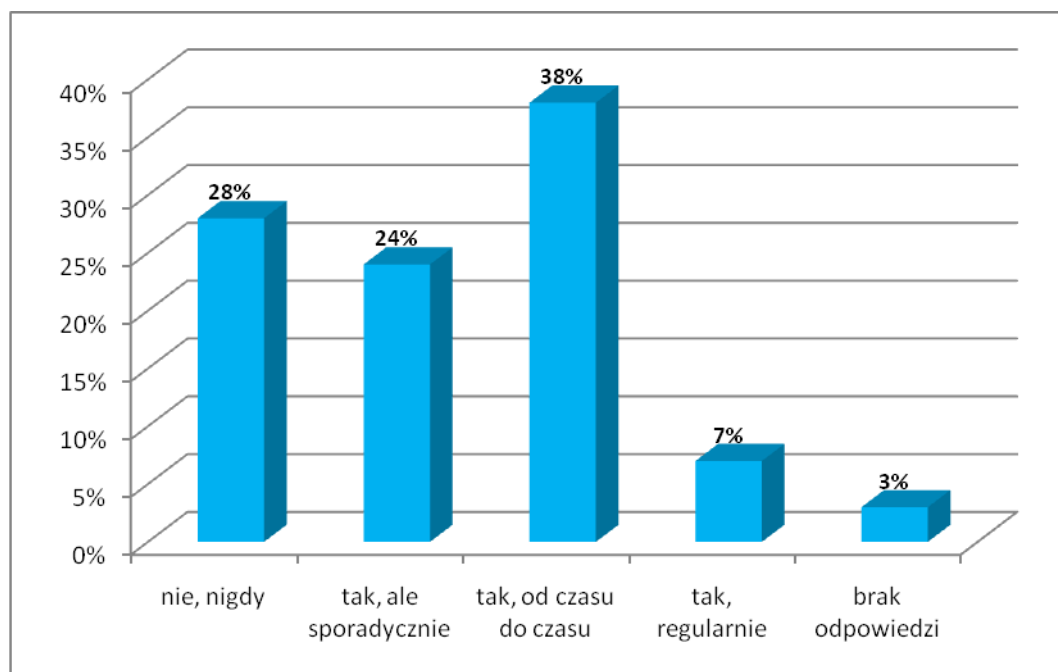
Wykres numer 8 – Sposoby wykorzystania wiedzy o losach absolwentów

„Czy Pan/Pani podejmuje współpracę z absolwentami?” – na tak postawione pytanie ankietowani odpowiadali:

- a) nie, nigdy - 8 osób - 28%;
- b) tak, ale sporadycznie - 7 osób – 24%;
- c) tak, od czasu do czasu - 11 osób – 38%;
- d) tak, regularnie - 2 osoby – 7%;
- ❖ jedna osoba nie wypełniła ankiety w tym punkcie.

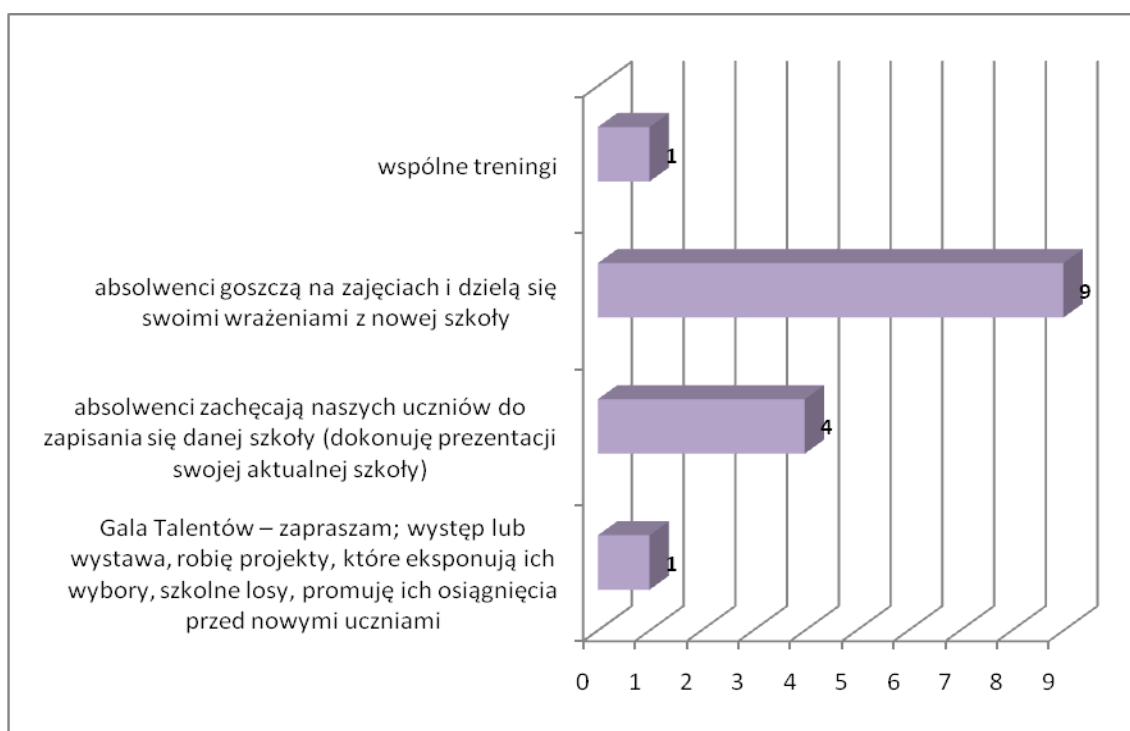
Wykres numer 9 – „Czy podejmuje Pan/Pani współpracę z absolwentami?”

Należało też wskazać na czym polegała ta współpraca. Oto odpowiedzi:

- ✓ Gala Talentów – zapraszam; występ lub wystawa, robię projekty, które eksponują ich wybory, szkolne losy, promuję ich osiągnięcia przed nowymi uczniami – 1 osoba;
- ✓ absolwenci zachęcają naszych uczniów do zapisania się danej szkoły (dokonują prezentacji swojej aktualnej szkoły) – 4 osoby;
- ✓ absolwenci goszczą na zajęciach i dzielą się swoimi wrażeniami z nowej szkoły – 9 osób;
- ✓ wspólne treningi – 1 osoba;
- ❖ jedna osoba nie udzieliła żadnej wskazówki.

Wykres numer 10 – Sposoby współpracy z absolwentami

W ankiecie do rodziców, którą wypełniło 104 ankietowanych, zawarto pięć pytań odnośnie tego zagadnienia. Na pytanie pierwsze - „Czy szkoła, do której uczęszcza Pana/Pani dziecko, przekazuje Wam informacje o wnioskach z analizy egzaminu gimnazjalnego oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych (jak np.: semestralne testy wiedzy, egzamin gimnazjalny próbny, bieżące ocenianie z poszczególnych przedmiotów, test poziomujący z języka angielskiego, test poziomujący z języka niemieckiego, badanie wyników wiedzy i umiejętności u uczniów, monitorowanie i analizowanie zachowania i przyrostu wiedzy i umiejętności u uczniów, ewaluacja wewnętrzna)?” – rodzice odpowiedzieli:

- a) tak – 102 osoby - 98%;
- b) nie – 2 osoby – 2%.

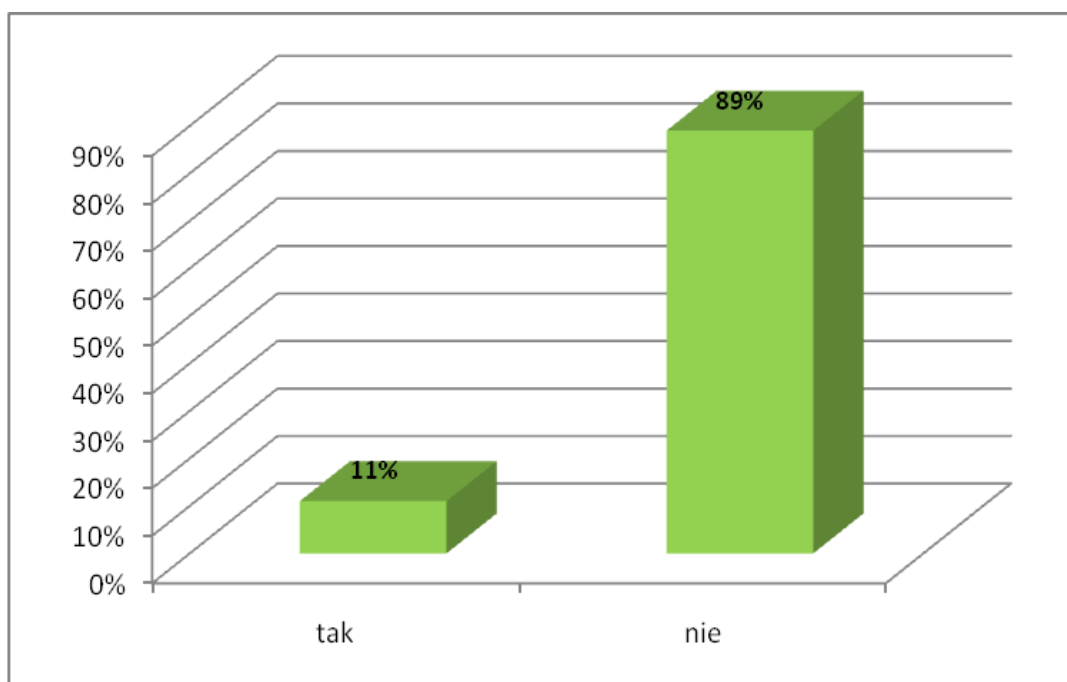
Odpowiedzi na pytanie drugie – „Czy według Pana/Pani szkoła powinna prowadzić jeszcze inne badania wewnętrzne?” – rozkładały się następująco:

- a) tak – 11 osób;
- b) nie – 93 osoby;

Przy odpowiedzi twierdzącej proszono o podanie przykładów takich badań. Udzielono tylko jednej odpowiedzi:

- ✓ kwestia wyboru przyszłej szkoły - 1 osoba.

Wykres numer 11 – „Czy według Pana/Pani szkoła powinna prowadzić jeszcze inne badania wewnętrzne?”

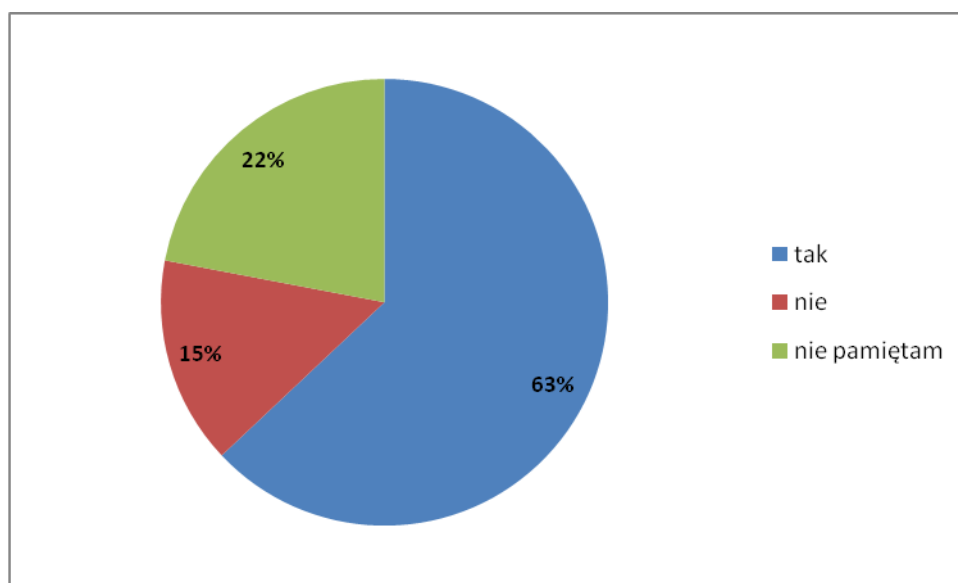
„W jaki sposób Pan/Pani uzyskuje informacje o wdrażaniu wniosków z analizy egzaminu gimnazjalnego oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych?” – to kolejne pytanie skierowane do rodziców. Rodzice mieli zaznaczyć odpowiedzi w każdym wierszu. Rodzice udzieli następujących odpowiedzi:

Kategoria odpowiedzi	Tak	Nie	Czasami
Na wywiadówce - na ogólnym spotkaniu z dyrektorem szkoły.	83	2	2
Na wywiadówce – na spotkaniu z wychowawcą klasy.	95	-	2
Podczas indywidualnego spotkania z nauczycielem.	53	10	9
Podczas rozmowy telefonicznej z wychowawcą lub nauczycielem przedmiotu.	42	10	13
Z pisemnej informacji od nauczycieli.	24	26	8
Ze strony internetowej szkoły.	47	10	8
Z prasy lokalnej (np.: „Echo Dnia, Głos Daleszyc”).	28	14	10

Na pytanie czwarte - „Czy szkoła informuje Pana/Panią, jaki odsetek absolwentów poprzedniego roku szkolnego uczęszcza do danego typu szkoły ponadgimnazjalnej?” - ankietowani odpowiedzieli:

- a) tak – 65 osób – 63%;
- b) nie - 16 osób – 15%;
- c) nie pamiętam – 23 osoby – 22%.

Wykres numer 12 – „Czy szkoła informuje Pana/Panią, jaki odsetek absolwentów poprzedniego roku szkolnego uczęszcza do danego typu szkoły ponadgimnazjalnej?”

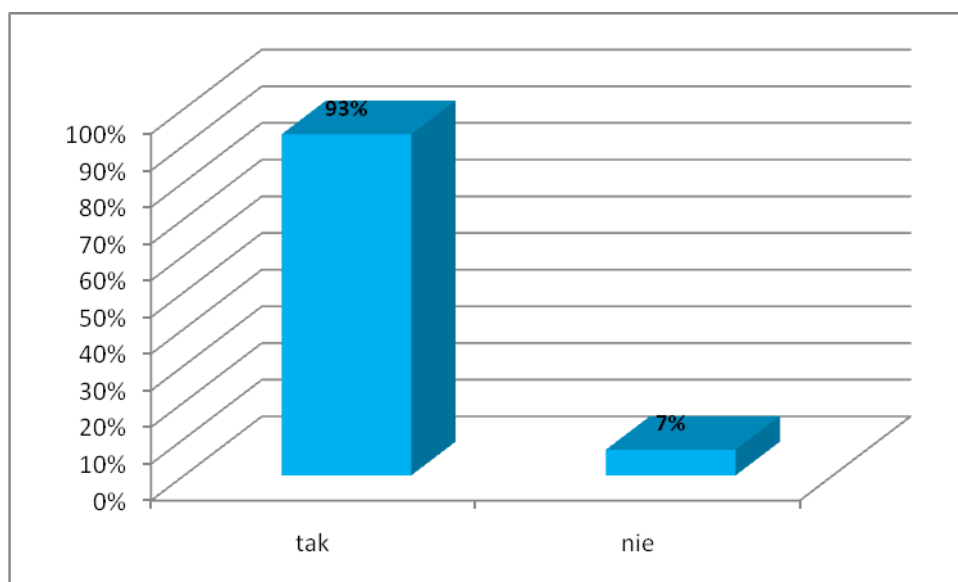
Na pytanie – „Czy szkoła eksponuje osiągnięcia uczniów?” – rodzice zaznaczyli:

a) tak – 97 osób – 93%;

b) nie – 7 osób – 7%.

Jeżeli zaznaczył Pan/Pani „tak”, to w jaki sposób: – brak odpowiedzi.

Wykres numer 13 – „Czy szkoła eksponuje osiągnięcia uczniów?”

Przewodniczących zespołów przedmiotowych w wywiadzie zapytano o to, czy w ramach zespołu analizują informacje o losach swoich absolwentów. Jeżeli tak, to jak je wykorzystują Respondenci udzielili następujących odpowiedzi:

Przewodniczący zespołu humanistycznego: „Informacja o losach absolwentów nie była poddawana analizie na spotkaniu zespołu samokształceniowego”;

Przewodniczący zespołu matematyczno - przyrodniczego: „W ramach pracy zespołu analizujemy informacje o losach swoich absolwentów. Jest to jednak dla nas jedynie informacja o ich losie – cieszymy się z ich sukcesów, posiadamy informacje o tym, do jakich

szkół się dostali. Nie możemy jednak w żaden sposób tego wykorzystać, gdyż każdy uczeń jest indywidualnością i to on decyduje o wyborze przyszłości, a więc szkoły”;

Przewodniczący zespołu językowego: „Nie”;

Przewodniczący zespołu rekreacyjno - sportowego: „*Nauczyciele wychowania fizycznego analizują informacje o losach absolwentów, ale nie w ramach pracy zespołów samokształceniowych, a raczej indywidualnie. Historie najlepszych sportowców szkoły służą za przykład dla obecnych uczniów. Pokazując dalsze losy sportowców, motywujemy uczniów do rzetelnej pracy. Często, jeśli są wszelkiego rodzaju konkursy sportowe, motywujemy uczniów, aby głosowali na swoich starszych kolegów. Zapraszamy też absolwentów na mecze z obecnymi uczniami lub do udziału między innymi w corocznym Charytatywnym Turnieju Piłki Nożnej Halowej”.*

Przewodniczący Zespołu Wychowawczego: „Nie”.

Zapytano ich również o to, czy szkoła eksponuje osiągnięcia uczniów. Jeżeli tak, to jak to w jaki sposób?

Przewodniczący zespołu humanistycznego: „*Szkoła eksponuje osiągnięcia uczniów w różnorodny sposób, z wykorzystaniem różnorodnych metod. Należy do nich zaliczyć:*

- a) *stronę internetową szkoły;*
- b) *artykuły na stronie Urzędu Gminy;*
- c) *artykuły w prasie lokalnej;*
- d) *spotkania z rodzicami – indywidualne i ogólne;*
- e) *Galę Talentów;*
- f) *apeli szkolne;*
- g) *szafa z pucharami;*
- h) *tablice ogłoszeń;*
- i) *tablice na hali sportowej”;*

Przewodniczący zespołu matematyczno - przyrodniczego: „*Szkoła jak najbardziej eksponuje osiągnięcia uczniów. Informacje o wszelkich sukcesach gimnazjalistów są umieszczane na stronie internetowej szkoły na bieżąco. Ponadto w lokalnej prasie ukazują się artykuły o ważnych sukcesach. W ten sposób do dużej części społeczności lokalnej trafiają informacje o naszych gimnazjalistach. Ponadto w tablo w którym znajdują się wszyscy absolwenci wyeksponowany jest najlepszy absolwent w danym roku szkolnym. W szkole są również gabloty z laureatami i finalistami konkursów przedmiotowych”;*

Przewodniczący zespołu językowego: „*Szkoła zwraca szczególną uwagę na eksponowanie osiągnięć uczniów podczas:*

- *apeli, zebrań z rodzicami,*
- *gali talentów,*

na:

- *stronie internetowej szkoły,*
- *stronie internetowej gminy,*
- *w lokalnych mediach (prasa, radio),*
- *w gablocie z pucharami (I piętro)”;*

Przewodniczący zespołu rekreacyjno - sportowego: „*Szkoła kładzie ogromny nacisk na eksponowanie osiągnięć uczniów. Ja odniosę się do sposobu eksponowania wyników sportowych. Trzeba do nich zaliczyć:*

- a) *artykuły w prasie lokalnej mówiące o licznych sukcesach uczniowskich;*
- b) *informacje na stronie internetowej szkoły;*
- c) *gabloty z pucharami na Holu Papieskim;*
- d) *tablice na bloku sportowym;*
- e) *informacje podczas apeli szkolnych promujących osiągnięcia uczniów”.*

Przewodniczący Zespołu Wychowawczego: „*Metody eksponowania sukcesów:*

- apele szkolne,
- gala talentów,
- zebrania z rodzicami,
- strona internetowa szkoły,
- strona internetowa gminy,
- lokalne media (prasa, radio)
- gablota z pucharami (I piętro”.

W wywiadzie z dyrektorem szkoły zadano podobne pytania:

1) Czy szkoła gromadzi informacje o losach swoich absolwentów? Jeżeli tak, to jak je wykorzystuje?

2) Czy szkoła eksponuje osiągnięcia uczniów? Jeżeli tak, to jak to w jaki sposób?

Jeżeli chodzi o pytanie pierwsze, to wypowiedź dyrektora znacznie różni się od wypowiedzi poprzednich respondentów. Wynika to bowiem z tego, że podszedł on do zagadnienia z innego punktu widzenia. Spojrzenie to rozszerza jednak uzyskane wyniki. Poniżej zamieszczono jej treść.

- „Szkoła zbiera informacje dotyczące losów absolwentów, corocznie robi się zestawienie, jakie szkoły wybrali i prezentuje na Radzie Pedagogicznej.
- Informacje o losach absolwentów nauczyciele wykorzystują do motywowania uczniów do wkładania większego wysiłku we własną edukację.
- Absolwenci odbywają praktyki studenckie i staże absolwenckie w naszej szkole. Praktykantom pomaga się w zbieraniu materiałów potrzebnych do napisania prac licencjackich czy magisterskich.
- Byli uczniowie współpracują przy organizacji imprez szkolnych.
- Samorząd Uczniowski współpracuje z absolwentami przy organizacji akcji społecznych i charytatywnych.
- W szkole mają miejsce spotkania uczniów klas trzecich oraz nauczycieli z absolwentami, podczas których byli uczniowie dzielą się informacjami o szkole, którą wybrali (absolwenci zapraszani są do gimnazjum lub sami odwiedzają szkołę).
- Absolwenci biorą udział w prezentacji szkół ponadgimnazjalnych, które zgłaszają chęć przedstawienia gimnazjalistom swojej oferty.
- Szkoła promuje osiągnięcia absolwentów na stronie internetowej oraz w lokalnej prasie.
- Szkoła wykorzystuje informacje o losach absolwentów do promowania Gimnazjum w środowisku lokalnym (spotkania z uczniami klas VI i ich rodzicami)”.

Jeżeli zaś chodzi o pytanie drugie, to udzielona odpowiedź na to pytanie (zamieszczonej poniżej) potwierdza i uzupełnia wypowiedzi przewodniczących zespołów przedmiotowych.

„Szkoła eksponuje osiągnięcia uczniów poprzez:

- zamieszczanie ich na stronie internetowej szkoły;
- prezentowanie informacji w lokalnych mediach (prasa, radio, telewizja);
- zamieszczanie danych w wydawanej gazetce szkolnej;
- organizowanie apeli, w czasie których jest między innymi mowa o sukcesach odnoszonych przez gimnazjalistów;
- informowanie rodziców podczas ogólnych spotkań;
- zamieszczanie na stronie internetowej szkoły nazwisk uczniów, którzy w półroczu lub na koniec roku szkolnego uzyskali średnią ocen 4,75 lub wyższą;
- przygotowanie tablo, na którym są zamieszczone zdjęcia oraz nazwiska laureatów konkursów organizowanych przez Kuratorium Oświaty w Kielcach;
- przygotowanie tablo, na którym są zamieszczone zdjęcia oraz nazwiska najlepszych absolwentów gimnazjum;

- zamieszczanie zdjęć i nazwisk najlepszych absolwentów gimnazjum w Kronice Patrona Szkoły;
- zgłaszanie uczniów posiadających osiągnięcia do stypendium przyznawanego za wyniki w nauce, sporcie oraz działalność charytatywną”.

Analiza dokumentów potwierdza informacje uzyskane od uczniów, rodziców, nauczycieli (w tym przewodniczących zespołów przedmiotowych) i dyrekcji szkoły na temat badań prowadzonych odpowiednio do potrzeb szkoły, w tym osiągnięć uczniów i losów absolwentów. Świadczą o tym między innymi następujące zapisy w losowo przeanalizowanych dziennikach lekcyjnych ;

- klasa Ia, str. 142, tematyka spotkania wychowawcy klasy z rodzicami w dniu 30.01.2014r., punkt 2 – „*Przedstawienie wyników testów diagnozujących przeprowadzonych w I semestrze przez nauczycieli. Omówienie wniosków*”; punkt 5 – „*Sukcesy uczniów klasy I: „Najaktywniejsza klasa”, II, III m. uczennic w konkursie literacko - plastycznym*”;
- klasa Ie, str. 138, tematyka spotkania wychowawcy klasy z rodzicami w dniu 30.01.2014r., punkt 2 – „*Zapoznanie rodziców z wynikami dydaktyczno-wychowawczymi za I półrocze*”;
- klasa IIb, str. 138, tematyka spotkania wychowawcy klasy z rodzicami w dniu 18.12.2013r., punkt 2 – „*Omówienie przewidywanych ocen śródrocznych (zagrożenia tabela str. 139)*”; str. 138, tematyka spotkania wychowawcy klasy z rodzicami w dniu 30.01.2014r., punkt 6 – „*Pochwalenie najlepszych uczniów, przedstawienie frekwencji na koniec semestru, średniej klasy. Pochwała uczniów za udział w konkursach, zawodach sportowych i akcjach charytatywnych organizowanych przez szkołę*”;
- klasa IId, str. 144, tematyka spotkania dyrektora szkoły z rodzicami w dniu 16.05.2014r., punkt 1 – „*Spotkanie z dyrektorem szkoły – sukcesy naszych uczniów(finaliści i laureaci konkursów przedmiotowych, stypendyści, występy)*”;
- klasa IIIc, str. 140, tematyka spotkania dyrektora szkoły z rodzicami (spotkania ogólnego na sali gimnastycznej) w dniu 18.12.2013r., podpunkt c – „*przedstawienie rodzicom danych dotyczących losów absolwentów*” i podpunkt d „*przekazanie przez p. dyrektora informacji dotyczących konkursu kuratorskiego „Siedmiu wspaniałych*””;
- klasa IIIe, str. 139, tematyka spotkania wychowawcy klasy z rodzicami w dniu 18.12.2013r., – „*zapoznanie rodziców zachowaniem uczniów, - omówienie wyników dydaktycznych i przewidywanych (...)*”;

Obszar II - Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej

1. Pytanie 1 – Czy w szkole zostały stworzone odpowiednie warunki do realizacji podstawy programowej?

Na tak postawione pytanie kluczowe poszukiwaliśmy informacji poprzez ankietę skierowaną do nauczycieli, rodziców i uczniów oraz analizę dokumentów (protokołów rad pedagogicznych, dzienników lekcyjnych).

W ankiecie do nauczycieli wypełnianej przez 29 nauczycieli zadano trzy pytania w tym obszarze. Pierwsze brzmiało: „**Czy wybrany przez Pana/Panią program nauczania umożliwia realizację podstawy programowej?**” Nauczyciele odpowiedzieli w sposób następujący:

a) tak – 28 osób – 96%;

b) nie – 0 osób – 0%;

❖ jedna ankieta nie została wypełniona w tym punkcie.

Pytanie drugie skierowane do nauczycieli brzmiało: „**Czy realizuje Pan/Pani treści z podstawy programowej zgodnie z zalecanymi warunkami i sposobami ich realizacji?**” Ankietowani odpowiedzieli w sposób następujący:

a) tak – 27 osób – 93%;

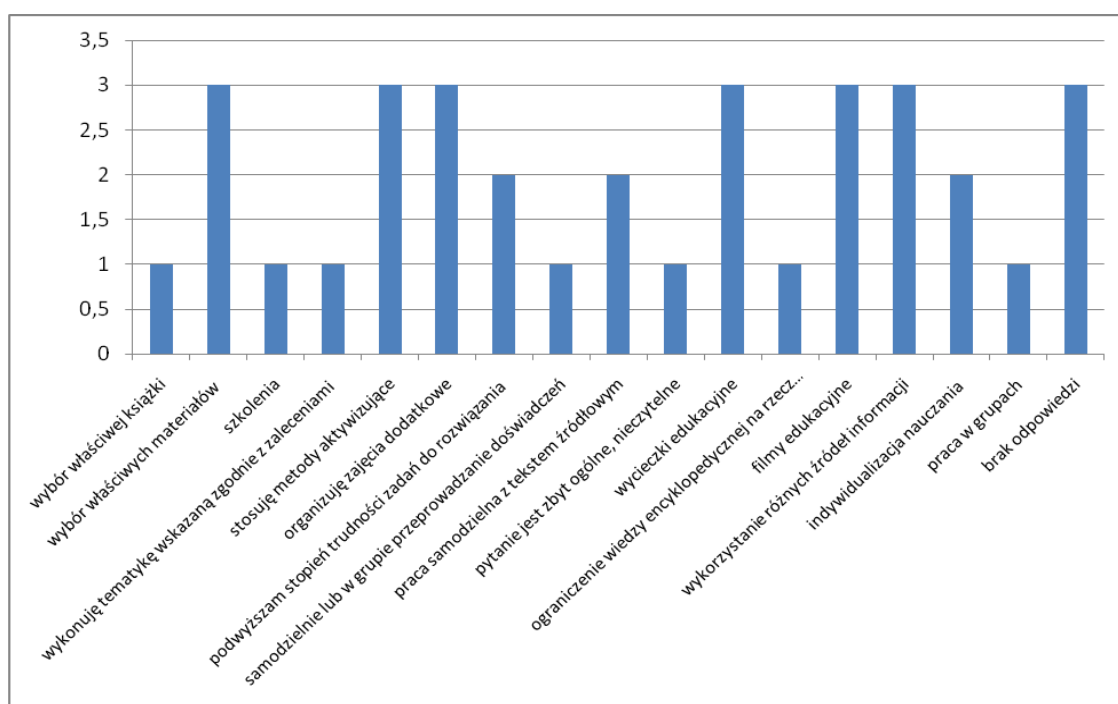
b) nie – 2 osoby – 7%;

Zastanawia wybór odpowiedzi przeczącej przez dwóch nauczycieli, który trudno zrozumieć i uzasadnić.

Pytanie wskazywało na podanie kilku przykładów warunków i sposobów ich realizacji, jeśli nauczyciel wybrał odpowiedź tak. Oto wypowiedzi badanych:

- ✓ wybór właściwej książki – 1 osoba;
- ✓ wybór właściwych materiałów do zajęć lekcyjnych i dodatkowych – 3 osoby;
- ✓ szkolenia – 1 osoba;
- ✓ wykonuję tematykę wskazaną i elementy interdyscyplinarne zgodnie z zaleceniami – 1 osoba;
- ✓ stosuję metody aktywizujące – 3 osoby;
- ✓ organizuję zajęcia dodatkowe – 3 osoby;
- ✓ podwyższam stopień trudności zadań do rozwiązania – 2 osoby;
- ✓ samodzielnie lub w grupie przeprowadzanie doświadczeń – 1 osoba;
- ✓ praca samodzielna z tekstem źródłowym – 2 osoby;
- ✓ pytanie jest zbyt ogólne, nieczytelne – 1 osoba;
- ✓ wycieczki edukacyjne – 3 osoby;
- ✓ ograniczenie wiedzy encyklopedycznej na rzecz kształtowania umiejętności – 1 osoba;
- ✓ filmy edukacyjne – 3 osoby;
- ✓ wykorzystanie różnych źródeł informacji – 3 osoby;
- ✓ indywidualizacja nauczania – 2 osoby;
- ✓ praca w grupach – 1 osoba;
- ❖ 3 nauczycieli nie udzieliło żadnej odpowiedzi;

Wykres numer 14 - Przykłady warunków i sposobów realizacji podstawy programowej

Pytanie trzecie brzmiało: „Czy szkoła zapewnia Panu/Pani możliwość korzystania z potrzebnych podczas zajęć pomocy dydaktycznych?”. Odpowiedzi na nie ułożyły się następująco:

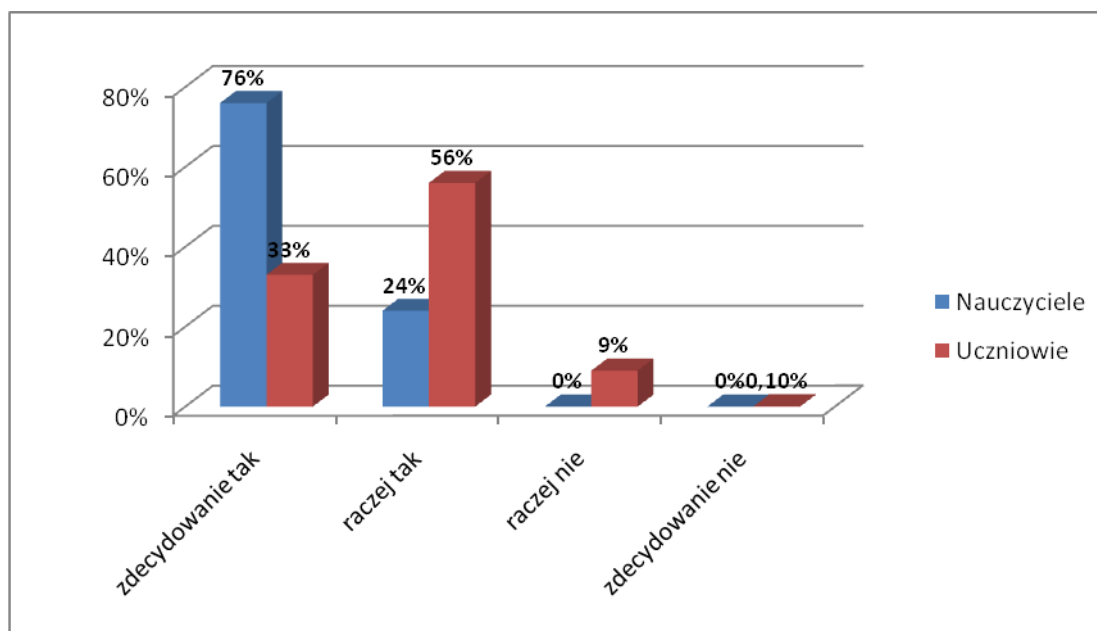
a) zdecydowanie tak – 22 osoby – 76%;

- b) raczej tak – 7 osób – 24%;
- c) raczej nie – 0 osób – 0%;
- d) zdecydowanie nie – 0 osób – 0%;

Dwa pytania odnoszące się do tegoż pytania kluczowego zawarto również w ankiecie skierowanej do uczniów. Pierwsze brzmiało: „**Czy szkoła zapewnia Ci możliwość korzystania z potrzebnych podczas zajęć pomocy dydaktycznych?**” Uczniowie odpowiadali w sposób następujący:

- a) zdecydowanie tak – 36 uczniów – 33%;
- b) raczej tak – 61 uczniów – 56%;
- c) raczej nie – 10 uczniów – 9%;
- d) zdecydowanie nie – 1 uczeń – 0,1%;
- ❖ jedna ankieta została wypełniona nieprawidłowo (zaznaczono dwie odpowiedzi przeczące sobie).

Wykres numer 15 - „Czy szkoła zapewnia Ci możliwość korzystania z potrzebnych podczas zajęć pomocy dydaktycznych?” (w odniesieniu do pytania skierowanego do nauczycieli i uczniów)

Pytanie drugie brzmiało: „**W jaki sposób Twoi nauczyciele realizują podstawę programową?**” Uczniowie mogli wybrać z kafeterii odpowiedzi tyle odpowiedzi, ile uznali za słuszne. Uczniowie odpowiadali w sposób następujący:

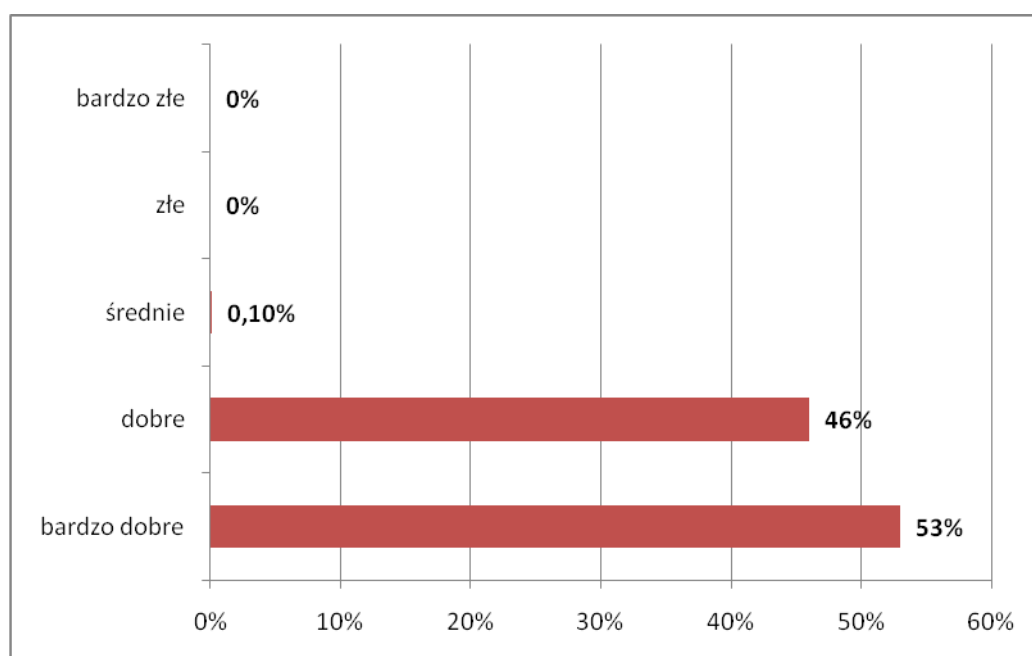
- a) organizują zajęcia pozalekcyjne przedmiotowe – 96 uczniów;
- b) organizują sportowe zajęcia pozalekcyjne – 80 uczniów;
- c) przygotowują uczniów do konkursów i olimpiad – 89 uczniów;
- d) organizują turnieje, zawody – 75 uczniów;
- e) zlecają uczniom dodatkowe prace wg ich zdolności i zainteresowań – 66 uczniów;
- f) uatrakcyjniają zajęcia lekcyjne – 53 uczniów;
- g) przeprowadzają zajęcia biblioteczne w zakresie edukacji czytelniczej – 52 uczniów;
- h) zlecają wykonywania gazetek ściennych – 76 uczniów;
- i) realizują projekty edukacyjne – 84 uczniów;
- j) realizacją projekty profilaktyczne – uczniów;
- k) organizują wycieczki, wyjazdy tematyczne – 81 uczniów;

- l) prowadzą zajęcia w czasie ferii – 66 uczniów;
- m) organizują wyjazdy na basen – 86 uczniów;
- n) angażują uczniów do udziału w gminnych imprezach kulturalnych oraz w środowisku lokalnym – 57 uczniów;
- o) przygotowują przedstawienia – 83 uczniów;
- p) angażują uczniów do akcji charytatywnych – 80 uczniów;
- q) prowadzą działania na rzecz edukacji ekologicznej, prozdrowotnej – 55 uczniów;
- r) podejmują współpracę z instytucjami, jednostkami samorządowymi, ośrodkami kultury – 64 uczniów;
- s) prowadzą zajęcia w terenie – 51 uczniów;
- t) indywidualizują proces nauczania – 42 uczniów;
- u) prowadzą zajęcia z doradztwa zawodowego – 55 uczniów;
- v) inne, jakie? – 0 uczniów;

Odnośnie pierwszego pytania kluczowego zadaliśmy jedno pytanie rodzicom w ankiecie do nich skierowanej. Miało nam ono dać informację o tym, jak rodzice oceniają warunki dydaktyczno – opiekuńczo – wychowawcze szkoły (**„Jakie warunki dydaktyczno – opiekuńczo – wychowawcze posiada szkoła, do której uczęszcza Pana/Pani dziecko?”**). Rodzice odpowiedzieli w sposób następujący:

- a) bardzo dobre – 55 rodziców – 53%;
- b) dobre – 48 rodziców – 46%;
- c) średnie – 1 rodzic – 0,1%;
- d) złe – 0 rodziców – 0%;
- e) bardzo złe – 0 rodziców 0%.

Wykres numer 16 - „Jakie warunki dydaktyczno – opiekuńczo – wychowawcze posiada szkoła, do której uczęszcza Pana/Pani dziecko?”

Dowodów na to, że w szkole stwarza się warunki do realizacji podstawy programowej szukano również w dokumentacji szkolnej.

W dziennikach lekcyjnych (6 wybranych losowo) znaleziono zapisy potwierdzające ten fakt. Dotyczą one:

Gimnazjum im. Jana Pawła II w Daleszycach

- a) stwarzania możliwości korzystania z dóbr kultury – kina, teatru, muzeum, zabytków kultury. W każdym dzienniku, na stronie 4 znalazły się wpisy potwierdzające udział uczniów w wycieczkach klasowych. I tak, dla przykładu:
- ✓ klasa Ib:
 - *rajd Daleszyce – Niestachów;*
 - *wycieczka do kina na film „Wąłesa...”;*
 - *wycieczka do Muzeum Narodowego w Kielcach;*
 - *wycieczka do kina na film „Sierpniowe niebo...”;*
 - *wyjazd w Pieniny;*
 - ✓ klasa Id:
 - *rajd Daleszyce – Trzemosna;*
 - *wyjazd do kina na film „Diana”;*
 - *wycieczka do Nadleśnictwa Daleszyce;*
 - *wycieczka do Warszawy (pałac w Wilanowie, Teatr Wielki, Opera Narodowa);*
 - ✓ klasa IIa:
 - *wycieczka do elektrowni w Połańcu;*
 - *wyjazd do kina na film „Labirynt”;*
 - *wycieczka śladami Jana Pawła II Wadowice – Gorce;*
 - ✓ klasa IIe:
 - *wycieczka dwudniowa do Zakopanego;*
 - *wycieczka dwudniowa do Soliny;*
 - ✓ klasa IIIc:
 - *wyjazd do kina na film „Sierpniowe...”;*
 - *rajd Daleszyce – Trzemosna;*
 - *wycieczka do Centrum Geodukacji w Kielcach;*
 - *wyjazd do WDK na przedstawienie „Kamienie na szaniec”;*
 - *wycieczka do Oświęcimia;*
 - *wycieczka do OMPiO na lekcję o powstaniu styczniowym;*
 - *pielgrzymka do Niegowici, Wadowic, Krakowa;*
 - ✓ klasa IIIe:
 - *wyjazd do kina na film „Sierpniowe...”;*
 - *wycieczka do Krzemionek Opatowskich;*
 - *wycieczka do Centrum Geodukacji w Kielcach;*
 - *wyjazd do WDK na przedstawienie „Kamienie na szaniec”;*
 - *wycieczka do Oświęcimia;*
 - *wycieczka do OMPiO na lekcję o powstaniu styczniowym;*
 - *pielgrzymka do Niegowici, Wadowic, Krakowa;*
- b) w klasach pierwszych warsztatów na temat skutecznego uczenia się – na stronie 5 zapisy potwierdzające warsztaty o metodach skutecznego uczenia się; w klasach trzecich natomiast przeprowadzenia godzin wychowawczych dotyczących sposobów uczenia się (klasa IIIc – *Jak się uczyć, aby się nauczyć?* – strona 51; klasa IIIe – *Jak się uczyć, żeby się nauczyć?* - strona 49);
- c) współpracy z instytucjami wspierającymi szkołę w realizacji podstawy programowej. I tak:
- ✓ klasa Ib – *Doradztwo zawodowe – wizyta u strażaków (OSP w Daleszycach) – godz. wychowawcza - 17.03.14r.;*
 - ✓ klasa Id – *Wycieczka do Nadleśnictwa Daleszyce – godz. wychowawcza – 11.03.14r.;*

- d) organizacji spotkań z rodzicami, podczas których uzyskuje się informację i opinie od rodziców.

Analiza protokołów rad pedagogicznych wykazała, że w szkole stwarzane są warunki do realizacji podstawy programowej. Najwięcej informacji na ten temat znajdziemy w protokole z dnia 13 września 2013 roku, w punkcie „Omówienie i zatwierdzenie pracy dydaktyczno – wychowawczo – opiekuńczej szkoły na rok szkolny 2013/2014” i punkcie „Prezentacja Planu nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2013/2014” (strony 5 – 85). Zawierają one liczne zapisy odnoszące się do pierwszego pytania kluczowego.

Ponadto jeszcze szczegółowiej omówiono je w protokole z dnia 26 lutego 2014 , w punkcie „Sprawozdanie z realizacji Planu pracy dydaktyczno – wychowawczo – opiekuńczej szkoły” i punkcie „Sprawozdanie z realizacji nadzoru pedagogicznego” (strony – 2 – 78).

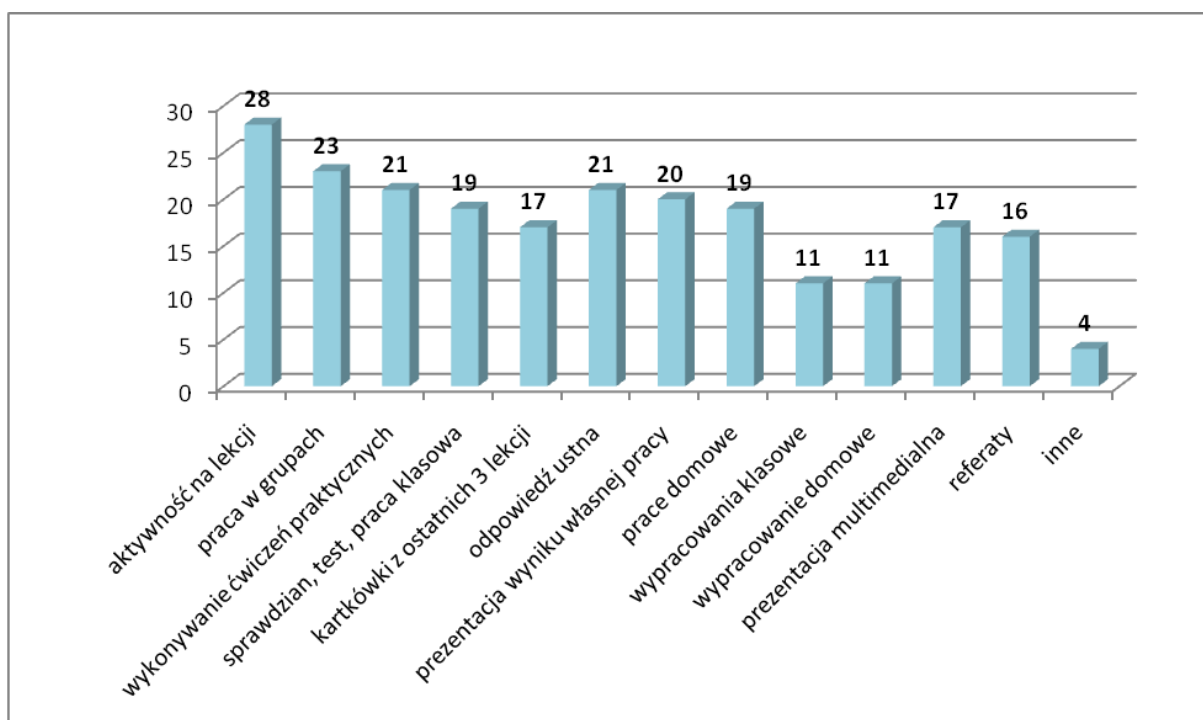
Pytanie 2 - Jakie działania podejmuje szkoła celem realizacji podstawy programowej?

Pytanie kluczowe numer dwa badaliśmy poprzez ankietę skierowaną do nauczycieli, wywiad prowadzony z przewodniczącymi zespołów samokształceniowych oraz analizę dokumentów (protokołów zespołów samokształceniowych, rad pedagogicznych, dzienników lekcyjnych).

W ankiecie skierowanej do nauczycieli zadaliśmy respondentom pięć pytań. Pierwsze brzmiało: „**Jakie metody stosuje Pan/Pani w celu sprawdzenia stopnia opanowania przez uczniów wiedzy i umiejętności? Proszę zaznaczyć wszystkie stosowane przez Państwa formy.**” Nauczyciele udzielili następujących odpowiedzi:

- a) aktywność na lekcji; - 28 osób;
- b) praca w grupach; - 23 osoby;
- c) wykonywanie ćwiczeń praktycznych; - 21 osób;
- d) sprawdzian, test, praca klasowa; - 19 osób;
- e) kartkówki z ostatnich 3 lekcji; - 17 osób;
- f) odpowiedź ustna; - 21 osób;
- g) prezentacja wyniku własnej pracy; 20 osób;
- h) prace domowe; - 19 osób;
- i) wypracowania klasowe; - 11 osób;
- j) wypracowanie domowe; - 11 osób;
- k) prezentacja multimedialna; - 17 osób;
- l) referaty; 16 osób;
- m) inne, jakie:
 - ✓ projekty językowe – 1 osoba;
 - ✓ recytacja – 2 osoby;
 - ✓ dyktando – 1 osoba;

Wykres numer 17 - „Jakie metody stosuje Pan/Pani w celu sprawdzenia stopnia opanowania przez uczniów wiedzy i umiejętności?”

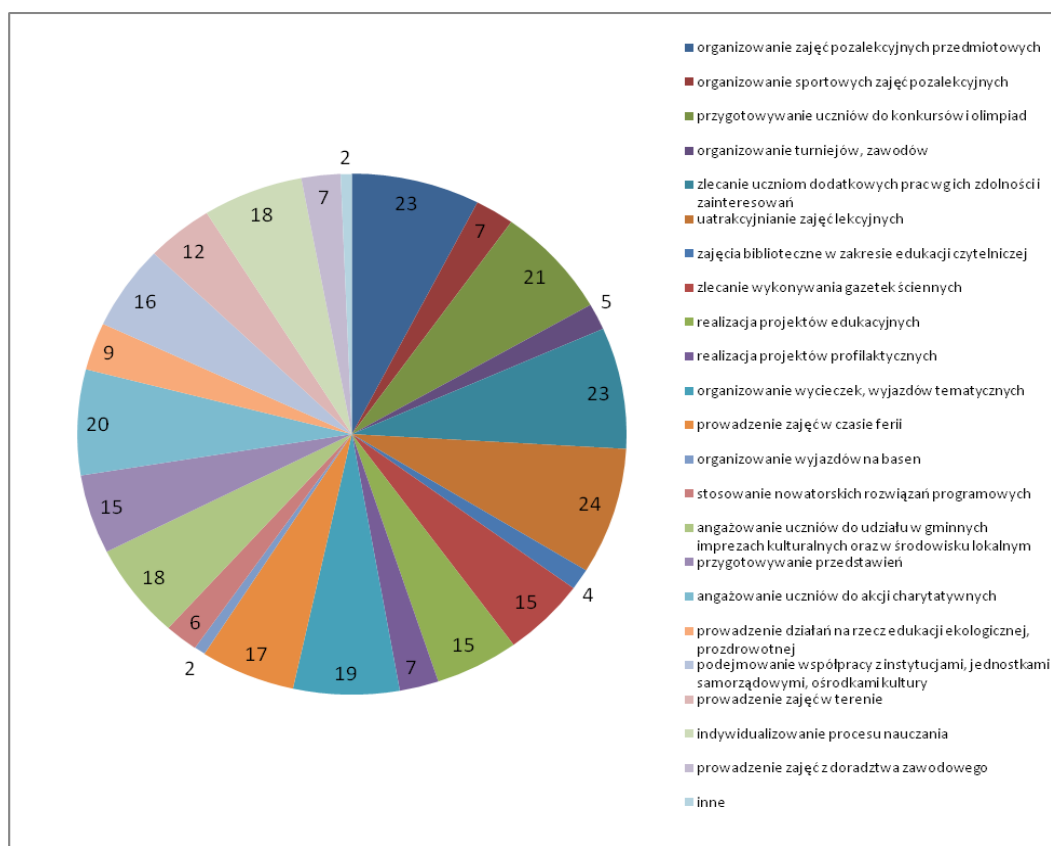

Na drugie pytanie – „**Jakie formy stosuje Pan/Pani, realizując podstawę programową? Proszę zaznaczyć wszystkie stosowane przez Pana/Panią formy**” – nauczyciele, wybierając ze wskazanej im kafeterii, odpowiedzieli w sposób następujący:

- a) organizowanie zajęć pozalekcyjnych przedmiotowych; - 23 osoby;
- b) organizowanie sportowych zajęć pozalekcyjnych; - 7 osób;
- c) przygotowywanie uczniów do konkursów i olimpiad; - 21 osób;
- d) organizowanie turniejów, zawodów; - 5 osób;
- e) zlecanie uczniom dodatkowych prac wg ich zdolności i zainteresowań; - 23 osoby;
- f) uatrakcyjnianie zajęć lekcyjnych; - 24 osoby;
- g) zajęcia biblioteczne w zakresie edukacji czytelniczej; - 4 osoby;
- h) zlecanie wykonywania gazetek ściennych; - 15 osób;
- i) realizacja projektów edukacyjnych; - 15 osób;
- j) realizacja projektów profilaktycznych; - 7 osób;
- k) organizowanie wycieczek, wyjazdów tematycznych; - 19 osób;
- l) prowadzenie zajęć w czasie ferii; - 17 osób;
- m) organizowanie wyjazdów na basen; - 2 osoby;
- n) stosowanie nowatorskich rozwiązań programowych; - 6 osób;
- o) angażowanie uczniów do udziału w gminnych imprezach kulturalnych oraz w środowisku lokalnym; - 18 osób;
- p) przygotowywanie przedstawień; - 15 osób;
- q) angażowanie uczniów do akcji charytatywnych; - 20 osób;
- r) prowadzenie działań na rzecz edukacji ekologicznej, prozdrowotnej; - 9 osób;
- s) podejmowanie współpracy z instytucjami, jednostkami samorządowymi, ośrodkami kultury; - 16 osób;
- t) prowadzenie zajęć w terenie; - 12 osób;
- u) indywidualizowanie procesu nauczania; - 18 osób;
- v) prowadzenie zajęć z doradztwa zawodowego; - 7 osób;
- w) inne, jakie?

- ✓ wyjazdy edukacyjne, projektowe – 1 osoba;
- ✓ jeden uczeń nie udzielił żadnej odpowiedzi – 1 osoba;

Wykres numer 18 - „Jakie formy stosuje Pan/Pani, realizując podstawę programową?”

Pytanie trzecie brzmiało: „Czy monitoruje Pan/Pani realizację podstawy programowej?” Odpowiedzi rozłożyły się w sposób następujący:

- a) tak – 26 osób – 90%;
- b) nie – 0 osób – 0%;
- c) nie wiem – 3 osoby – 10%;

Na czwarte pytanie – „Skąd czerpie Pan/Pani informację na temat tego, na jakim poziomie znajduje się realizacja podstawy programowej?” – udzielono następujących odpowiedzi (posiłkując się propozycjami autorek ankiety):

- a) sam/sama monitoruję realizację podstawy programowej - 23 osoby;
- b) z ustaleń spotkań zespołów samokształceniowych - 15 osób;
- c) z diagnozy wyników nauczania - 12 osób;
- d) ze sprawozdań wicedyrektora szkoły dotyczących stopnia realizacji podstawy programowej - 8 osób;
- e) z innych źródeł, jakich? - 0 osób;

❖ jedna osoba nie zaznaczyła żadnej odpowiedzi;

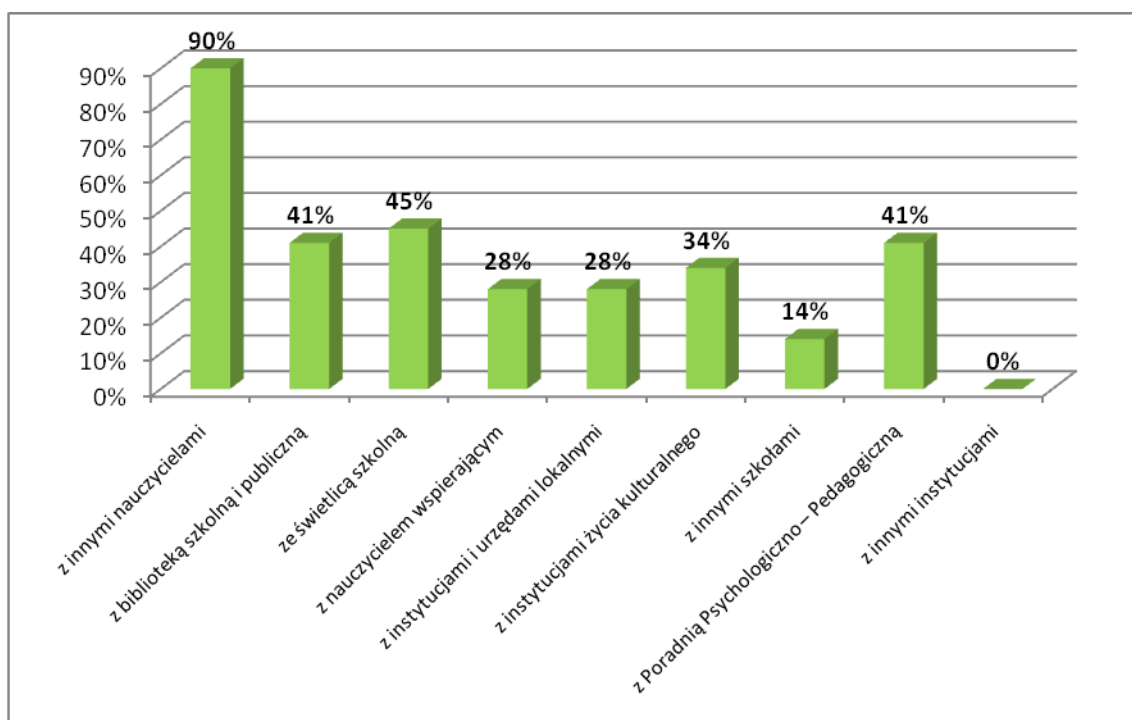
Nauczyciele stwierdzili, że realizują podstawę programową zgodnie z zaleceniami, ale pytanie powyższe wskazuje, że nie wszyscy wiedzą, skąd czerpać wiedzę wspomagającą ich w tym procesie i określającą, w jakim stopniu ją zrealizowali.

Pytanie piąte brzmiało: „Z kim współpracuje Pan/Pani podczas realizacji podstawy programowej? Proszę wskazać wszystkie możliwe odpowiedzi.” Odpowiedzi nauczycieli rozłożyły się w sposób następujący:

- a) z innymi nauczycielami; - 26 osób – 90%;

- b) z biblioteką szkolną i publiczną; - 12 osób – 41%;
 - c) ze świetlicą szkolną; - 13 osób – 45%;
 - d) z nauczycielem wspierającym; - 8 osób – 28%;
 - e) z instytucjami i urzędami lokalnymi; - 8 osób – 28%;
 - f) z instytucjami życia kulturalnego; - 10 osób – 34%;
 - g) z innymi szkołami; - 4 osoby – 14%;
 - h) z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną; - 12 osób – 41%;
 - i) z innymi instytucjami, jakimi? – 0 osób – 0%;
- ❖ jedna osoba nie zaznaczyła żadnej odpowiedzi;

Wykres numer 19 - „Z kim współpracuje Pan/Pani podczas realizacji podstawy programowej?”

W wywiadzie skierowanym do przewodniczących zespołów samokształceniowych zawarto jedno pytanie odnośnie działań podejmowanych przez szkołę celem realizacji podstawy programowej, zawężając je głównie do tematu wyników nauczania. Brzmiało ono następująco: „Jak często w ciągu minionego roku prowadzono spotkania na temat wyników osiągniętych przez uczniów? Jakie problemy podczas nich poruszano? Do jakich wniosków doszedł Państwa zespół?” Wszyscy przewodniczący zespołów stwierdzili, że omawiali na spotkaniach zagadnienie wyników nauczania. Każdy z nich wskazywał problemy poruszane w trakcie spotkań, do których zaliczyć należy takie zagadnienia, jak:

- ✓ sposób podniesienia poziomu nauczania i wyników egzaminów gimnazjalnych;
- ✓ wpływ pochwał na wyniki osiągnięte przez uczniów;
- ✓ sposób usprawnienia fizycznego młodzieży;
- ✓ sposoby poprawy zachowania uczniów;

Poniżej zamieszczono najważniejsze, zdaniem analizujących, fragmenty wypowiedzi przewodniczących:

Przewodniczący zespołu humanistycznego: „Podczas minionego roku szkolnego kilkakrotnie spotykaliśmy się, aby omówić wyniki nauczania i spróbować odpowiedzieć, jak podnieść poziom nauczania oraz wyników konkursów przedmiotowych. Podejmowaliśmy też kwestię

tego, jak podnieść wyniki egzaminów gimnazjalnego. Zwrócono uwagę na rolę pochwał w nauczaniu ucznia.”

Przewodniczący zespołu matematyczno – przyrodniczego: „Właściwie na każdym spotkaniu rozmawialiśmy na temat wyników osiąganych przez uczniów np. po przeprowadzonych testach diagnozujących, po próbnym egzaminie gimnazjalnym. Doszliśmy do wniosku, że testy diagnozujące są bardzo wskazane, natomiast w kwestii egzaminu próbnego musimy go przeprowadzać rzetelniej.”

Przewodniczący zespołu językowego: „Na każdym spotkaniu porusza się temat wyników osiąganych przez uczniów i każde spotkanie służy temu, aby te wyniki były coraz lepsze.”

Przewodniczący zespołu rekreacyjno – sportowego: „Wyniki osiągnięte przez uczniów są omawiane przez nauczycieli wychowania fizycznego po każdym udziale uczniów w turniejach lub zawodach sportowych. Największym problemem jest coraz mniejsza ilość uczniów bardzo sprawnych fizycznie, z którymi można pracować pod kątem zawodów sportowych. Wnioskiem na przyszłość jest praca nad ogólnym usprawnieniem wszystkich uczniów.”

Przewodniczący zespołu wychowawczego: „Zespół wychowawczy, planując pracę na kolejny rok szkolny, uwzględnił wnioski z Rad i tak organizuje swoje działania, by poprawić sytuację szkolną uczniów (np. kiedy okazało się, że uczniowie często popadają w konflikty z rówieśnikami, zachowują się niewłaściwie, opracowano scenariusz godziny wychowawczej na temat konsekwencji różnorodnych zachowań, który miał pomóc rozwijaniu u uczniów umiejętności wyboru pozytywnych wartości i przewidywania konsekwencji podejmowanych decyzji).”

Trudno nie dostrzec, że przewodniczący w swoich wypowiedziach w niewielkim stopniu odnieśli się do ostatniej części pytania – wskazania wniosków, do jakich doszli na spotkaniach dotyczących sposobu poprawy wyników nauczania. To zaś bardzo ważny element każdej rozmowy, aby wypracować konkretne wnioski do dalszej pracy.

Analiza dzienników lekcyjnych potwierdziła to, że szkoła podejmuje różnorodne działania mające na celu realizację podstawy programowej. Działania znajdujące potwierdzenie w dziennikach to:

- a) wycieczki krajoznawcze i edukacyjne – szczegółowo omówiono przy pytaniu kluczowym numer 1;
- b) organizacja przedstawiń o charakterze dydaktycznym – np. „O środkach stylistycznych w literaturze” (strona 5 – we wszystkich 6 dziennikach);
- c) zajęcia sportowe, rozgrywki sportowe – np. mecz z niepełnosprawnymi czy Dzień Sportu (strona 5 – we wszystkich 6 dziennikach);
- d) organizacja akademii okolicznościowych – np. z okazji Dnia Nauczyciela, 11 Listopada, 3 Maja, Dnia Kobiet, święta Patrona Szkoły (strona 5 – we wszystkich 6 dziennikach);
- e) organizacja konkursów wewnątrzszkolnych – np. konkurs piosenki obcojęzycznej (strona 5 – dzienniki klas Ib, Id, IIIe);
- f) spotkania z ciekawymi osobowościami życia kulturalnego – np. z pisarzem Z. Masternakiem, pisarką K. Szczukowiecką (strona 5 – dzienniki klas Ib, Id, IIIc; strona 89 – klasa IIIe);
- g) pogadanki na temat pochwał na godzinach wychowawczych:
 - ✓ klasa Ib – *Rola pochwał w nauce* – strona 27;
 - ✓ klasa Id – *Chwalić czy nie? O roli pochwał* – strona 29;
 - ✓ klasa IIa – *Pochwała dodaje mi skrzydeł* – strona 31;
 - ✓ klasa IIe – *Pochwała dodaje mi skrzydeł... Pogadanka na temat roli pochwał w procesie uczenia się* – strona 29;
 - ✓ klasa IIIc – *Rola pochwał w nauczaniu* – strona 37;

- h) organizacja Gali Talentów – potwierdzenie w dziennikach klasy Ib (*Udział w Szkolnej Gali – „Pasje i talenty 2014”*) - strona 91 i klasy IIe (*Udział klasy w Gali Talentów*) strona 5 i 93;
- i) realizacja projektu Comenius – potwierdzenie w dziennikach klasy Ib (spotkanie z rodzicami 18.12.13r., pkt 5, strona 137 – *Projekt Comenius – prezentacja projektu i zrealizowane już działania*), klasy IIa (spotkanie z rodzicami 18.12.13r., pkt 2, strona 140 – *Zapoznanie z nowym regulaminem Comeniusa*), klasy IIe (1.12.13r. – strona 5 – *Lekcja polsko – czeska w ramach wymiany partnerskiej Comenius*);
- j) spotkania z Filharmonią – potwierdzenie na stronie 5 w dziennikach klasy Id i IIIe);
- k) organizacja zajęć pozalekcyjnych – potwierdzenie we wszystkich dziennikach. I tak odpowiednio:
 - ✓ klasa Ib – spotkanie z rodzicami 13.09.13r. – pkt 4, strona 136 (*Możliwość skorzystania z zajęć pozalekcyjnych – rozdanie rodzicom informacji o rodzajach zajęć i możliwości zgłoszenia własnych propozycji*);
 - ✓ klasa Id – spotkanie z rodzicami 13.09.13r. – pkt 13, strona 137 (*Wychowawca poinformował o możliwości skorzystania z zajęć pozalekcyjnych*);
 - ✓ klasa IIa – spotkanie z rodzicami 13.09.13r. – pkt P, strona 138 (*Możliwość skorzystania z zajęć pozalekcyjnych*);
 - ✓ klasa IIe – spotkanie z rodzicami 13.09.13r. – pkt H, strona 138 (*Poinformowanie rodziców o możliwości skorzystania przez uczniów z oferty zajęć pozalekcyjnych*);
 - ✓ klasa IIIc – spotkanie z rodzicami 13.09.13r. – pkt 14, strona 135 (*Możliwość skorzystania z zajęć pozalekcyjnych*) i pkt 26 (*Przekazanie rodzicom oferty zajęć pozalekcyjnych*);
 - ✓ klasa IIIe – spotkanie z rodzicami 13.09.13r. – sprawy różne, strona 139 (*Poinformowanie rodziców o możliwości skorzystania z oferty zajęć pozalekcyjnych – przygotowanie do egzaminu*).

Analiza protokołów zespołów samokształceniowych wykazała, że w trakcie spotkań omawiano działania podejmowane celem realizacji podstawy programowej. Przytoczyć tu można następujące zapisy:

- 1) Plan pracy zespołu językowego – *„Przeprowadzenia szkolenia dotyczącego wykorzystania pochwał w celu motywowania ucznia do pracy”*;
- 2) Protokół z VII spotkania zespołu językowego z dnia 29 kwietnia 2014 roku – *„Na spotkaniu omówiliśmy zasady i sposoby przeprowadzenia konkursu piosenki obcojęzycznej. Postanowiliśmy, że w tym roku szkolnym każdy solista będzie mógł zaśpiewać dwie wybrane przez siebie piosenki – jedną w języku angielskim, drugą w języku niemieckim. Omówiliśmy również 3 wydarzenia związane z projektem Comenius, które mają się odbyć w I połowie maja: wizyta robocza na Cyprze, wizyta robocza w Czechach oraz wizyta robocza w Polsce – w naszej szkole. Przeanalizowaliśmy również produkty końcowe obecnego projektu i według sugestii pana dyrektora postanowiliśmy magazynować je w Sali konferencyjnej”*.
- 3) Sprawozdanie z pracy zespołu samokształceniowego humanistycznego w I semestrze roku szkolnego 2013/2014 – *„Przeprowadzenie szkolenia zespołu samokształceniowego humanistycznego przez nauczycielkę Małgorzatę Kulagę oraz nauczyciela religii Tomasza Kosakiewicza – Wzmacnianie pozytywne uczniów w czasie zajęć. Przedstawienie harmonogramu oraz omówienie działań mających na celu zachęcenie młodzieży do czytania książek”*;
W zespole samokształceniowym praca z uczniem zdolnym odbywa się na zajęciach pozalekcyjnych... Nauczyciele humaniści pracowali na zajęciach dodatkowych także z uczniami, którzy mają problemy z opanowaniem podstawowych wiadomości i umiejętności szkolnych...”.

Zgodnie z planem pracy zespołu nauczyciele humaniści organizowali wyjazdy uczniów do kina i teatru (...) Uczniowie uczestniczyli w licznych wycieczkach edukacyjnych". Nauczyciele humaniści współpracowali z MGOK w Daleszycach".

- 4) Protokół numer 3 zespołu matematyczno – przyrodniczego z dnia 30.10.2013r. – „*Pani Lucyna Strach zaprezentowała członkom przygotowany referat „Dobre słowo potrafi dodać skrzydeł”, nauczyciele dyskutowali na temat pochwał w celu motywowania uczniów do pracy”;*
- 5) Protokół numer 6 zespołu matematyczno – przyrodniczego z dnia 03.06.2014r. – „*Członkowie zespołu podsumowali przeprowadzone konkursy (...). Na spotkaniu nauczyciele analizowali metody (sposoby) pracy z uczniem zdolnym(...) W II semestrze wszyscy członkowie zespołu prowadzili zajęcia pozalekcyjne.*”
- 6) Protokół zespołu rekreacyjno – sportowego z dnia 4.12.2013r. – „*Spotkanie zespołu przedmiotowego nauczycieli wychowania fizycznego na temat Stosowanie na lekcji pochwał i ocen motywujących na zajęciach wychowania fizycznego*”.

Również w protokołach rad pedagogicznych znajdziemy liczne wpisy mówiące o działaniach podejmowanych celem realizowania podstawy programowej. Poniżej zamieszczono przykład.

- 1) Protokół z dnia 12 listopada 2013 roku, punkt 3 – Szkolenie „*Jak skutecznie organizować proces uczenia się uczniów?*” (*Prowadząca podkreśliła, jak ważne jest systematyczne udzielanie uczniowi wsparcia przez nauczyciela w przygotowaniu go do uczenia się(...) Omówiła elementy procesu uczenia się, konstruowania wiedzy w szkole, sposoby dobierania metod pracy do rodzaju wiedzy i umiejętności uczniów. (...) Mówiła o roli, jaką na niego wywiera uwaga, emocje, pamięć i motywacja*”).

Pytanie 3 – Czy w szkole monitoruje się i analizuje osiągnięcia każdego ucznia?

Na tak postawione pytanie kluczowe poszukiwaliśmy informacji poprzez ankietę skierowaną do nauczycieli, uczniów i rodziców, wywiady prowadzone z przewodniczącymi zespołów samokształceniowych i dyrektorem szkoły, analizę dokumentów (dzienników lekcyjnych, protokołów rad pedagogicznych).

W ankiecie skierowanej do nauczycieli zawarto pięć pytań dotyczących monitorowania i analizowania osiągnięć każdego ucznia. Pierwsze z nich brzmiało: „**Czy analizuje Pan/Pani osiągnięcia uczniów i formułuje wnioski z tej analizy?**” Odpowiedzi rozłożyły się w sposób następujący:

- a) tak – 21 osób – 73%;
- b) czasami – 5 osób – 17%;
- c) nie – 0 osób – 0%;
- ❖ trzech nauczycieli nie zaznaczyło żadnej odpowiedzi - 10 %

Praca nauczyciela w sposób naturalny wymaga tego, by analizować osiągnięcia swoich uczniów w sposób systematyczny, celem udzielenia im wymiernego wsparcia. Dziwi więc fakt, że 27% badanych tylko czasem dokonuje tego procesu (17% + 10% nieudzielonych odpowiedzi).

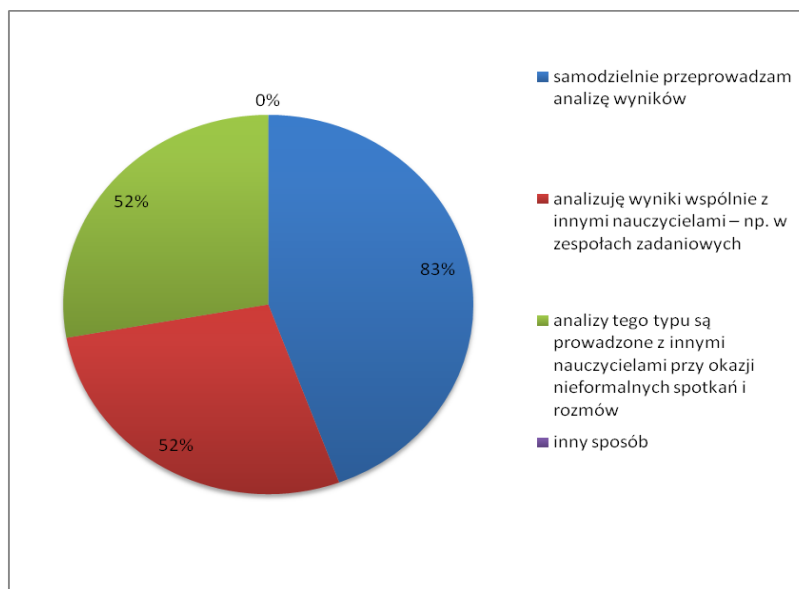
Kolejne pytanie stanowiło rozwinięcie wcześniejszego i posiadało następujące brzmienie: „**W jaki sposób dokonuje Pan/Pani analizy wyników osiągnięć uczniów? Możesz wybrać dowolną liczbę odpowiedzi.**” Odpowiedzi rozłożyły się w sposób następujący:

- a) samodzielnie przeprowadzam analizę wyników - 24 osoby – 83%;
- b) analizuję wyniki wspólnie z innymi nauczycielami – np. w zespołach zadaniowych - 15 osób – 52%;
- c) analizy tego typu są prowadzone z innymi nauczycielami przy okazji nieformalnych spotkań i rozmów - 15 osób – 52%;

d) inny sposób, jaki? - 0 odpowiedzi – 0%;

Autorzy ankiety liczyli w tym miejscu głównie na sugestie nauczycieli, nie uzyskali żadnej.

Wykres numer 20 - „W jaki sposób dokonuje Pan/Pani analizy wyników osiągnięć uczniów?”

Pytanie numer trzy – „W jaki sposób wykorzystuje Pan/Pani wyniki z analizy osiągnięć uczniów? Można wybrać dowolną liczbę odpowiedzi” – przyniosło nam następujące zestawienie:

- a) modyfikuję własny plan zajęć edukacyjnych - 19 osób – 66%;
- b) modyfikuję testy i sprawdziany - 21 osób – 72%;
- c) częściej wykorzystuję metody aktywne - 17 osób – 59%;
- d) stosuję indywidualizację nauczania - 20 osób – 69%;
- e) organizuję dodatkowe zajęcia edukacyjne - 22 osoby – 76%;
- f) inne, jakie:
 - ✓ projekty edukacyjne, europejskie – 1 osoba – 3%;
 - ❖ 1 osoba nie udzieliła żadnej odpowiedzi;

Następne pytanie odnosiło się do tematu wspierania ucznia w procesie dydaktycznym i posiadało następujące brzmienie: „Czy wspiera Pan/Pani uczniów w procesie dydaktycznym (w uczeniu się, motywuję ich do dalszej pracy)?”. Oto odpowiedzi:

- a) tak – 27 nauczycieli – 93%;
- b) nie – 2 nauczycieli – 7%;

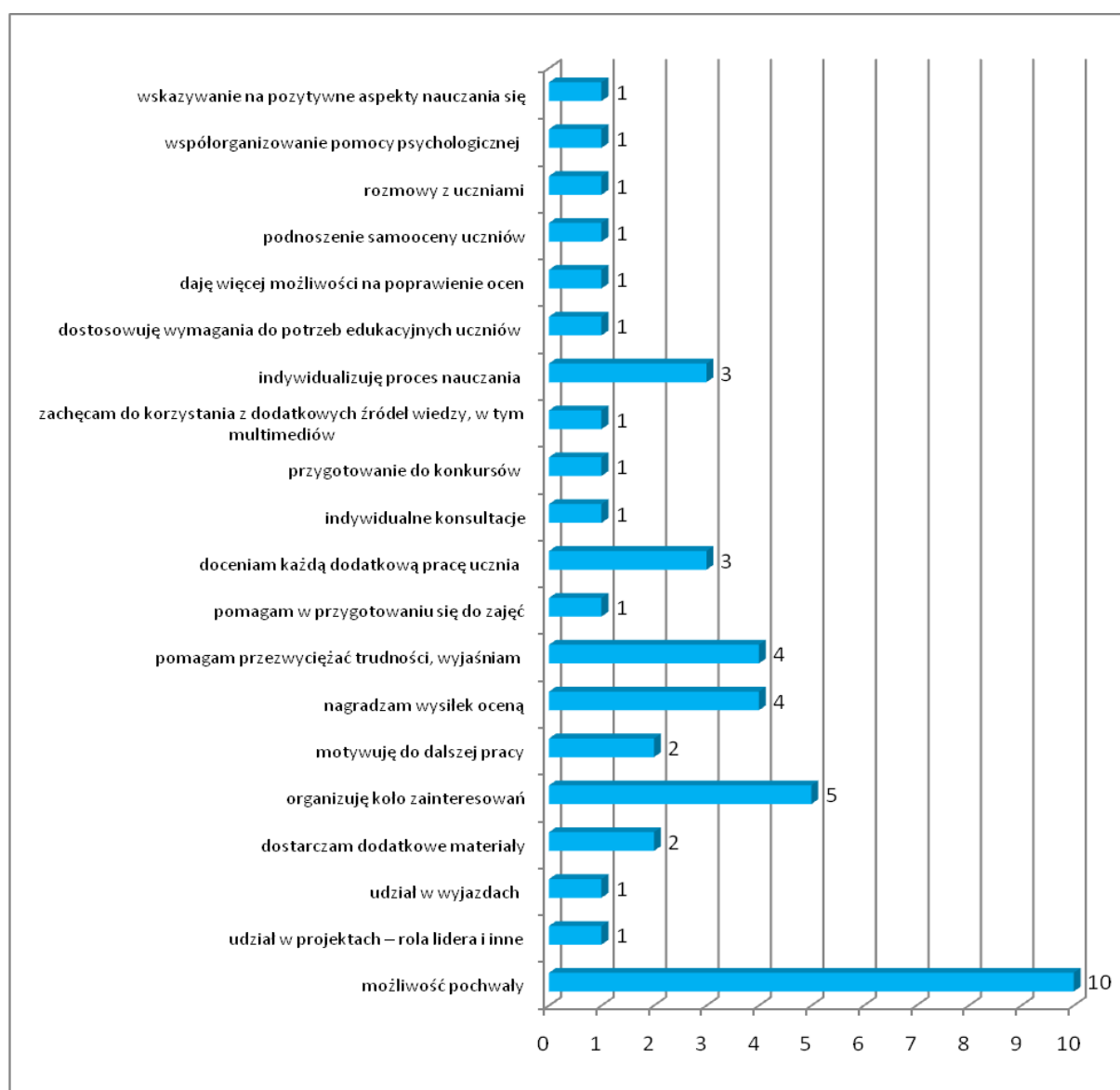
Zadziwia odpowiedź dwóch osób!

Autorzy ankiety poprosili również o wskazanie sposobów wspierania uczniów w procesie dydaktycznym. Anketowani wymienili poniższe metody:

- ✓ możliwość pochwały – 10 osób;
- ✓ udział w projektach – rola lidera i inne – 1 osoba;
- ✓ udział w wyjazdach – 1 osoba;
- ✓ dostarczam dodatkowe materiały – 2 osoby;
- ✓ organizuję koło zainteresowań – 5 osób;
- ✓ motywuję do dalszej pracy – 2 osoby;
- ✓ nagradzam wysiłek oceną – 4 osoby;
- ✓ pomagam przezwyciężać trudności, wyjaśniam – 4 osoby;

- ✓ pomagam w przygotowaniu się do zajęć – 1 osoba;
- ✓ doceniam każdą dodatkową pracę ucznia – 3 osoby;
- ✓ indywidualne konsultacje – 1 osoba;
- ✓ przygotowanie do konkursów – 1 osoba;
- ✓ zachęcam do korzystania z dodatkowych źródeł wiedzy, w tym multimediiów – 1 osoba;
- ✓ indywidualizuję proces nauczania – 3 osoby;
- ✓ dostosowuję wymagania do potrzeb edukacyjnych uczniów – 1 osoba;
- ✓ daję więcej możliwości na poprawienie ocen – 1 osoba;
- ✓ podnoszenie samooceny uczniów – 1 osoba;
- ✓ rozmowy z uczniami – 1 osoba;
- ✓ współorganizowanie pomocy psychologicznej - 1 osoba;
- ✓ wskazywanie na pozytywne aspekty nauczania się – 1 osoba;

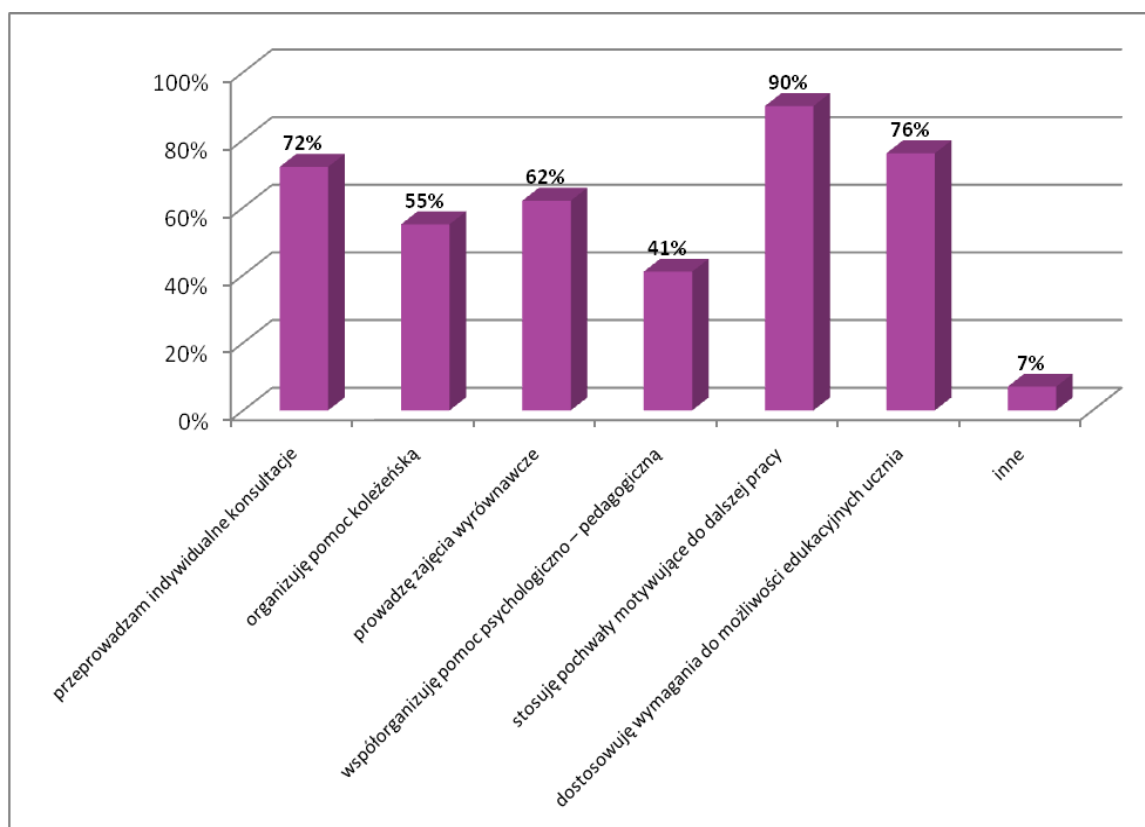
Wykres numer 21 - Metody wspierania uczniów w procesie dydaktycznym stosowane przez nauczycieli

Pytanie piąte – „**Jakie podejmuje Pan/Pani działania w celu uzupełnienia u uczniów braków edukacyjnych? Proszę zaznaczyć wszystkie stosowane przez Pana/Panią działania**” – przyniosło następujące odpowiedzi:

- a) przeprowadzam indywidualne konsultacje; - 21 osób – 72%;
- b) organizuję pomoc koleżeńską; - 16 osób – 55%;
- c) prowadzę zajęcia wyrównawcze; - 18 osób – 62%;
- d) współorganizuję pomoc psychologiczno – pedagogiczną; - 12 osób – 41%;
- e) stosuję pochwały motywujące do dalszej pracy; - 26 osób – 90%;
- f) dostosowuję wymagania do możliwości edukacyjnych ucznia; - 22 osoby – 76%;
- g) inne, jakie? – 2 osoby – 7%:
 - ✓ pomoc online – 1 osoba;
 - ✓ praca na platformach – 1 osoba;

Wykres numer 22 - „Jakie podejmuje Pan/Pani działania w celu uzupełnienia braków edukacyjnych uczniów?”

W ankiecie skierowanej do uczniów zawarto dwa pytania odnoszące się do monitorowania analizowania osiągnięć uczniów. Pierwsze brzmiało: „**Czy podczas oceniania otrzymujesz informację o postępach w nauce?**” Odpowiedzi uczniów rozłożyły się w sposób następujący:

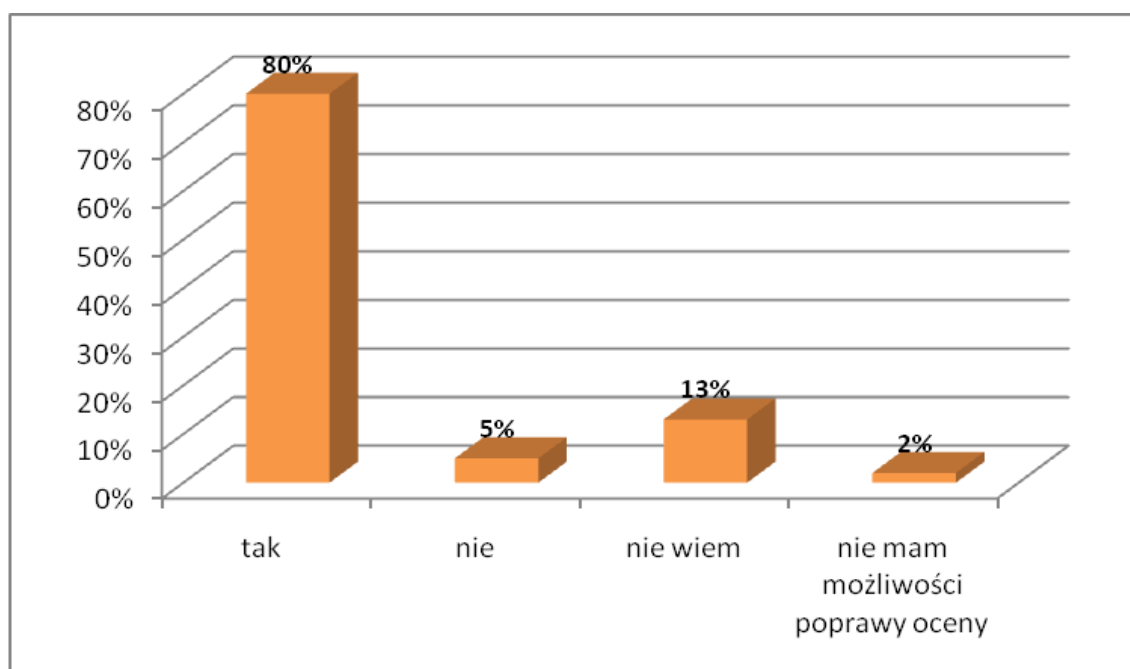
- a) tak – 53 uczniów – 49%;
- b) nie – 16 uczniów – 15%;
- c) nie zawsze - 40 uczniów – 36%;

Jak widać, połowa uczniów stwierdziła, że nie jest informowana lub nie zawsze uzyskuje informację o postępach w nauce podczas oceniania.

Drugie pytanie – „Czy wiesz, w jaki sposób możesz poprawić ocenę?” – przyniosło następujące odpowiedzi:

- a) tak – 87 uczniów – 80%;
- b) nie – 6 uczniów – 5%;
- c) nie wiem – 14 uczniów – 13%;
- d) nie mam możliwości poprawy oceny – 2 uczniów – 2%;

Wykres numer 23 - „Czy wiesz, w jaki sposób możesz poprawić ocenę?”

Ankieta kierowana do rodziców zawierała sześć pytań odnoszących się do powyższego zagadnienia. Pierwsze brzmiało: „Czy nauczyciele sprawdzają stopień opanowania przez uczniów wiedzy i umiejętności objętych programem nauczania z poszczególnych przedmiotów?” Rodzice stwierdzili:

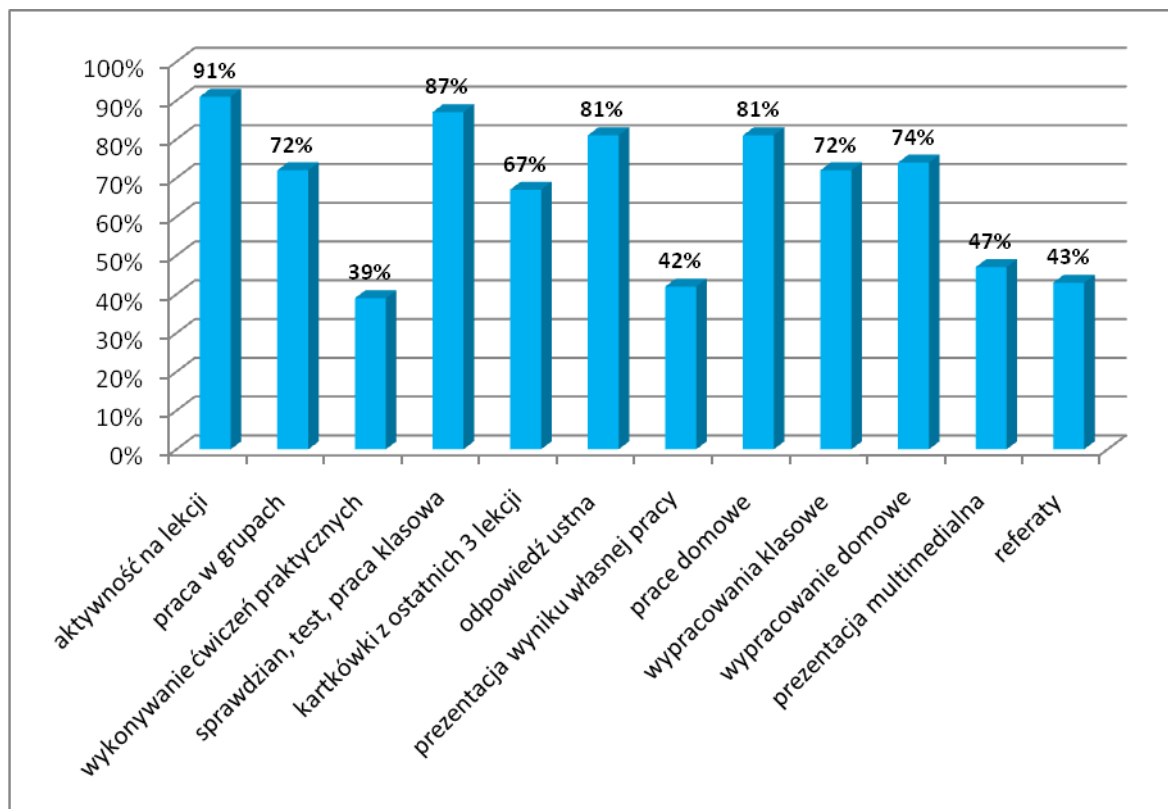
- a) tak – 95 rodziców – 91%;
- b) nie – 2 rodziców – 2%;
- c) nie mam zdania – 7 rodziców – 7%;

Pytanie drugie wymagało wskazania przez rodziców metod stosowanych przez nauczycieli sprawdzania wiedzy uczniów („Jakie metody stosują nauczyciele w celu sprawdzenia stopnia opanowania przez uczniów wiedzy i umiejętności? Proszę o zaznaczenie wszystkich znanych Państwu form”). Dla ułatwienia, rodzicom podano kafeterię odpowiedzi, które rozłożyły się, jak poniżej:

- a) aktywność na lekcji – 95 rodziców – 91%;
- b) praca w grupach 75 rodziców – 72%;
- c) wykonywanie ćwiczeń praktycznych - 41 rodziców – 39%;
- d) sprawdzian, test, praca klasowa – 91 rodziców – 87%;
- e) kartkówki z ostatnich 3 lekcji – 70 rodziców – 67%;
- f) odpowiedź ustna – 84 rodziców - 81%;
- g) prezentacja wyniku własnej pracy – 44 rodziców – 42%;
- h) prace domowe – 84 rodziców – 81%;
- i) wypracowania klasowe – 75 rodziców – 72%;
- j) wypracowanie domowe – 77 rodziców – 74%;
- k) prezentacja multimedialna – 49 rodziców – 47%;

- l) referaty – 45 rodziców – 43%;
inne, jakie? – 0 rodziców – 0%;

Wykres numer 24 - „Jakie metody stosują nauczyciele w celu sprawdzenia stopnia opanowania przez uczniów wiedzy i umiejętności?”

Następne pytanie brzmiało: „Czy informacje przekazywane przez szkołę dają Panu/Pani pełny obraz posiadanych przez Wasze dziecko wiadomości i umiejętności?”. Odpowiedzi rozkładają się w następujący sposób:

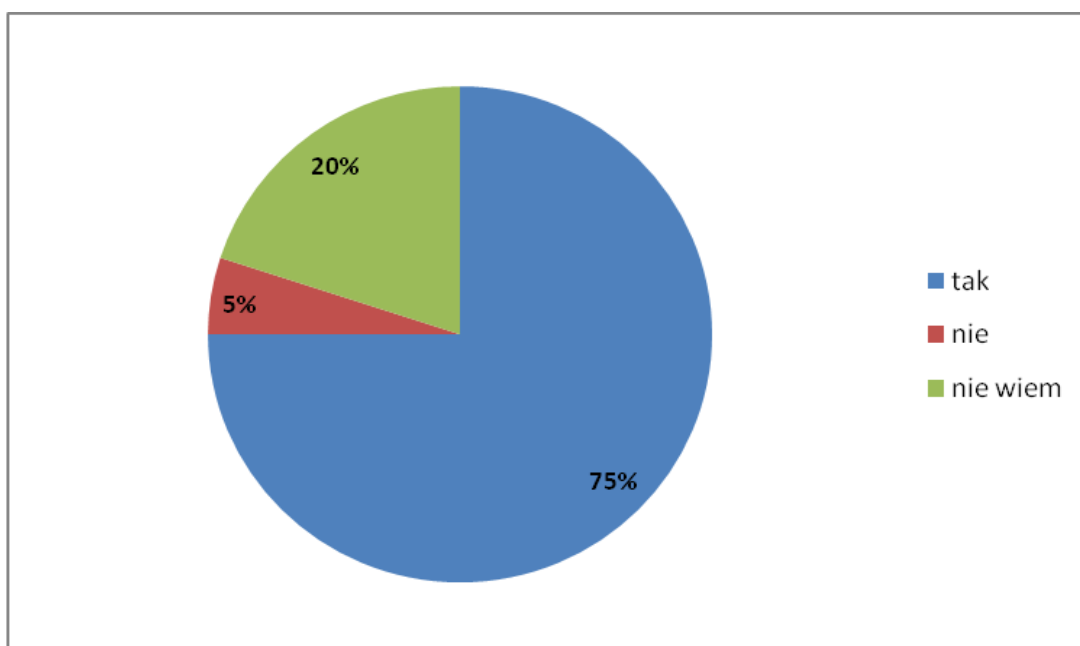
- a) tak – 101 rodziców – 97%;
b) nie – 3 rodziców – 3%.

Proszono również rodziców o to, że jeśli zaznaczyli odpowiedź przeczącą, żeby wskazali, jakie inne informacje chcieliby otrzymywać. Niestety, żaden rodziców nie wskazał takowych.

Czwarte z kolei pytanie – „Czy nauczyciele wspierają uczniów w procesie dydaktycznym (w uczeniu się, motywując ich do dalszej pracy)?” – przyniosło poniższe odpowiedzi:

- a) tak – 78 rodziców – 75%;
b) nie – 5 rodziców – 5%;
c) nie wiem – 21 rodziców – 20%;

Wykres numer 25 - „Czy nauczyciele wspierają uczniów w procesie dydaktycznym?”

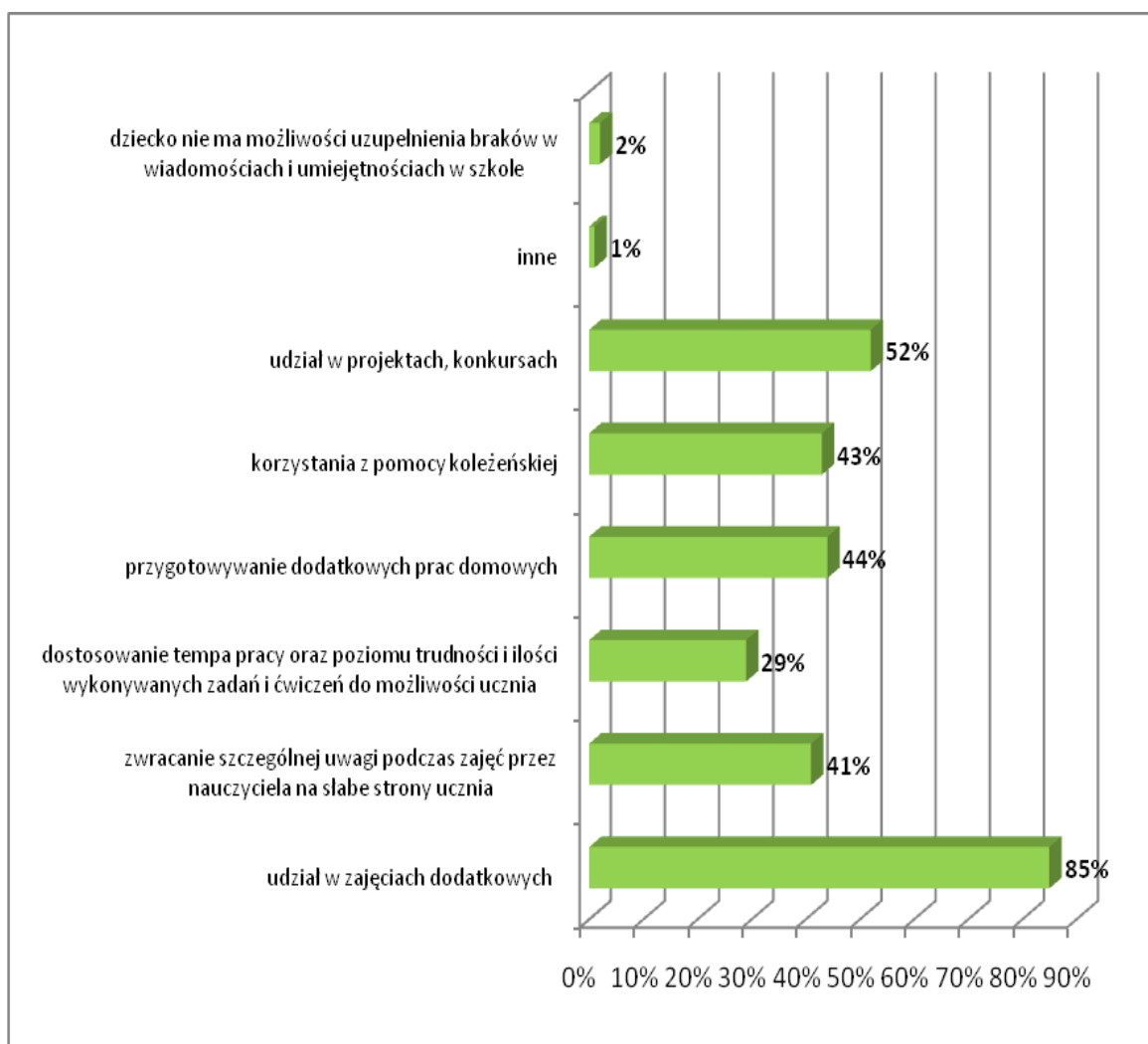
Jeśli rodzice wybrali odpowiedź twierdzącą, proszeni byli o to, by podali przykład działań wspierających. Niestety, lista uzyskanych wskazówek okazała się dość krótka. Oto one:

- praca indywidualna – 2 osoby;
- koła zainteresowań – 2 osoby;
- organizowanie akademii – 2 osoby;
- indywidualizacja pracy – 2 osoby;
- dotatkowe zajęcia – 5 osób;
- przygotowanie do konkursów przedmiotowych – 4 osoby;
- wskazywanie mocnych i słabych stron ucznia – 2 osoby;

Piąte z kolei pytanie brzmiało: „Czy Pana/Pani dziecko ma możliwość uzupełniania braków w wiadomościach i umiejętnościach poprzez...? Proszę o zaznaczenie wszystkich znanych Państwu możliwości.” Rodzice zaznaczyli odpowiedzi w sposób następujący:

- udział w zajęciach dodatkowych – 88 rodziców – 85%;
- zwracanie szczególnej uwagi podczas zajęć przez nauczyciela na słabe strony ucznia – 43 rodziców – 41%;
- dostosowanie tempa pracy oraz poziomu trudności i ilości wykonywanych zadań i ćwiczeń do możliwości ucznia – 30 rodziców - 29%;
- przygotowywanie dodatkowych prac domowych – 46 rodziców – 44%;
- korzystania z pomocy koleżeńskiej – 45 rodziców – 43%;
- udział w projektach, konkursach – 54 rodziców – 52%;
- inne, jakie? – 1 rodzic – 1%;
- dziecko nie ma możliwości uzupełnienia braków w wiadomościach i umiejętnościach w szkole – 2 rodziców – 2%;

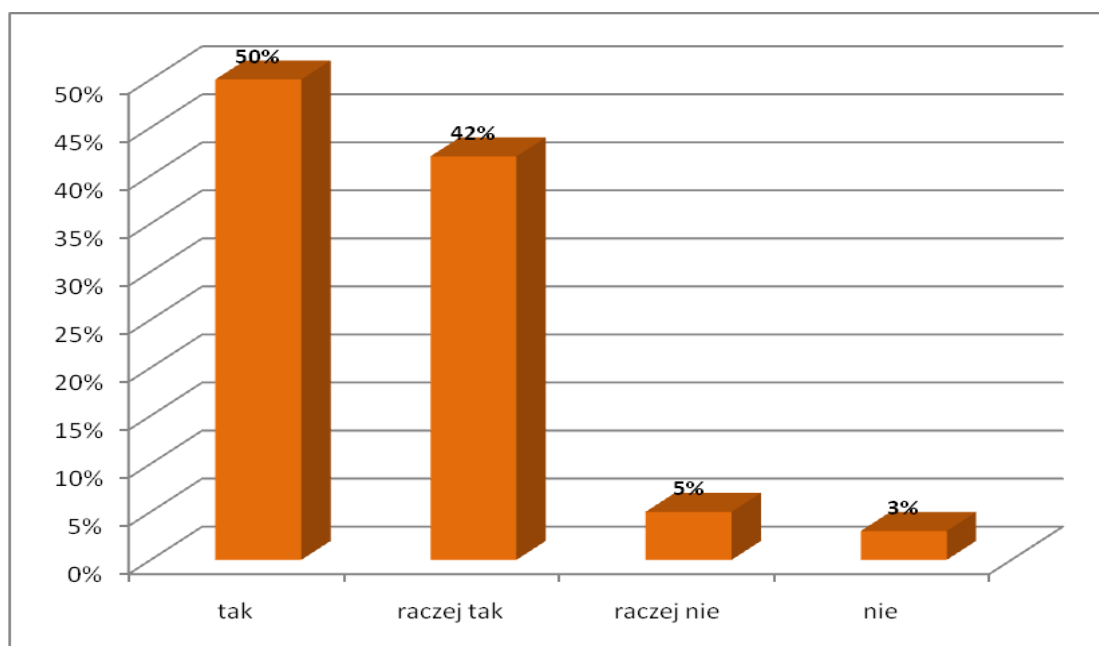
Wykres numer 26 - „Czy Pana/Pani dziecko ma możliwość uzupełnienia braków w wiadomościach i umiejętnościach poprzez...?”

Na koniec zadaliśmy rodzicom następujące pytanie: „Czy Pana/Pani zdaniem **otrzymane oceny motywują syna/córkę do dalszej pracy?**”. Uznali oni, że:

- tak – 52 rodziców – 50%;
- raczej tak – 44 rodziców – 42%;
- raczej nie – 5 rodziców – 5%;
- nie – 3 rodziców – 3%;

Wykres numer 27 - „Czy Pana/Pani zdaniem otrzymane oceny motywują syna/córkę do dalszej pracy?”

W trakcie wywiadu z przewodniczącymi zespołów samokształceniowych, zadano trzy pytania pomocnicze odnośnie pytania kluczowego numer trzy. Pierwsze z nich brzmiało: „Czy analizowano na spotkaniach zespołu przedmiotowego zagadnienie dotyczące otrzymywania przez uczniów rzetelnej informacji na temat postępów w nauce? Do jakich wniosków doszedł zespół?”. Dwóch przewodniczących udzieliło odpowiedzi twierdzącej, jeden odpowiedzi wymijającej, jeden nie udzielił odpowiedzi, jednego to pytanie nie dotyczyło. Poniżej przytoczono wypowiedzi przewodniczących.

Przewodniczący zespołu humanistycznego: „Poświęcono uwagę temu zjawisku. Uznano, iż należy w sposób przejrzysty i prosty przekazywać uczniom informację na temat postępów w nauce, przypominając zasady oceniania. Trzeba przy tym dostosowywać język do ucznia. Niekoniecznie musi to być uzasadnienie bardzo długie”.

Przewodniczący zespołu matematyczno – przyrodniczego: „Tak, analizowano. Wnioski: Na wszystkie formy oceniania uczeń powinien otrzymać bogatą informację zwrotną na temat swojej pracy, dowiedzieć się co jest jego mocną stroną, a co wymaga powtórzenia. Wówczas uczeń nie tylko pozna wynik uczenia się ale także kierunek poprawy.

Rzetelna informacja na temat postępów w nauce powinna stymulować rozwój ucznia i mobilizować go do dalszej systematycznej pracy”.

Przewodniczący zespołu rekreacyjno – sportowego: „Uczniowie otrzymują rzetelną informację na temat postępów w nauce niemalże na każdej lekcji. Aby jednak wzmocnić jeszcze bardziej funkcję oceny, należy częściej prowadzić rozmowy z uczniami na temat osiągniętych ocen”.

Przewodniczących poproszono również o to, by odpowiedzieli na pytanie: „Czy analizowano na spotkaniach zespołu zagadnienie dotyczące tego, jaką funkcję dla ucznia pełni otrzymywana ocena? Czy motywuje ona ucznia do dalszej pracy? Do jakich wniosków doszedł zespół?”.

Przewodniczący zespołu humanistycznego powiedział: „Na spotkaniach zespołu analizowano zagadnienie przy okazji tematu pochwały jako sposobu motywowania dziecka do dalszej pracy. Dobra ocena motywuje do dalszej pracy, ale odpowiednio podana ocena słaba również może pomóc dziecku w poprawie wyników nauczania”.

Przewodniczący zespołu matematyczno – przyrodniczego stwierdził: „*Ocenianie powinno być wspierające czyli: sprawiedliwe, obiektywne, rzetelne, systematyczne, jawne i przyjazne dla ucznia. Ocenie szkolnej przypisaliśmy dwie funkcje:*

funkcja klasyfikacyjna – uczeń wie na ile opanował wiedzę z danego przedmiotu na koniec roku szkolnego, uczeń może porównać swoje wyniki z osiągnięciami innych uczniów, uczeń może porównać swoje wyniki ze standardami. Dzięki temu uczeń może planować dalszą ścieżkę kariery zawodowej.

funkcja diagnostyczna – wspiera szkolną karierę ucznia, monitoruje jego postępy i określa jego indywidualne potrzeby. Funkcja diagnostyczna jest użyteczna przy informacji zwrotnej dla ucznia i rodziców.

Obydwie funkcje są motywujące.

Przewodniczący zespołu językowego: „*Tak, pośrednio - szkolenia wew. na temat motywowania uczniów do nauki, roli pochwały. Ocena motywuje ucznia do pracy. Jeśli uczeń otrzymuje dobrą ocenę, nauczyciel motywuje go, ukazując jak wielkie postępy uczeń robi w nauce. Natomiast ocena słaba ma być impulsem do nadrobienia zaległości i poprawy oceny.*

Wniosek - należy stosować pochwały, ale tak, by były dostosowane do wkładu pracy ucznia, jego możliwości, itp.”.

Przewodniczący zespołu rekreacyjno – sportowego: „*Każda ocena pełni funkcję motywującą dla ucznia. Na zajęciach wychowania fizycznego ocena jest ważna, ale ważniejsza jest nie jej wysokość, a to, czy podkreśla wysiłek ucznia i poprawę w zakresie usprawnienia. Nauczyciele wychowania fizycznego starają się więc chwalić uczniów słabych, jeśli podnieśli swą sprawność lub poprawili poprzedni wynik. Stosują pochwały za aktywność na każdej lekcji oraz wkład ucznia w opanowanie określonych umiejętności ruchowych, stosują takie gry i zabawy, w których każdy sobie poradzi bez względu na prezentowaną sprawność fizyczną oraz sprawdzają wiedzę teoretyczną ze znajomości zagadnień sportowo-rekreacyjnych oraz przepisów gry, dając szanse na uzyskanie lepszej oceny uczniom słabszym fizycznie”.*

Przewodniczący zespołu wychowawczego: „*Tak, pośrednio - szkolenia wewnętrzne. nt. motywowania uczniów do nauki, roli pochwały. Wniosek - należy stosować pochwały, ale tak, by były dostosowane do wkładu pracy ucznia, jego możliwości, itp.”.*

Pytanie trzecie – „**Czy Państwa zespół podejmował jakiegokolwiek działania szkoleniowe w zakresie wiedzy na temat efektywnego przekazywania wyników nauczania uczniom?**” – przyniosło następujące odpowiedzi:

Przewodniczący zespołu humanistycznego: „*Odnosząc się wyłącznie do tego zagadnienia, nie przeprowadzano tego typu szkolenia”.*

Przewodniczący zespołu matematyczno – przyrodniczego: „*Efektywne przekazywanie wyników nauczania rozbudza u uczniów wewnętrzną motywację do pracy. Uczeń motywowany w ten sposób chce i lubi się rozwijać. Wzrasta wiara we własne możliwości, uczeń staje się aktywny, otwarty i kreatywny”.*

Przewodniczący zespołu językowego: „*Nie (z tego, co dzisiaj, wiem)”.*

Przewodniczący zespołu rekreacyjno – sportowego: *Nie dotyczy”.*

Przewodniczący zespołu wychowawczego: „*Nie dotyczy”.*

W wywiadzie z dyrektorem szkoły zamieszczone cztery pytania odnoszące się do trzeciego pytania kluczowego drugiego obszaru ewaluacyjnego.

Na pytanie pierwsze – „**Jakie sposoby oceniania stosowane są w Pana szkole przez nauczycieli w celu sprawdzenia postępów uczniów w nauce?**” – dyrektor udzielił następującej odpowiedzi:

„*Nauczyciele stosują różne formy oceniania wiedzy i umiejętności uczniów:*

- *sprawdziany, testy, prace klasowe;*
- *kartkówki z ostatnich 3 lekcji;*
- *odpowiedzi ustne;*

- prace domowe;
- referaty;
- aktywność na lekcji;
- prezentacje multimedialne;
- praca w grupach”.

Pytanie drugie – „**W jaki sposób nauczyciele przekazują uczniom informację o osiągniętych wynikach w nauce?**” – dyrektor udzielił wyczerpującej odpowiedzi. Podkreślono w niej najważniejsze informacje:

- ✓ „Oddając uczniom sprawdzone i ocenione prace pisemne – kartkówki, testy, sprawdziany zamieszczają w nich adnotacje dotyczące liczby uzyskanych punktów za poszczególne zadania lub etapy zadań. Są one wskazaniem, które partie materiału mają opanowane i w jakim stopniu, a które winni uzupełnić. Prace zawierają także informację dotyczącą liczby zdobytych punktów oraz liczbę punktów możliwych do zdobycia. Czasami nauczyciele obok nieprawidłowej odpowiedzi notują właściwą. Jeśli kartkówka zawiera pytanie, które wymaga od ucznia skonstruowania dłuższej wypowiedzi, nauczyciel, sprawdzając je, wnosi stosowne poprawki;
- ✓ W dyktandzie uczeń ma poprawione błędy, wskazany rodzaj popełnionego błędu, krótkie podsumowanie dotyczące nieprawidłowości popełnionych w pracy oraz wystawioną ocenę;
- ✓ Sprawdzone i ocenione wypracowania z języka polskiego zawierają komentarz dotyczący tego, nad czym uczeń winien jeszcze popracować;
- ✓ Prace domowe są sprawdzane i oceniane, zawierają wskazówki dla ucznia mówiące, jakie popełnił błędy, na co ma zwrócić uwagę, co poprawić;
- ✓ Nauczyciele oceniają aktywność, zaangażowanie i wkład pracy włożony w zdobywanie nowych wiadomości i nabywanie umiejętności lub utrwalanie już wcześniej poznanych. Uczniowie otrzymują oceny lub plusy. Nauczyciele słownie uzasadniają wysokość proponowanych ocen oraz wystawiania plusów zamiast ocen, wskazując tym samym to, co uczeń wie i umie oraz to, co powinien poprawić;
- ✓ Z rozmów z nauczycielami wynika, że sposób omawiania przez nich sprawdzonych i ocenionych prac uczniów, zależy od rodzaju narzędzia, za pomocą którego mierzą wiedzę i umiejętności gimnazjalistów. Niektóre sprawdzone przez nauczyciela prace są krótko i ogólnie omówione. Uczniowie sami zapoznają się z wynikami, a w razie wątpliwości nauczyciel udziela im dodatkowych wyjaśnień. Niektóre prace są dokładnie omawiane, każde zadanie jest rozwiązywane. Zawsze wtedy, kiedy sprawdzone prace nie zawierają opisu słownego mówiącego o popełnianych błędach, nauczyciele podają zastosowaną podczas oceniania punktację;
- ✓ Nauczyciele stosują także pochwały ustne, za pomocą których wyrażają aprobatę dla dobrze opanowanej umiejętności czy posiadanej wiedzy;
- ✓ Nauczyciele szczegółowo omawiają wyniki próbnego egzaminu gimnazjalnego z poszczególnych przedmiotów. Uczniowie rozwiązują zadania z arkuszy, dowiadują się jakie popełnili błędy, jakie umiejętności jeszcze nie opanowali, które wiadomości należy przypomnieć;

Pytanie trzecie brzmiało: „**Jakie metody, według Pana, stosują nauczyciele w celu zmotywowania uczniów do systematycznej pracy i czy pełnią one rzeczywiście funkcję motywującą?**”. Dyrektor udzielił następującej odpowiedzi:

„Nauczyciele stosują zróżnicowane metody wspierania i motywowania. Najczęściej przynoszą one oczekiwane rezultaty. Uczniowie są aktywni, osiągają dobre wyniki w nauce, biorą udział w konkursach, zdobywają laury i czołowe miejsca w rywalizacji sportowej, poprawiają osiągnięte wyniki i oceny. Niewielu uczniów nie otrzymuje promocji do klasy programowo wyższej lub nie kończy szkoły. Oto niektóre przykłady metod stosowanych w szkole:

- ✓ Nauczyciele wspierają swoich wychowanków stosując pochwałę słowną;
- ✓ Sz szczególnie wychowawcy, w czasie lekcji z wychowawcą, ukazują korzyści płynące ze zdobywania wiedzy i umiejętności. Pomagają uczniom ustanowić cele, oceniać postępy i dostrzec związki między nakładem pracy a efektami;
- ✓ Niektórzy nauczyciele podkreślają i doceniają wkład pracy uczniów w przygotowanie się do lekcji;
- ✓ Uczniom oferuje się różnego rodzaju zajęcia dodatkowe (zajęcia wyrównawcze oraz koła zainteresowań);
- ✓ Nauczyciele dostosowują wymagania edukacyjne do możliwości uczniów zgodnie z zaleceniami poradni psychologiczno – pedagogicznej;
- ✓ Pedagodzy umożliwiają gimnazjalistom poprawę prac pisemnych;
- ✓ Przygotowują zadania i udostępniają je do ćwiczenia za pomocą Internetu, poczty elektronicznej;
- ✓ Podkreślają mocne strony ucznia na forum klasy i podczas spotkania z rodzicami;
- ✓ Zachęcają uczniów do udziału w konkursach. Przygotowują ich do rywalizacji;
- ✓ Motywuja uczniów poprzez ukazywanie korzyści ze zdobywanej wiedzy i wykształconych umiejętności w dalszym etapie edukacyjnym wykorzystując dane dotyczące absolwentów szkoły;
- ✓ Podkreślają wagę systematycznej pracy włączając uczniów do realizacji różnych projektów unijnych;
- ✓ Systematycznie sprawdzają poziom wiedzy i umiejętności, niektórzy stosują ocenianie kształtujące;
- ✓ Systematyczność w pracy podkreślają szczególnie podczas omawiania wyników egzaminu próbnego, bowiem wtedy doskonale widać brak jej stosowania;
- ✓ Nauczyciele eksponują osiągnięcia uczniów;
- ✓ Stosują różnorodne metody pracy, w sposób ciekawy prowadzą zajęcia, zachęcają do zadawania pytań;
- ✓ Organizują spotkania z różnymi ciekawymi ludźmi, wycieczki, wyjazdy do teatru, kina, OMPiO;
- ✓ Wykorzystują pozytywne wzorce, by zachęcić do sukcesu (patron szkoły, absolwenci)”.
Na ostatnie pytanie – „W jaki sposób nauczyciele wykorzystują w Pana szkole

wiadomości uzyskane podczas kontroli przyrostu wiedzy uczniowskiej?” uzyskano następującą odpowiedź.

„Nauczyciele, w większości przypadków systematycznie kontrolują przyrost wiedzy i umiejętności uczniów. Uzyskane wiadomości wykorzystują do:

- ✓ modyfikowania własnych planów zajęć edukacyjnych (na realizację danych treści poświęcają więcej jednostek lekcyjnych);
- ✓ modyfikacji narzędzi badających przyrost;
- ✓ stosowania indywidualizacji nauczania;
- ✓ organizowania dla uczniów dodatkowych zajęć (kół zainteresowań, zajęć wyrównawczych);
- ✓ zróżnicowania stosowanych metod pracy, środków dydaktycznych, itd.;
- ✓ zwrócenia większej uwagi na czynniki kontekstowe (indywidualne, środowiskowe, pedagogiczne) wpływające na osiągnięcia ucznia;
- ✓ modyfikowania programów nauczania, podręczników;
- ✓ podnoszenie kompetencji zawodowych poprzez samodoskonalenie oraz doskonalenie w formach zorganizowanych;
- ✓ motywowania uczniów do nauki”.

Analiza dokumentów, odnośnie pytania trzeciego, dotyczyła 6 wybranych losowo dzienników, protokołów zespołów samokształceniowych i protokołów rad pedagogicznych.

Zapisy w dziennikach lekcyjnych dowodzą tego, że w szkole monitoruje się i analizuje się osiągnięcia szkolne każdego ucznia. Oto przykłady takich działań:

- 1) organizowanie apeli szkolnych, w trakcie których przedstawia się sukcesy szkolne młodzieży i reaguje na niepożądane postawy (potwierdzenie we wszystkich dziennikach na stronie 5);
- 2) liczne kontakty z rodzicami na temat zachowania, postępów w nauce, frekwencji, stanu zdrowotnego, itp.:
 - ✓ klasa Ib - 45 zapisów – strony 9 - 11 i 135;
 - ✓ klasa Id – 28 zapisów – strony 9 – 10 i 152 – 153;
 - ✓ klasa IIa – 81 zapisów – strony 9 – 11 i 145 – 146;
 - ✓ klasa IIe – 74 zapisy – strony 9 – 11 i 146 – 147;
 - ✓ klasa IIIc – 41 zapisów – strony 9 – 11;
 - ✓ klasa IIIe – 35 zapisów – strony 9 – 11;
- 3) prowadzenie diagnozy osiągnięć poprzez różnorodne sprawdziany wiedzy; z każdego dziennika przytoczono po dwa zapisy:
 - ✓ klasa Ib – „*W biblijnym świecie – test diagnozujący*” (j. polski – strona 15) i „*Powietrze – pisemny sprawdzian wiadomości*” (chemia – strona 67);
 - ✓ klasa Id – „*Pisemny sprawdzian wiadomości z działu Liczby i działania matematyczne*” (matematyka – strona 31) i „*Test – I semestr (Wschód, Starożytna Grecja)*” (historia – strona 55);
 - ✓ klasa IIa – „*Sprawdzian umiejętności pisania pismem technicznym*” (zajęcia techniczne – 57) i „*Narządy zmysłów – test sprawdzający wiadomości*” (biologia – strona 69);
 - ✓ klasa IIe – „*Ile zapamiętaliśmy z klasy I – test*” (język polski – strona 17) i „*Class test – unit 5 – praca pisemna*” (język angielski – strona 65);
 - ✓ klasa IIIc – „*Praca klasowa nr 1 – Funkcje.*” (matematyka – strona 23) i „*Sprawdzenie wiadomości ze słowotwórstwa*” (język polski – strona 31);
 - ✓ klasa IIIe – „*Class test – praca pisemna*” (język angielski – strona 21) i „*Rozwiązywanie przykładowego testu egzaminacyjnego*” (język polski – strona 67);
- 4) omawianie wyników dydaktyczno – wychowawczych na spotkaniach z rodzicami. W związku z tym, że znaleziono wiele zapisów tego typu, często obszernej treści (w porządku spotkań z rodzicami), poniżej dokonano tylko zestawienia stron w poszczególnych dziennikach, na których możemy znaleźć odpowiednie zapisy:
 - ✓ klasa Ib – strony 138, 142, 143;
 - ✓ klasa Id – strony 135, 138, 145, 146;
 - ✓ klasa IIa – strony 140, 141, 142, 143;
 - ✓ klasa IIe – strony 141, 142, 143;
 - ✓ klasa IIIc – strony 138, 141, 144;
 - ✓ klasa IIIe – strony 139, 140, 145, 146.

W protokołach zespołów samokształceniowych odnaleziono między innymi następujący zapis:

- 1) Sprawozdanie z pracy zespołu humanistycznego w I semestrze roku szkolnego 2013/2014 – „*Nauczyciele humaniści w I semestrze roku szkolnego 2013/2014 zachęcali i przygotowywali gimnazjalistów do konkursów szkolnych, gminnych, powiatowych i wojewódzkich, w których uczniowie zajmowali czołowe miejsca i liczne wyróżnienia. Uczniowie, przygotowując się do konkursów, pogłębiali i poszerzali wiedzę, rozwijali talenty plastyczne, pasje fotograficzne oraz zdolności wokalne*”.

Jeśli chodzi o protokoły rad pedagogicznych, to poniżej zamieszczono przykłady zapisów mówiących o tym, że w szkole monitoruje się i analizuje osiągnięcia każdego ucznia.

- 1) Protokół z dnia 18.12.2013r. – pkt 3 – „Sprawozdanie wychowawców klas z pracy dydaktyczno – wychowawczej” – strony – 2 – 16. Zawiera on analizę wyników nauczania wszystkich klas, z uwzględnieniem sukcesów i porażek. Na koniec tego punktu dokonano analizy osiągnięć całej szkoły.
- 2) Protokół z dnia 29.01.2014r. – pkt 3,4,5 – „Klasyfikacja śródroczna uczniów za rok szkolny 2013/2014. Podjęcie uchwały w sprawie klasyfikacji uczniów. Analiza danych wynikających z klasyfikacji uczniów” – strony 2 – 64.
- 3) Protokół z dnia 16.05.2014r. – pkt 3 – „Sprawozdanie wychowawców klasy z pracy dydaktyczno – wychowawczej” – strony 2 – 13. Zawiera on analizę wyników nauczania wszystkich klas, z uwzględnieniem sukcesów i porażek.

WNIOSKI

- 1) W szkole prowadzone są różnorodne badania wewnętrzne, co potwierdzają wszyscy objęci badaniem.
- 2) W szkole wykorzystuje się wiele metod służących do analizy wyników egzaminów gimnazjalnych oraz innych badań, co pozwala na kompleksowe przedstawienie sytuacji i wyciąganie konkretnych wniosków.
- 3) W proces analizy egzaminów gimnazjalnych oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych zaangażowana jest większość nauczycieli, jednak grono pedagogiczne posiada niską świadomość prowadzenia badań w szkole, ich znaczenia dla pracy szkoły oraz sposobu prezentowania ich wyników zainteresowanym.
- 4) Analiza wyników egzaminu gimnazjalnego oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych zawiera wnioski do dalszej pracy, wdrażane za pomocą różnych metod. Potwierdzają to wszystkie grupy objęte badaniem.
- 5) Szkoła, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z egzaminu gimnazjalnego oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych, jednak tylko 50% ankietowanych wskazuje różne sposoby monitorowania realizacji wniosków; druga połowa nauczycieli nie podaje żadnego przykładu.
- 6) Ponad 20% nauczycieli (6 ankietowanych) nie modyfikuje swojej pracy na skutek wniosków wynikających z analizy egzaminów gimnazjalnych oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych.
- 7) W szkole analizowane są losy absolwentów, jednak ponad 50% uczniów nie zna lub nie pamięta, aby ich z nimi zapoznawano, co stanowi wysoki odsetek w porównaniu do pozostałych grup ankietowanych.
- 8) W szkole eksponowane są osiągnięcia uczniów, co potwierdzają wszystkie grupy badanych.
- 9) W szkole wykorzystuje się różnorodne formy realizacji i monitoringu podstawy programowej.
- 10) W szkole zostały stworzone odpowiednie warunki do realizacji podstawy programowej.
- 11) Wybrane programy nauczania umożliwiają realizację podstawy programowej zgodnie z zalecanymi warunkami i sposobami.
- 12) W szkole stosowane są różne metody sprawdzania stopnia opanowania przez uczniów wiedzy i umiejętności.
- 13) Nie wszyscy nauczyciele analizują osiągnięcia uczniów i formułują wnioski z tej analizy;
- 14) 7% nauczycieli nie wspiera ucznia w procesie dydaktycznym; podobną opinię wyraża 25% badanych rodziców;

- 15) 50% uczniów twierdzi, że nie otrzymuje informacji o postępach w nauce, a aż 20% - że nie wie, w jaki sposób może poprawić oceny.

REKOMENDACJE

- 1) W dalszym ciągu kontynuować prowadzenie badań wewnętrznych i zewnętrznych w szkole, z wykorzystaniem zróżnicowanych metod ich analizy, przy zaangażowaniu wszystkich nauczycieli.
- 2) Zwiększyć świadomość nauczycieli w zakresie rodzajów prowadzonych badań, ich znaczenia dla pracy szkoły, sposobów prezentowania wyników.
- 3) Zwiększyć świadomość nauczycieli w zakresie konieczności monitorowania wdrażanych w życie szkoły działań wynikających z analizy otrzymanych wniosków.
- 4) Należy kontynuować dotychczasowe działania odnoszące się do analizy wyników egzaminów gimnazjalnych i innych badań zewnętrznych i wewnętrznych.
- 5) Poszerzyć wiedzę uczniów na temat wykorzystania pozyskanych przez szkołę informacji o losach absolwentów.
- 6) Kontynuować eksponowanie osiągnięć uczniów z wykorzystaniem dotychczasowych metod.
- 7) Kontynuować realizację i monitorowanie podstawy programowej przy wykorzystaniu różnorodnych form.
- 8) Należy kontynuować procedury doboru programów nauczania dostosowanych do podstawy programowej.
- 9) Kontynuować stosowanie różnorodnych metod sprawdzania stopnia opanowania przez uczniów wiedzy i umiejętności.
- 10) Prowadzić i monitorować analizę osiągnięć uczniów, formułować wnioski z tej analizy oraz wspierać ucznia w procesie dydaktycznym.
- 11) Przekazywać uczniom informacje o postępach w nauce i o sposobie poprawy uzyskanych ocen.